

บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก
จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552

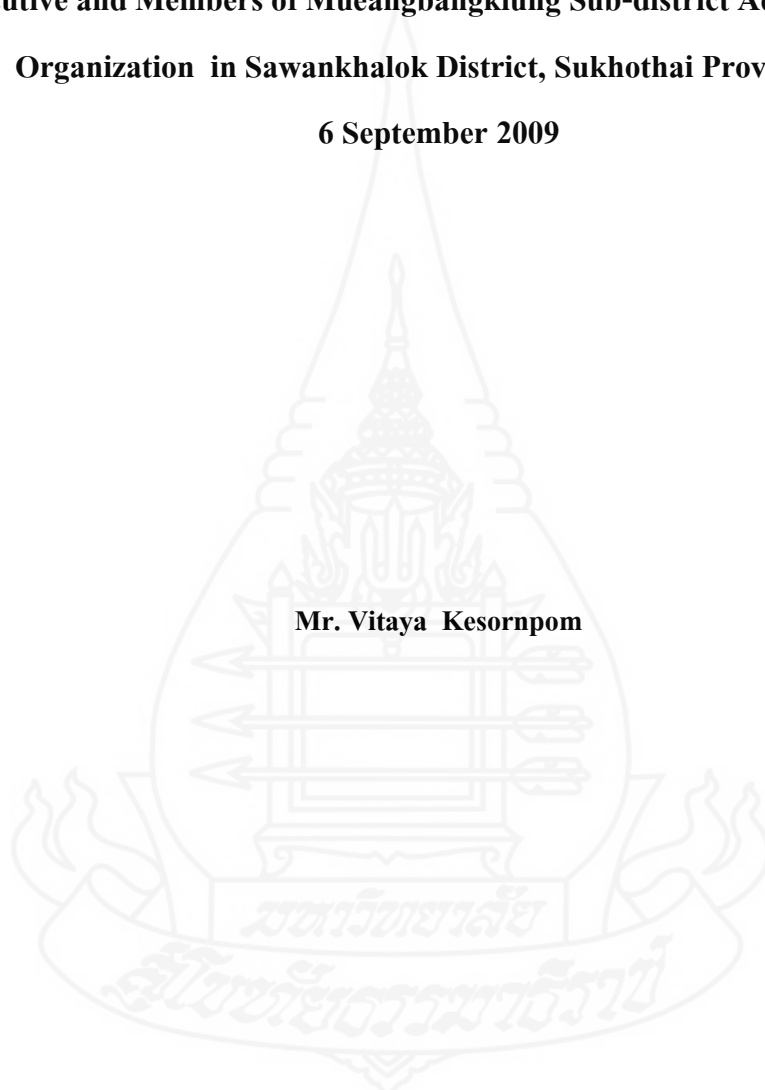

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Roles of the Sub-District Government Authorities in the Election of the Chief
Executive and Members of Mueangbangklung Sub-district Administrative
Organization in Sawankhalok District, Sukhothai Province on
6 September 2009**

Mr. Vitaya Kesornpom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552

ชื่อและนามสกุล นายวิชา เกษรพรหม

แขนงวิชา การเมืองการปกครอง

สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน
2. รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

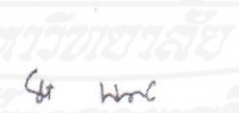
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวรรณ รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์ ที่ได้ให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน และรองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำชี้แนะอย่างทรงคุณค่า

ขอขอบพระคุณ คุณนภารัตน์ กิตติรัตนมงคล คุณอารีรัตน์ อินจ้อย เจ้าหน้าที่สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คุณวันทนา วงษ์บุตร ที่ช่วยดูแลประสานงานจนทำให้ การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณสุวิทย์ ทองสงค์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง คุณสุวรรณ ทรัพย์ศิริกาญจนา คุณปานิสรา เชนันท์ คุณนันทิยา พิภกรักษา คุณฐิตารีย์ ศีดิบ คุณชญสิริ ม่วงศรี เพื่อนร่วมงาน พี่น้องตระกูลเกษรพรหม ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมา

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีอันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอบูชาพระคุณ บิคา มารดาของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจ กำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังปัญญาแก่ผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา

วิทยา เกษรพรหม

กันยายน 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552

ผู้วิจัย นายวิทยา เกษรพรหม **รหัสนักศึกษา** 2518001884 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน (2) รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์ **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย (2) ลักษณะความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจง รวม 58 คน คือ นักปกครองท้องถิ่น 30 คน ข้าราชการอำเภอ 4 คน ข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล 4 คน ผู้นำชุมชน 11 คน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 9 คน รวม 58 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลของการวิจัยพบว่า (1) นักปกครองท้องถิ่นที่ยังคงมีบทบาทอย่างเต็มที่ในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แบบเป็นทางการ คือ ในฐานะผู้แทนของรัฐ ช่วยเหลือ สนับสนุน รมรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง ในฐานะผู้แทนประชาชน ควบคุมการหาเสียง

สอดส่องดูแลให้การหาเสียงเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง มีความเป็นกลางทางการเมือง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม แบบไม่เป็นทางการ คือ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครและให้การช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (2) ลักษณะความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายก และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีความสัมพันธ์กับบทบาทที่แสดงออกมาจริง โดยแสดงบทบาทที่ไม่เป็นทางการมากกว่า คือ ช่วยเหลือเครือข่าย พรรคพวก การอุปถัมภ์ค้ำชู การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันอยู่ในรูปแบบให้โอกาสในการทำงาน สำหรับความสัมพันธ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นบางครั้ง ยังคงมีการแบ่งแยกเป็นฝ่ายท้องถิ่นและท้องถิ่น

คำสำคัญ บทบาท นักปกครองท้องถิ่น การเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

Thesis title : Roles of the Sub-District Government Authorities in the Election of the Chief Executive and Members of Mueangbangklung Sub-district Administrative Organization in Sawankhalok District, Sukhothai Province on 6 September 2009

Researcher : Mr.Vitaya Kesornpom ; **ID :** 2518001884 ; **Degree :** Master of Political Science (Politics and Government) ; **Thesis advisors :** (1) Wiwat Aiampraiwan, Associate Professor ; (2) Thapanat Promin , Associate Professor ; **Academic year :** 2010

Abstract

The purpose of this study was to examine (1) Roles of local government in elected President and council members of Mueangbangkhung Subdistrict Administration Organization Sawankhalok District, Sukhothai Provinces (2) The relationship format of local government in the election President and council members of sub district Administration Organization.

This research is qualitative research. How to choose a specific user group, including 58 people 30 people in local government administration is the 4 District 4 Organization officials, community leaders and members of Organization 11 people 9 people 58 people in the store. Is interviewed by a descriptive analysis.

The research found that: (1) The local government still has a great role model for both formal and casual. As the formal representative of the state to support the election campaign. Do not buy the rights to sell music. As a representative of the people. Control of the campaign. Monitor the election campaign is going smoothly. The unit committee elections. A politically neutral. Duties with the fair does not officially the most part the male applicant and provide assistance to Member Organization (2) the relationship of parent regions in the election of the President and members of the organization. District, both formal and informal. Correlated with the expression true. In a more formal role is to assist the patron party network. Sharing of benefits. The relationship of working together in the form of job opportunities. For a relationship to participate in activities with the Organization, the majority of participants for some time. Still, there are separate departments and local areas.

Keywords : Role, Local government, The election, President of sub district Administration Organization, Council members of sub district Administration Organization

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดการปกครองส่วนภูมิภาค	9
แนวคิดการปกครองท้องถิ่น	10
แนวคิดการปกครองท้องถิ่น	11
ทฤษฎีบทบาท	12
แนวคิดองค์การบริหารส่วนตำบล	18
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	20
แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์	23
ทฤษฎีแลกเปลี่ยน	24
ข้อมูลทั่วไปตำบลเมืองบางขลังและผลการเลือกตั้ง	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทบาทที่เป็นทางการ	37
- บทบาทในฐานะผู้แทนของรัฐ ของราชการส่วนภูมิภาค	37
- บทบาทในฐานะผู้แทนประชาชน	41
- บทบาทในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง.....	45
บทบาทที่ไม่เป็นทางการ.....	45
- บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง	46
- บทบาทในการสกัดกั้นคู่แข่ง ไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง	50
- บทบาทในการสกัดกั้นการหาเสียงของคู่แข่งอื่น	54
- บทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	56
- บทบาทในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง	60
- บทบาทในการแสวงหาวิธีหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง	63
- บทบาทในการร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง	69
- บทบาทในการชี้นำโครงการ กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	73
รูปแบบความสัมพันธ์	77
- รูปแบบความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน	77
- รูปแบบความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง	83
- รูปแบบความสัมพันธ์กับองค์การบริหารส่วนตำบล	88
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
สรุปผลการวิจัย.....	93
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	116
ก ประวัติศาสตร์เมืองบางขลัง	117
ข แบบสัมภาษณ์	129
ค ผลการเลือกตั้ง	131
ประวัติผู้วิจัย	135

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ผลการเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง	27
ตารางที่ 2.2 ผลการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง.....	27
ตารางที่ 4.1 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	46
ตารางที่ 4.2 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง.....	50
ตารางที่ 4.3 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการสกัดกั้นการหาเสียงของคู่แข่ง.....	54
ตารางที่ 4.4 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	56
ตารางที่ 4.5 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ ต่อรอง เพื่อผลการเลือกตั้ง.....	60
ตารางที่ 4.6 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นที่ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง.....	63
ตารางที่ 4.7 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการร่วมกำหนดตำแหน่ง ทางการเมืองหลังเลือกตั้ง.....	69
ตารางที่ 4.8 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการชี้นำโครงการ กิจกรรมของ อบต.	73
ตารางที่ 4.9 รูปแบบความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน.....	77
ตารางที่ 4.10 รูปแบบความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง.....	83
ตารางที่ 4.11 รูปแบบความสัมพันธ์กับกิจกรรม โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	88

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ปกครองและบริหารการปกครอง “ท้องที่” ซึ่งถือกำเนิดและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมาจนกระทั่ง พ.ศ.2553 กล่าวได้ว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสถาบันที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในเขตปกครองที่เรียกว่าตำบล หมู่บ้าน การบริหารราชการรูปแบบนี้เรียกรวมกันว่าเป็น “การปกครองท้องที่”

ลักษณะของการปกครองท้องที่เป็นโครงสร้างสำคัญของการปกครองของไทย ต่อมาได้มีการสถาปนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาคขึ้น ที่มีจังหวัดและอำเภอเป็นโครงสร้างหลัก กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของไทยมีวิวัฒนาการต่อเนื่อง ที่สำคัญคือ การมีสองสถานภาพควบคู่กันไป กล่าวคือ ในทางหนึ่ง นักปกครองท้องที่มีฐานะเป็นผู้แทนของรัฐ คือ ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับล่างสุดของรัฐ และอยู่ใกล้ชิดสนิทกับประชาชนในท้องที่ต่างๆ มีหน้าที่สำคัญคือ การช่วยเหลือ การประสานงาน เช่น การประชุมประชาชนในเขตหมู่บ้านและการแจ้งข่าวสารของทางราชการให้ประชาชนรับทราบ เป็นต้น ในขณะเดียวกัน นักปกครองท้องที่ก็มีสถานะและมีบทบาทเป็นผู้แทนประชาชน โดยเป็นผู้นำของชุมชน บทบาทและหน้าที่ดังกล่าวส่งผลให้นักปกครองท้องที่ ต้องดูแลสุขทุกข์ของประชาชนที่เรียกกันว่า “ลูกบ้าน” ในด้านต่างๆ เป็นอันมาก

การปกครองท้องที่ผ่านองค์กรปกครองระดับล่างที่เรียกว่าตำบลและหมู่บ้านในปัจจุบัน ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก และมีผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของนักปกครองท้องที่อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะนักปกครองท้องที่นั้นก็ยังคงอยู่ เพราะมิใช่อยู่ที่ว่าเป็นตำแหน่งที่ได้ตั้งกันมาเป็นเวลานานเท่านั้น แต่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อชุมชน หมู่บ้าน ตำบล ซึ่งจำเป็นจะต้องมีผู้นำโดยธรรมชาติ และเป็นผู้นำโดยทางการในบุคคลเดียวกัน เป็นผู้ที่ประชาชนในท้องที่ให้ความศรัทธา เคารพ นับถือ ให้ความร่วมมือ ในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน จะเห็นได้ว่าสถาบันกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอยู่คู่กับเมืองไทยและคนไทยมาเป็นเวลานาน เป็นที่เคารพรัก นับถือของชาวบ้านมาโดยตลอด ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้มีบทบาททำให้ภารกิจ อำนาจ หน้าที่ บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านลดลง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากตราพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ขึ้นทั่วประเทศ เพิ่มบทบาทให้แก่สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเดิมเป็นบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทยเกิดขึ้นโดยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบกับสภาตำบล การดำเนินงานของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบนี้ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก เนื่องจากความไม่พร้อมของฝ่ายราชการและประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลได้ถูกยกเลิกโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ต่อมาเมื่อรัฐบาลมีแนวคิดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จึงได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537¹ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง และเรียนรู้การปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองที่สะท้อนการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองพื้นฐานของประเทศ อันเป็นการตอบสนองต่อนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลที่จะทำให้อำนาจการบริหารงานแก่หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่ มีอิสระในการตัดสินใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นนั้นตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารในการจัดระบบการบริการสาธารณะเป็นขั้นเป็นตอนเพิ่มมากขึ้น

เมื่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลมีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการปรับปรุงฐานะและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณและอำนาจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้มากขึ้น ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี ประชาชนในตำบลมีส่วนร่วมในการบริหารงานในตำบลมากขึ้นในฐานะผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง รวมถึงติดตาม สนับสนุนหรือคัดค้านการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนตรวจสอบการทำหน้าที่ของผู้บริหารอย่างใกล้ชิด โดยผ่านตัวแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนอีกด้วย ในอนาคตผลของการกระจายอำนาจจะทำให้มีการถ่ายโอนอำนาจในการบริหารจากราชการบริหารส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล

¹โดยยกฐานะของสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลส่วนตำบลมากขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดความเจริญและพัฒนาท้องถิ่นอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมีสภาพเป็นนิติบุคคล ประกอบกับพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจดังกล่าวมาแล้วนั้น ทำให้บทบาท อำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีมากและครอบคลุมในเกือบทุกด้าน มีทั้งคน งบประมาณ ในการดำเนินกิจกรรมโครงการ ทำให้ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญขึ้นมาเคียงคู่กับฝ่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะนักปกครองท้องถิ่นและการปกครองส่วนภูมิภาค

การกระจายอำนาจท้องถิ่นโดยให้มีการเลือกตั้งโดยตรงนั้น ยังมีผลกระทบที่สำคัญต่อบทบาทของนักปกครองท้องถิ่น เพราะจะส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ส่งผลต่อโครงสร้างอำนาจท้องถิ่น ส่งผลต่อบทบาท รูปแบบความสัมพันธ์ การพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะนักปกครองท้องถิ่นต่างมีบทบาททางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการเมืองระดับชาติและการเมืองระดับท้องถิ่น ได้แก่สามารถเชิญชวนให้ราษฎรในหมู่บ้านซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาใช้สิทธิเลือกตั้ง การมีส่วนชี้นำทางการเมืองเพราะมีบารมีเป็นที่เชื่อถือและเคารพศรัทธา การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง รวมทั้งเป็นผู้นำในการเรียกร้องความยุติธรรม เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมข้อพิพาทต่างๆ ให้แก่ราษฎรในพื้นที่

ผลกระทบของการกระจายอำนาจรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้เกิดการคาดหวังของประชาชนในท้องถิ่นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม ผู้มีอำนาจ ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นต่างพยายามเข้ามากุมอำนาจ ไม่ว่าจะด้วยการเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลเสียเอง และเข้าถึงศูนย์อำนาจในการบริหารงานในท้องถิ่นหรือการส่งตัวแทนเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งจากเงื่อนไขของการกระจายอำนาจลงสู่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นก่อให้เกิดการปรับตัว ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างอำนาจในท้องถิ่นระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการปกครองท้องถิ่นอย่างไม่ต้องสงสัย

ดังนั้น การปกครองท้องถิ่นในรูปขององค์การบริหารส่วนตำบล ย่อมมีปฏิสัมพันธ์กับการปกครองท้องถิ่นทั้งในทางตรงและในทางอ้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะต่างก็มีเป้าหมายในการบริหารจัดการกลุ่มประชาชนกลุ่มเดียวกันในพื้นที่เดียวกัน ขณะที่นักปกครองท้องถิ่นที่มีพลังมวลชนหรือมีชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ ให้ความร่วมมือแต่ไม่มีงบประมาณ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณแต่ไม่มีกลุ่มพลังมวลชน ทำให้นักปกครองท้องถิ่นและนักปกครองท้องถิ่นต้องประสานความร่วมมือกัน หรืออาจจะขัดแย้งกันเพื่อแย่งชิงอำนาจ อิทธิพล ในบางครั้งนักปกครองท้องถิ่นที่อาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดบุคคลลงรับเลือกตั้ง ส่งตัวแทนลงสมัคร ตลอดจนให้การสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม

บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นที่ดังกล่าว จึงมีผลอย่างยิ่งต่อบทบาทในแง่ของการรักษาอำนาจของตนในระดับท้องถิ่น ส่งผลทำให้ นักปกครองท้องถิ่นที่ต้องปรับรูปแบบของตนมาสู่ระบบและกระบวนการทางการเมืองของการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาตำบลภายหลังการเลือกตั้งอย่างไม่อาจปฏิเสธได้

ประกอบกับ ในสถานการณ์ทางการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดินของไทย ในช่วงพุทธทศวรรษ 2540-2550 ประเด็นของการขัดกันเชิงแนวความคิดระหว่างนักปกครองท้องถิ่นและการปกครองท้องถิ่น โดยมีการประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติขึ้นตอนกระจายอำนาจ พ.ศ.2542 ในขณะเดียวกันก็ได้มีการจัดตั้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในระยะต่อมาก็ยังส่งผลให้ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และบทบาทของการปกครองท้องถิ่นเป็นหน้าที่หลักของกรมการปกครองกับภารกิจ หน้าที่และบทบาทของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต้องขัดกัน โดยเฉพาะในเรื่องของภารกิจหลักและบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ปลัดอำเภอประจำตำบล กับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

อำเภอสุวรรณโคตร จังหวัดสุโขทัย เป็นอำเภอที่มีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5 แห่งที่มีทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลครบวาระในการดำรงตำแหน่งพร้อมกัน ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2552 ทำให้ต้องจัดการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในวันที่ 6 กันยายน 2552

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล 1 ใน 5 แห่งของอำเภอสุวรรณโคตรที่ต้องจัดการเลือกตั้งพร้อมกันทั้ง 2 ตำแหน่ง ได้แก่ ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง และตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง จากทั้งหมด 9 หมู่บ้าน จำนวน 18 คน ประกอบกับผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารเมืองบางขลังอันจะทำให้สะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล และได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เมื่อเป็นเช่นนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาถึงบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณโคตร จังหวัดสุโขทัย ในการเลือกตั้งวันที่ 6 กันยายน 2552 จะทำให้ทราบถึงบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นถึงวิธีการให้ได้มาซึ่งอำนาจ การรักษาอำนาจ การสืบทอดอำนาจ การขยายอำนาจ การผูกขาดอำนาจ มีการแย่งชิงพื้นที่ และมีบทบาทในการแทรกแซงเพื่อผู้ชนะการเลือกตั้งเป็นของตนเองหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนทราบถึงโครงสร้างอำนาจของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การอธิบายทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมทางการเมืองที่ประจักษ์ออกมาจริง อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหา

และวางแผนพัฒนาในด้านต่างๆ ต่อไป

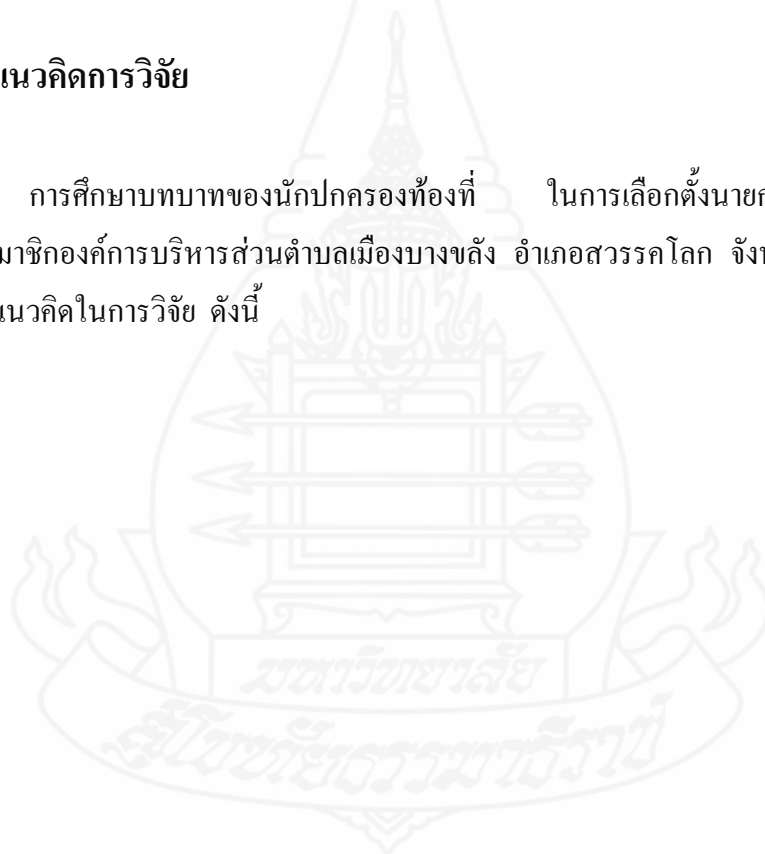
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

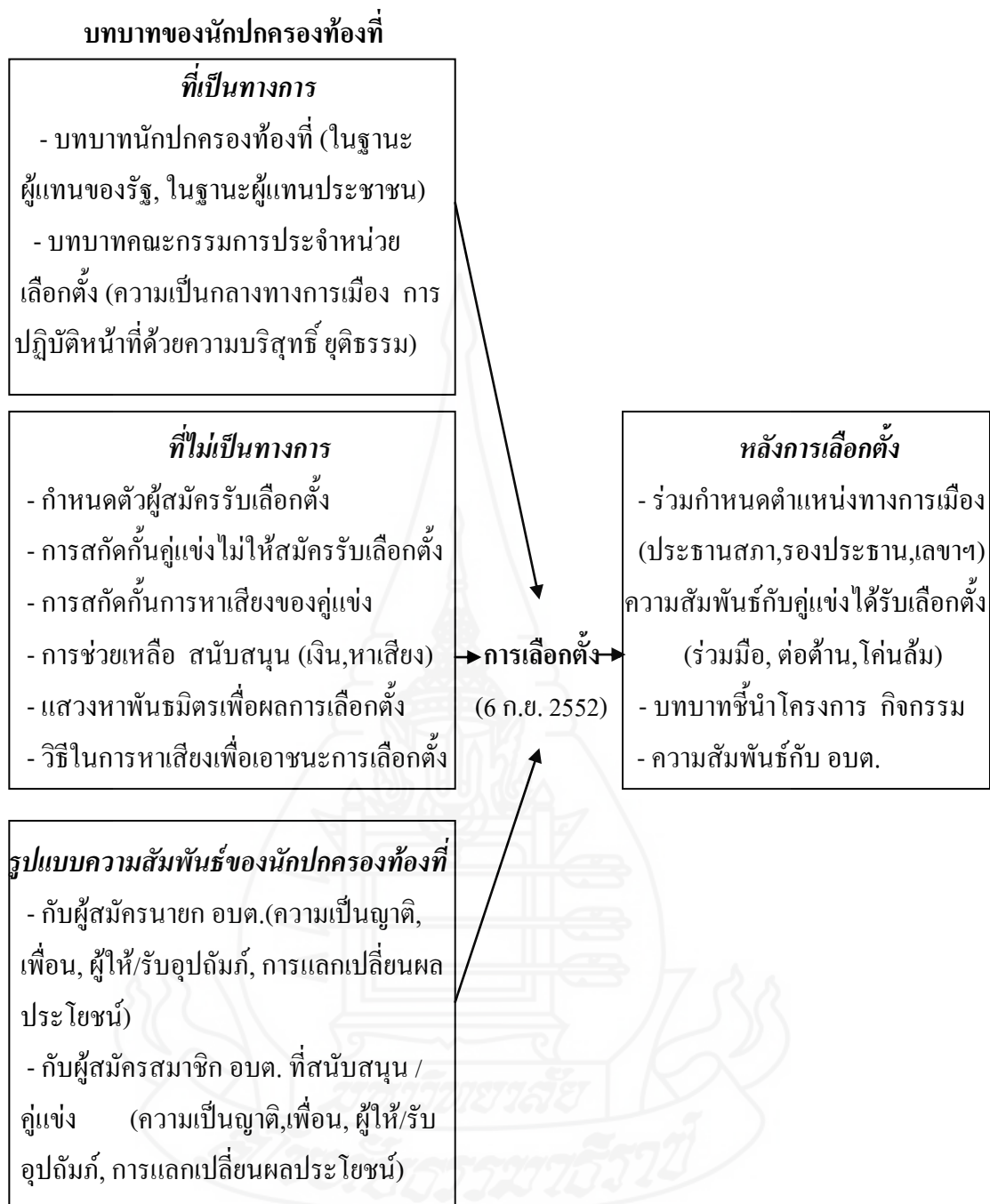
2.1 เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

2.2 เพื่อศึกษาถึงรูปแบบความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษารolesของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ในครั้งนี้มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา บทบาทและความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาทั้งก่อนการเลือกตั้ง การเลือกตั้งวันที่ 6 กันยายน 2552 และหลังการเลือกตั้ง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 บทบาท หมายถึง การแสดงออกตามหน้าที่ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง ซึ่งแบ่งเป็น 2 บทบาท ได้แก่

บทบาทที่เป็นทางการ คือ บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในหน้าที่ผู้แทนของรัฐ ในหน้าที่ผู้แทนประชาชน และบทบาทในหน้าที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

บทบาทที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ บทบาทในการกำหนดตัวผู้สมัครเพื่อลงสมัครแข่งขัน, การสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง, การสกัดกั้นการหาเสียงของคู่แข่ง, การช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้ง, การแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง และวิธีในการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง

6.2 นักปกครองท้องถิ่น หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบลในพื้นที่ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย ในการศึกษาครั้งนี้ นักปกครองท้องถิ่นที่เข้าร่วมถึง ข้าราชการอำเภอ, ข้าราชการ อบต., ผู้นำชุมชน และ สมาชิก อบต. ด้วย

6.3 บทบาทนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนของรัฐ หมายถึง บทบาทในฐานะเป็นผู้แทนของรัฐบาลคือ ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับล่างสุดของรัฐ และอยู่ใกล้ชิดประชาชนในท้องถิ่น มีหน้าที่สำคัญคือ การช่วยเหลือ การประสานงาน ตลอดจนดูแลทุกข์สุข ของประชาชนที่เป็นลูกบ้านในด้านต่างๆ หรือที่เรียกว่า “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” สนับสนุนการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง

6.4 บทบาทนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนประชาชน หมายถึง บทบาทในการเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นของตน นำปัญหา ความต้องการ ความทุกข์ยาก ลำบากไปเสนอขอรับความช่วยเหลือจากราชการส่วนภูมิภาค คือ อำเภอ จังหวัด สอดส่องดูแลให้การหาเสียงเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธ์ ยุติธรรม

6.5 บทบาทคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง หมายถึง บทบาทในฐานะเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่จากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความเป็นกลางทางการเมือง ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม

6.6 รูปแบบความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ หรือการเกี่ยวข้องของนักปกครองท้องถิ่นที่มีต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน เช่น การเป็นญาติ พี่ น้อง เพื่อน เป็นผู้อุปถัมภ์ ผู้รับอุปถัมภ์ ผู้มีอำนาจ ผู้มีอิทธิพล การยอมรับเชื่อถือ การแลกเปลี่ยน

6.7 รูปแบบความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกับคู่แข่งที่ได้รับเลือกตั้งเป็นนายก อบต.และสมาชิก อบต.

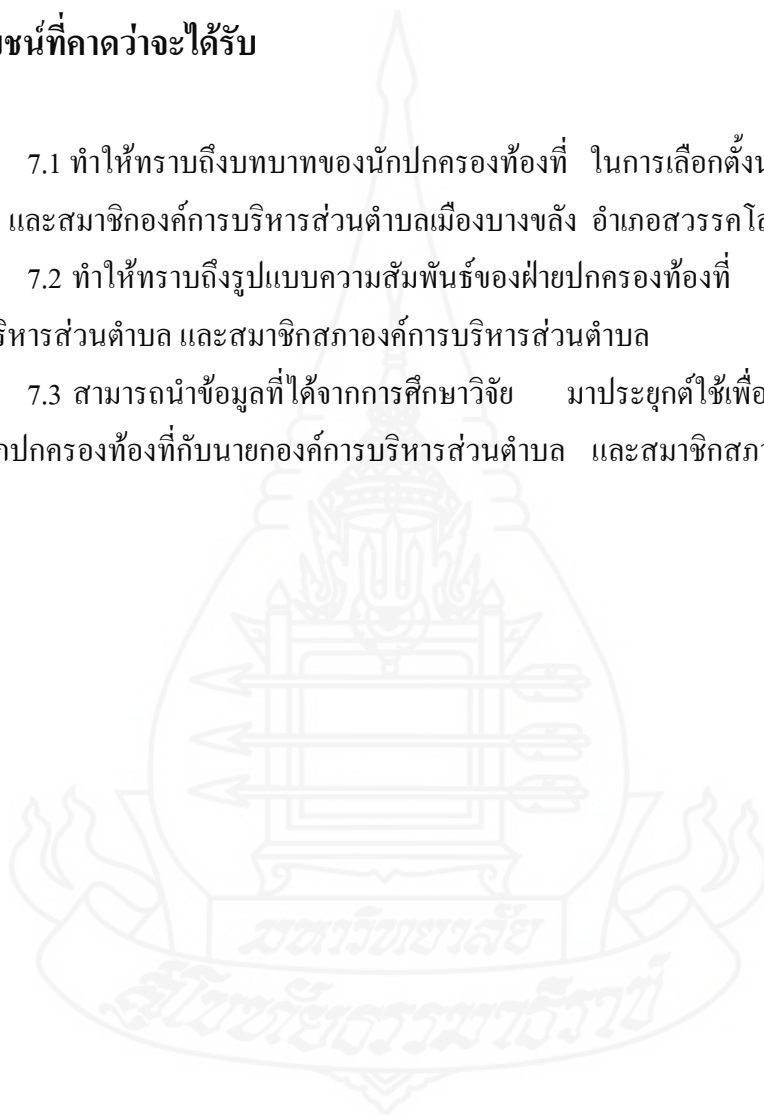
6.8 รูปแบบความสัมพันธ์กับองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบถึงบทบาทของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย

7.2 ทำให้ทราบถึงรูปแบบความสัมพันธ์ของฝ่ายปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

7.3 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักปกครองท้องถิ่นกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย ในการเลือกตั้ง 6 กันยายน 2552 ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

- แนวคิดการปกครองส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่นและการปกครองท้องถิ่นของไทย

- ทฤษฎีบทบาท ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่กับบทบาท และบทบาทของนักปกครองท้องถิ่น

- แนวคิดองค์การบริหารส่วนตำบล
- แนวคิดการเลือกตั้งท้องถิ่น
- แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์
- ทฤษฎีแลกเปลี่ยน
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการปกครองส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น และการปกครองท้องถิ่นไทย

เนื่องจากการปกครองท้องถิ่น ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองส่วนภูมิภาค ดังนั้นในการศึกษา จึงได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนภูมิภาคมาศึกษาด้วย ดังนี้

1.1 แนวคิดการปกครองส่วนภูมิภาค

ชำนาญ ชูบุรณ (อ้างถึงในเสน่ห์ จุ้ยโต 2546: 5) อธิบายการบริหารราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง การที่รัฐบาลกลางส่งผู้แทนออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่ต่างๆ และให้ผู้แทนรัฐบาลกลางนั้น มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการที่ขึ้นต่ออำนาจการบังคับบัญชาของการบริหารราชการส่วนกลางตามลำดับชั้น

เสน่ห์ จุ้ยโต (2546: 5) ประมวลลักษณะสำคัญของการบริหารราชการส่วนภูมิภาคไว้ 2 ประการ ได้แก่

1) เป็นการบริหารระดับตรงกลาง (intermediate level) เป็นการบริหารที่รองถัดมาจากรัฐบาลกลางและอยู่เหนือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเป็นหมุดเชื่อม (linking pin) ที่สำคัญยิ่ง

2) เป็นการบริหารที่ยึดหลักการแบ่งอำนาจการปกครอง (deconcentration) เป็น

การบริหารที่รัฐแต่งตั้งตัวแทนจากรัฐบาลกลางหรือราชการส่วนกลาง เพื่อนำนโยบายของรัฐหรือแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยส่วนกลางไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งตามหลักการแบ่งอำนาจนี้จะมอบหมายให้หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค ไปทำหน้าที่แทนรัฐบาลกลาง โดยมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการและตัดสินใจภายใต้กรอบกฎหมายที่ได้กำหนด มีอำนาจสั่งการบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่อยู่ภายในเขตพื้นที่ของตน เป็นการได้รับอำนาจในการใช้ดุลพินิจ (discretionary power) จากส่วนกลางและส่วนกลางสามารถเรียกคืนเมื่อใดก็ได้

เห็นได้ว่า ราชการส่วนภูมิภาคเป็นการจัดการปกครองของรัฐที่รองมาจากราชการส่วนกลาง โดยมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัย สั่งการ ตามที่ได้รับมอบมาจากส่วนกลางเท่านั้น ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ราชการส่วนภูมิภาคเป็นกลไกที่สำคัญในการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ทหารการเมือง และการบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความสำคัญของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค สามารถประมวลได้เป็น 2 ประการ (เสน่ห์ จุ้ยโต 2546: 8-13) ได้แก่

1) ราชการส่วนภูมิภาคในฐานะกลไกทางการเมือง ราชการส่วนภูมิภาคเป็นการดำเนินการเพื่อที่จะนำนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละรัฐบาล

2) ราชการส่วนภูมิภาคในฐานะกลไกการบริหารราชการ เป็นการดำเนินการเพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของชาติหรือผลประโยชน์ส่วนรวม แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาลไปก็ครั้งก็ตาม แต่ราชการส่วนภูมิภาคก็ยังคงอยู่และทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นกลไกในการบริหารราชการดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งผลประโยชน์สาธารณะเป็นประการสำคัญ

1.2 แนวคิดการปกครองท้องถิ่น

คำว่า “การปกครองท้องถิ่น” ประกอบด้วยคำว่า “การปกครอง” หมายถึง การคุ้มครองดูแล และการบริหาร กับคำว่า “ท้องถิ่น” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ให้ความหมายว่า พื้นที่หรือถิ่นที่แห่งใดแห่งหนึ่ง เช่น ท้องที่จังหวัด ท้องที่อำเภอ ท้องที่ที่เกิดเหตุ ท้องที่ภูมิลำเนา

การปกครองท้องถิ่น ปรากฏอย่างชัดเจนและเป็นทางการในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่จะเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพระราชอาณาจักร โดยจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาลเป็นหน่วยการปกครองหลักปกครองดูแลหน่วยการปกครองระดับรองลงมา คือ เมือง อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ใน พ.ศ.2439 กระทรวงมหาดไทยได้ออกหนังสือเวียน เรื่องการจัดตั้งการปกครองท้องถิ่น

ใน พ.ศ.2440 ได้มีการตราพระราชบัญญัติการปกครองท้องถิ่น ร.ศ.116 มีเนื้อหาใกล้เคียงกับหนังสือเวียน คือ กำหนดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นโดยเริ่มจากหน่วยเล็กที่สุด ได้แก่ หมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ต่อมาใน พ.ศ.2441 ได้มีการตราข้อบังคับลักษณะปกครองท้องถิ่น ร.ศ.

117 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการปกครองท้องถิ่นในระดับสูงขึ้นมา คือ การปกครองเมือง ซึ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เปลี่ยนเป็นเรียกว่าจังหวัดแทน หลังจากนั้น ใน พ.ศ. 2457 ได้มีการประกาศพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นขึ้นใช้แทน โดยมีหน่วยการปกครองเพิ่มขึ้นอีกหน่วยหนึ่งคือ กิ่งอำเภอ

ความสำคัญของนักปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นหมู่บ้านตำบลให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือ ผู้นำ ตำแหน่งนักปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

นักปกครองท้องถิ่นคือผู้นำที่มีความสำคัญเพราะอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นผู้นำที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยเป็นนักปกครองท้องถิ่นที่จะต้องเป็นนักพัฒนาท้องถิ่นด้วยการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาหมู่บ้านนั้น นักปกครองท้องถิ่นที่เป็นผู้นำที่จะประสานงานกับทางราชการได้มากเพราะเป็นผู้นำที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและเป็นผู้เสนอความต้องการของชาวบ้านเพื่อขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล

นักปกครองท้องถิ่นจึงเป็นตำแหน่งทางการที่รัฐกำหนดขึ้นให้อยู่ภายใต้ลำดับการบังคับบัญชาของกำนัน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจึงเปรียบเสมือนการระดมเอาผู้นำท้องถิ่นตามธรรมชาติเข้าไปผูกพันกับอำนาจรัฐ จึงทำให้เกิดบทบาทใหม่แตกต่างไปจากเดิมที่สำคัญผู้ใหญ่บ้านเกิดความสัมพันธ์กับคนในหมู่บ้าน ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.3 แนวคิดการปกครองท้องถิ่น

แนวคิดในการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเองนั้น เกิดจากแนวความคิดในการกระจายอำนาจการปกครองที่ มอบอำนาจการปกครองให้คนในท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองตนเอง มีอำนาจในการบริหารท้องถิ่น มีงบประมาณของตนเอง และมีฐานะเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจโดยการปกครองท้องถิ่นนับว่ามีความสำคัญต่อประเทศ เพราะมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตและความพอใจของประชาชนในอันที่จะสนองตอบความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518: 13) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครอง ร่วมรับผิดชอบทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารงานท้องถิ่น ตามแนวความคิดที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นย่อมจะเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ

ประหยัด หงส์ทองคำ (2519: 40) สรุปว่า การปกครองท้องถิ่นคือ การที่ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลให้มีสิทธิที่จะดำเนินการปกครองตนเอง เพื่อให้การ

ปกครองตนเองของประชาชน สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีความอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม ตลอดจนมีเจ้าหน้าที่ มีงบประมาณรายรับ รายจ่ายเป็นของตนเอง

ประธาน คณะทศศึกษากร (2525: 13) นิยามไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นก็คือ เป็นสถาบันให้การศึกษารปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงต้องเริ่มมาจากการสร้างประชาธิปไตยในท้องถิ่นก่อน การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้ทางการเมือง ทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชน การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาตินักการเมืองท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น

2. ทฤษฎีบทบาท ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่กับบทบาท และบทบาทของนักปกครองท้องถิ่น

2.1 ทฤษฎีบทบาท

เมื่อนุษย์รวมตัวเป็นกลุ่มสังคม ทุกคนย่อมแสดงบทบาทแตกต่างกันไปตามฐานะ ตำแหน่งหน้าที่ เพศ และวัยของแต่ละคน เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการที่บุคคลจะปฏิบัติสัมพันธ์กันให้เกิดความราบรื่นในสังคมนั้นๆ การอยู่ร่วมกันเป็นสังคมย่อมต้องมีสถานภาพหรือตำแหน่งเพื่อเป็นตัวกำหนดบทบาทพฤติกรรมอันเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ว่าจะเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด เช่น เป็นลูก น้อง หลาน หลาน หลาน หรือสถานภาพที่ได้มาด้วยความรู้ความสามารถ เช่น ครู แพทย์ อาจารย์ ตำรวจ นักร้อง ในสังคมมนุษย์ทุกคนกำลังแสดงบทบาทอยู่ตลอดเวลา เช่น บางคนแสดงบทบาทเป็นพ่อ แม่ ครู และบทบาทอื่นๆ อีกมากมาย เป็นการแสดงพฤติกรรมของบทบาทที่แตกต่างกันตามตำแหน่งที่แตกต่างกัน

คำว่า “บทบาท” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2542: 453) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการกระทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู ซึ่งสอดคล้องกับงามพิศ สัตย์สงวน (อ้างถึงในสุวรรณ ทรรศศิริกาญจนา 2553: 6) ที่ให้ทัศนะว่า บทบาทคือพฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่างๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคม เพื่อทำให้ผู้สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น

สุพัตรา สุภาพ (2522: 201) ให้ความหมายว่า บทบาท คือการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น ตำแหน่งพ่อ บทบาทคือเลี้ยงลูก ตำแหน่งครู บทบาทคือสั่งสอนลูกศิษย์ เป็นต้น บทบาทจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ และบทบาทจะกำหนดความรับผิดชอบของงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติ สุพัตรา สุภาพ (2536: 26) อธิบายเพิ่มเติมว่าการที่เรากำหนดเรียกบุคคลหนึ่งเป็นข้าราชการหรือตำแหน่งใดๆ นั้น เป็นการเรียกตามสถานภาพ (status) ของผู้นั้น สถานภาพจะเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ทั้งหมดที่สังคมมีอยู่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นและสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่าบุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อบุคคลอื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคลทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น มีอะไรเป็นเครื่องหมายของตนเอง

ทิตยา สุวรรณชฎ (2530: 43) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า บทบาทเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยฐานะตำแหน่งและเปรียบเทียบ “บทบาท” และ “ตำแหน่ง” เป็นเสมือนเหรียญสองด้าน กล่าวคือ ด้านหนึ่งเป็นตำแหน่ง คือ เป็นผลรวมของสิทธิ หน้าที่ แต่อีกด้านหนึ่งเป็นบทบาท คือ เป็นการประพฤติตามสิทธิหน้าที่นั้น

สงวนศรี วิรัชชัย (2527: 23-24) อธิบายถึงบทบาทว่า ถ้าพิจารณาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏในสังคมให้ลึกซึ้งแล้วจะพบบทบาทอยู่ในหลายรูปแบบ หลายลักษณะ ดังนี้

1. บทบาทตามที่กำหนด (prescribed role) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่มหรือองค์กรนั้นๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่าข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของบังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (expected role) หมายถึง บทบาทหรือแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ถูกคาดหวังนี้มักสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดไว้ก็ได้ แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจไม่ตรงกับบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ก็ได้ เพราะบางคนอาจมีความคาดหวังมากกว่าหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทตามความคาดคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง (subjective role) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ ดังนั้น บทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และก็จะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ถูกคาดหวังก็ได้

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (enacted role) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของเจ้าตัวผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมการคาดหวังต่อผู้อื่นต่างๆ ที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดเห็นของตนได้

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (perceived role) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งโดยชอบธรรมการรับรู้ที่คนเราจะมีการเลือกที่จะรับรู้และอาจมีการรับรู้ที่ผิดพลาดจากความเป็นจริงได้ ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์สถานการณ์หลายๆ อย่าง ดังนั้นเมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรม หรือบทบาทนั้นในทางที่ได้พบเห็นนั้น

ดังนั้นบทบาท คือ พฤติกรรมการปฏิบัติตามตำแหน่งหรือสถานภาพของบุคคลและจะเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม ถ้าสถานภาพหรือความสัมพันธ์ในสังคมเปลี่ยนแปลงไป บทบาทก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ทฤษฎีบทบาทเสนอว่า ระบบสังคมหนึ่งๆ ประกอบขึ้นด้วยข่ายของตำแหน่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน โดยบุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งเหล่านั้นจะมีบทบาทแตกต่างกัน ข่ายสังคมส่วนบุคคลประกอบด้วยบทบาทต่างๆ ที่จะต้องกระทำซึ่งขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของบุคคลแต่ละบุคคล รวมทั้งกฎ ระเบียบสังคมและวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมได้กำหนดไว้ โดยที่ในแต่ละบทบาทบุคคลจะเผชิญกับความคาดหวังต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะต้องแสดงออก ความคาดหวังเหล่านี้อาจกำหนดจากบรรทัดฐานทางสังคม กลุ่มบุคคล หรือชนชั้นทางสังคม ดังนั้นพฤติกรรมของบุคคลจึงมิได้ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว หากยังขึ้นอยู่กับความคาดหวังของบุคคลอื่นๆ ที่อยู่ในข่ายสังคมของเขาดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตามบุคคลไม่เพียงจะพยายามแก้ปัญหาและปรับตัวให้เข้ากับความคาดหวังทางสังคมต่างๆ เท่านั้น หากยังริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงลักษณะความสัมพันธ์ที่เขามีกับบุคคลอื่นด้วย กล่าวคือ บุคคลกระทำการใดๆ ไม่เพียงแต่เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังหรือทางสังคมในแต่ละสถานการณ์เท่านั้น แต่ยังทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัวอีกด้วย (ชาติชาย ณ เชียงใหม่ 2533: 215-217)

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่กับบทบาท

การที่บุคคลจะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทได้ดีเพียงใด ย่อมมีความเกี่ยวเนื่องกับลักษณะของบทบาทที่เกิดขึ้น อัลพอร์ด (อ้างถึงในครุณี กุลวงศ์ 2549: 40-41) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการแสดงบทบาทของบุคคลว่าขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. ความคาดหวังในบทบาท (role expectation) เป็นบทบาทตามความคาดหวังของผู้อื่น หรือเป็นบทบาทที่สถาบัน องค์กร หรือกลุ่มสังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ที่บุคคลนั้นครองตำแหน่ง

2. การรับรู้บทบาท (role perception) เป็นการรับรู้ในบทบาทของตน มองเห็นบทบาทของตนเองได้ตามการรับรู้ที่ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความต้องการบุคคล ทั้งนี้การรับรู้ในบทบาทและความต้องการของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ตลอดจนเป้าหมายในชีวิตและค่านิยมของบุคคลที่สวมบทบาทนั้น

3. การยอมรับบทบาทของบุคคล (role acceptance) ซึ่งเกิดขึ้นได้เมื่อมีความสอดคล้องกันของบทบาทตามความคาดหวังของสังคม และบทบาทหน้าที่ที่ตนเองรับรู้ การยอมรับบทบาทนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเข้าใจในบทบาท การสื่อสารระหว่างสังคมและบุคคลนั้น ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลไม่ได้ยินยอมรับบทบาททุกบทบาทเสมอไป แม้ว่าจะได้รับการคัดเลือกหรือถูกแรงผลักดันจากสังคมให้รับตำแหน่ง และมีบทบาทหน้าที่ก็ตาม เพราะถ้าหากว่าบทบาทที่ได้รับนั้น ทำให้รับผลเสียหายหรือเสียผลประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าขัดแย้งกับความต้องการหรือค่านิยมของบุคคลนั้น ผู้ครองตำแหน่งนั้นอยู่ก็พยายามหลีกเลี่ยงบทบาทนั้น ไม่ยอมรับบทบาทนั้นๆ

4. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของบุคคล (role performance) เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง ซึ่งอาจจะเป็นการแสดงบทบาทตามที่สังคมคาดหวังหรือเป็นการแสดงบทบาทตามการรับรู้ และตามความคาดหวังของตนเอง การที่บุคคลจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับบทบาทนั้นๆ ของบุคคลที่ครองตำแหน่งอยู่ซึ่งเนื่องมาจากความสอดคล้องกันของบทบาทตามความคาดหวังของสังคมและการรับรู้บทบาทของตนเอง

2.3 บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในหน้าที่ผู้ปกครองท้องถิ่น

ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่น และตามกฎหมายอื่นที่ระบุอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้ พบว่ามีมากมาย ทั้งในฐานะนักปกครองที่มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขต่อประชาชน และในฐานะนักพัฒนาเพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น หน้าที่ดังกล่าวจะเห็นได้จากภารกิจในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย สร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ยามเกิดวิกฤตการณ์ต่างๆ อันเป็นหน้าที่ที่มีมาแต่ดั้งเดิมเมื่อปี พุทธศักราช 2457 เป็นต้นมา แต่อย่างไรก็ตามเหตุการณ์บ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไป บทบาทหน้าที่บางอย่างได้ลดลงไปโดยมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาดูแลแทน แต่ขณะเดียวกันก็มีบทบาทใหม่เพิ่มขึ้น เช่น ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช 2457 ได้กำหนดบทบาทอำนาจ หน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไว้ 4 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร

ในฐานะเป็นหัวหน้าของราษฎรในหมู่บ้านของตน มีอำนาจหน้าที่ป้องกันทุกข์ภัยของในลูกบ้านตามสมควรแก่เหตุการณ์ มีหน้าที่ประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านข้างเคียงเพื่อป้องกันเหตุร้ายส่วนรวมของหมู่บ้าน ควบคุม แนะนำลูกบ้านให้ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นผู้นำราษฎรในการวางแผนทางการป้องกันภัยต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับราษฎรในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเกิดภัยจากธรรมชาติ ภัยจากมนุษย์ หรืออุบัติเหตุ ที่มีมาเป็นส่วนรวม

2) ด้านการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ในการเกี่ยวข้องด้วยความอาญา คือ เมื่อทราบว่ามีกร

กระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตนหรือหมู่บ้านใกล้เคียง ต้องแจ้งความต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และแจ้งให้ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านข้างเคียงทราบหรือกรณีที่ตรวจพบของกลางที่ผู้กระทำผิดกฎหมายมีอยู่ หรือสงสัยว่าสิ่งของนั้นจะได้อามาโดยการกระทำผิดก็เป็นหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องนำส่งให้กับทางราชการ นอกจากนี้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่ในการสืบสวนคดีอาญาในท้องที่ตำบล หมู่บ้าน ที่ตนปกครอง เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด และมีหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำผิดตามที่กฎหมาย หรือคำสั่งของราชการในเขตหมู่บ้านที่ตนรับผิดชอบ หรือค้นในที่รโหฐานเมื่อมีหมายค้น

3) ด้านงานทะเบียน

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจ หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียน คือ จัดทำสำมะโนครัวเรือนในหมู่บ้านและแก้ไขบัญชีนั้นให้ถูกต้องอยู่เสมอ กรณีที่มีคนแปลกหน้าออกสำมะโนครัวเรือนเข้ามาในหมู่บ้านจะต้องได้ถามให้รู้จักตัวและเหตุการณ์ที่มาอาศัย และให้การสงเคราะห์ตามสมควร รวมทั้งจัดทำทะเบียนบัญชีอื่นๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้เป็นปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในทางราชการ

4) ด้านการพัฒนาตำบลและการส่งเสริมอาชีพราษฎร

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ในการส่งเสริมอาชีพราษฎร โดยมีบทบาท อำนาจ หน้าที่ในการเป็นผู้ดูแลรักษาซึ่งเป็นสาธารณะประโยชน์ของแผ่นดิน เป็นผู้ตรวจสอบที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สงวนไว้สำหรับประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และยังรวมถึงหน้าที่ในการประสานงานกับข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน เพื่อทำการพัฒนาที่สาธารณะโดยขุดคู ทำถนน ปลูกต้นไม้ พัฒนาให้เป็นที่พักผ่อน หย่อนใจ หรือ สนามกีฬาของตำบล หมู่บ้าน แนะนำส่งเสริมอาชีพใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์และเพิ่มพูนรายได้ให้กับราษฎรในตำบล หมู่บ้าน

นอกจากนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับ นอกเหนือจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 แล้วยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ กฎหมายทะเบียนราษฎร และกฎหมายอื่นๆ อีกมาก (กรมการปกครอง 2543: 28)

2.4 บทบาททางด้านการเมืองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

นักปกครองท้องที่ ต่างมีบทบาททางด้านการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจในรูปขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

1) การมีส่วนร่วมทางการเมือง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสามารถเชิญชวนให้ราษฎรในหมู่บ้านซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะเป็นตัวแทนของภาครัฐใน

ระดับล่าง

2) การมีส่วนชี้นำทางการเมือง กล่าวได้ว่า หากกำนันในตำบล หรือผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านใดให้การสนับสนุนพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร นักการเมืองรายใดแล้ว ผู้สมัคร พรรคการเมืองผู้นั้นมีโอกาสได้รับคะแนนเสียงสูง หรืออาจส่งผลให้ชนะการเลือกตั้งในที่สุด เพราะความมีบารมีเป็นที่เชื่อถือและเคารพศรัทธาในกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั่นเอง

3) การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มักจะเป็นบุคคลแรกที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคมหรือการเมือง รวมทั้งเป็นผู้นำในการเรียกร้องความยุติธรรม เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมข้อพิพาทต่างๆ ให้แก่ราษฎรในพื้นที่

2.5 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ประมวล รุจนเสรี (2541: 19) ได้กล่าวถึงบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการประชุมชี้แจงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร อบต.ไว้ว่า จะต้องปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เสนอแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทไว้ดังนี้

1) การวางแผนพัฒนาตำบล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 กำหนดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะทำได้สามารถเสนอแนวทางการวางแผนพัฒนาตำบลให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่

2) เป็นกลไกที่สำคัญของการปกครองส่วนภูมิภาค เป็นผู้เชื่อมประสานนโยบายรัฐบาลกับความต้องการของประชาชน ตลอดจนนำความเดือดร้อนความทุกข์ยากของประชาชน ประสานขอรับความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนติดตาม สอดส่อง ดูแล

3) บทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ในฐานะผู้ปกครองท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกจากประชาชน เป็นผู้มีความรู้สูงในการระดมความร่วมมือจากประชาชน กลุ่มองค์กรต่างๆ หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4) บทบาทในฐานะประชาชน ในการทำหน้าที่ขอรับรู้ข้อมูลข่าวสารการบริหาร และการปฏิบัติงาน เสนอให้มีการออกข้อบังคับ ข้อบัญญัติต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ เข้าชื่อกันเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ออกจากตำแหน่ง เข้าร่วมประชุมตลอดจนตรวจสอบประกาศรายงานการประชุมแจ้งให้ประชาชนทราบ ตรวจสอบการปฏิบัติงานและร่วมเป็นที่ปรึกษาคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. แนวคิดองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นฐานรากที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงและมั่นคงให้แก่ประเทศชาติและประชาชน จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้การปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยเพื่อให้การดูแลทุกข์สุข และการบริการแก่ประชาชนในด้านต่างๆ เช่น ด้านการศึกษา วัฒนธรรมประเพณี สาธารณูปโภค การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การสาธารณสุข การส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ เป็นต้น การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นจึงเป็นการดำเนินการตามแนวทางแห่งประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามาบริหารงานภายในท้องถิ่น และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปกครองท้องถิ่นของตน

สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 53 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537 จากผลของพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดระเบียบบริหารราชการในระดับตำบลครั้งประวัติศาสตร์

โครงสร้างและการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล โครงสร้างประกอบด้วย

1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หมู่ละ 2 คน และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำการเลือกตำแหน่งต่างๆ

- ประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล วาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

- เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน จากพนักงานหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล วาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

2) ฝ่ายบริหาร ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากราษฎร มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และนายกององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแต่งตั้งรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ 2 คน เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ 1 คน

3) พนักงานและข้าราชการส่วนตำบล ขึ้นตรงต่อปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ สำนักปลัดฯ ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม

อำนาจ หน้าที่ของนายกององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกฯ และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4) วางระเบียบในทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

7) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควบคุม รับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย เป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจ หน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

2) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประธานสภาและรองประธานสภาคนหนึ่งซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินการประชุมและดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในปีหนึ่ง ให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัยหรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญ ถ้าเห็นสมควรให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้

ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ

ญัตติตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดวันสำหรับการอภิปรายทั่วไปซึ่งต้องไม่เร็วกว่าห้าวัน และไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับญัตติ แล้วแจ้งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ

องค์การบริหารส่วนตำบล อาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ

4 แนวคิดการเลือกตั้งท้องถิ่น

การเลือกตั้ง มีความสำคัญถือว่าเป็นหัวใจของกระบวนการเลือกตั้ง ประชาชนจะสนใจไปใช้สิทธิจำนวนมาก ใช้สิทธิด้วยความสำนึกรับผิดชอบอย่างครบถ้วน พิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายและผลงานอย่างครบถ้วนและมีเหตุผล ปฏิเสธผู้สมัครที่ไม่มีผลงานแม้จะมีอำมสิหรือข้อแลกเปลี่ยน คำมั่นสัญญาที่น่าสนใจเพียงใดก็ตาม ผลการเลือกตั้งที่ดีจะเกิดขึ้นต่อเมื่อประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงความสำคัญของสิทธิเลือกตั้งอย่างแท้จริง การเลือกตั้งที่ดีในสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริงนั้น จะเกิดผลดีแก่ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนผู้เลือกตั้งอย่างสมบูรณ์ หมายความว่า การเลือกตั้งที่ดีย่อมส่งผลดีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนพลเมืองที่อยู่ภายใต้การบริหารกิจการของรัฐบาลและองค์กรทางการเมืองที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน การใช้สิทธิ

เลือกตั้งก่อให้เกิดผลและความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนหลายประการ ได้แก่ (ประหยัด หงส์ทองคำ 2547: 238-295)

1) การเลือกตั้งทำให้ได้บุคลากรทางการเมืองที่มีคุณภาพ บุคลากรทางการเมืองที่ประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาจะมีคุณภาพดี เลวอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้เลือกตั้งเป็นสำคัญ

2) การเลือกตั้งจะสร้างมิติใหม่ทางการเมืองเกิดขึ้น นั่นคือถ้าเป็นการเลือกตั้งการเมืองระดับท้องถิ่น ประชาชนจะเป็นผู้เลือกผู้บริหารท้องถิ่นมาปฏิบัติหน้าที่บริหารกิจการของท้องถิ่นสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

3) การเลือกตั้ง จะส่งผลให้เห็นว่าประชาชนเป็นผู้เลือกนโยบายที่ใช้เป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวคือ ผู้สมัครจะต้องยึดหลักการสำคัญในการหาเสียงโดยการนำเสนอ นโยบายหลักหรือนโยบายสำคัญที่จะปฏิบัติการกิจการเมืองหรือ

บริหาร

4) การเลือกตั้งยืนยันหลักการสำคัญของการเมืองระบอบประชาธิปไตยที่ว่า ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนสามารถใช้อำนาจนี้เลือกและเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้

ในการปกครองท้องถิ่นนั้นจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้นำชุมชนจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ซึ่งบุคคลที่จะเป็นผู้นำที่ดีจะต้องเป็นคนดี เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้มแข็งและเสียสละเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง

การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงถือเป็นกระบวนการหนึ่ง ซึ่งบ่งชี้ถึงการปกครองแบบกระจายอำนาจตามแนวทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน โดยการให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้อำนาจในการบริหารปกครองประเทศหรือชุมชนที่ตนเองมีอยู่ โดยการมอบอำนาจให้แก่ตัวแทนในท้องถิ่นเพื่อให้ตัวแทนผู้นั้นใช้อำนาจที่ได้รับมอบจากประชาชน ไปทำหน้าที่สำคัญๆ แทนในการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนให้อยู่ดีกินดี แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งวิธีการในการมอบอำนาจดังกล่าวก็คือ กระบวนการในการเลือกตั้งนั่นเอง ซึ่งการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น จะเป็นการเลือกบุคคลในท้องถิ่นที่ตนรู้จักและเข้าใจปัญหาท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดีเข้ามาเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่ตามที่กฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจไว้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 ได้กำหนดรายละเอียด ลักษณะ ขั้นตอน และวิธีการในการเลือกตั้งท้องถิ่น มีสาระสำคัญดังนี้

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง (มาตรา 285 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน หมู่บ้านละ 2 คน ให้ถือเขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากเลือกตั้ง จำนวน 6 คน กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้มีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากเลือกตั้งได้ หมู่บ้านละ 3 คน (มาตรา 45 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546) และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน (มาตรา 58 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี

2) ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

ก. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

ข. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง ยกเว้นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง (มาตรา 58/1 (1) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546)

ค. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาติดต่อกันสามปีนับถึงวันที่สมัครรับเลือกตั้ง

ง. สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา (มาตรา 58/1 (2) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546)

จ. ไม่เป็นผู้มีพิพัตติกรรมในทางทุจริต หรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการ หรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา หรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง มาตรา 58/1 (2) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546)

ฉ. ไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545

3) การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

4) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่น และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า 4 คน แต่ไม่เกิน 6 คน มีหน้าที่จัดให้มีการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงมีความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับหน่วยการปกครองท้องถิ่น แต่เดิมประชาชนไปเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นแล้วสภาท้องถิ่นก็เลือกผู้บริหารต่อไป หรือบางหน่วยการปกครองท้องถิ่นรัฐบาลก็ตั้งผู้บริหารจากข้าราชการประจำเป็นหลัก แต่ตามรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 เป็นต้นมา ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงหรือโดยอ้อม มีสิทธิถอดถอนบุคคลเหล่านั้นด้วย

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นมีการเลือกตั้งเป็นกลไกสำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนของประชาชน ในการเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ และดูแลจัดสรรผลประโยชน์ของท้องถิ่น เช่นเดียวกับการปกครองของประเทศไทยที่มีการเลือกตั้งเป็นกลไกสำคัญในการได้มาซึ่งผู้แทนประชาชน มาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา) ฝ่ายบริหาร (รัฐบาล) ฉะนั้น การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงเป็นกิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่เป็นฐานรากของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญ เป็นวิธีการจัดการเลือกตั้งในเขตท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

5. แนวคิดระบบอุปถัมภ์

เมื่อมีการกระจายอำนาจ ตามแนวคิดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ตำบลมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล มีการเลือกบุคคลเข้ามาบริหาร จัดการในทุกด้านเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกันทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม ตัวแทนที่ได้รับเลือกเข้ามาปกครอง บริหาร จัดการ กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลมิได้ใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังหากต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคคลอื่น ดำรงสถานภาพและบทบาทที่หลากหลายในเวลาเดียวกัน ในขณะที่เป็นสมาชิกหรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลก็ยังคงดำรงสถานภาพของความเป็นเครือญาติ เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมรุ่น นายทุน นายจ้าง ผู้มีพระคุณ ผู้มีอำนาจ ผู้อาวุโส ฯลฯ ที่ต้องแสดงบทบาทพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามสถานภาพนั้นๆ

ธีรยุทธ บุญมี (2532: 194-217) ให้คำจำกัดความของระบบอุปถัมภ์ว่า เป็นการจัดระเบียบทางสังคมที่กำหนดลักษณะความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างคนสองฝ่ายซึ่งมีฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยผู้อุปถัมภ์ให้ความคุ้มครองช่วยเหลือและผู้ได้อุปถัมภ์ให้ความจงรักภักดี การบริการตอบแทน

สนิท สมัครการ (2533: 1-42) ได้ให้ความหมายของระบบอุปถัมภ์ในเชิงสังคมวิทยาว่า หมายถึง ลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมประเภทหนึ่งซึ่งผู้ที่มีความสัมพันธ์แต่ละฝ่าย มีบทบาทหน้าที่ และความคาดหวังต่อกันบางประการเป็นที่รับรู้หรือยอมรับตามธรรมเนียม ประเพณี มีลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกันอยู่มาก แม้ว่าผู้อุปถัมภ์เป็นผู้ให้มากกว่าก็ตามแต่ก็ได้เป็นการให้เปล่า ผลตอบแทนจากผู้รับบริการจะมีให้แก่ผู้อุปถัมภ์เสมอ ลักษณะของความสัมพันธ์มีองค์ประกอบของมิตรภาพอยู่ด้วยแต่เป็นมิตรภาพที่ขาดดุลยภาพ

ณรงค์ พ่วงพิศ (2533: 1-10) ได้ชี้ให้เห็นถึงพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของคนไทยในยุคปัจจุบันว่า เกิดจากโครงสร้างทางสังคมกับระบบอุปถัมภ์ ระบบอาวุโส ค่านิยมแบบไพร่ฟ้า และการยินยอมเป็นผู้ตามที่ดี การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวไทย เป็นการเลี้ยงดูแบบประคับประคองไม่ยอมปล่อยให้บุตรหลานของตนรู้จักการช่วยเหลือตนเอง ทำให้เด็กไทยมีลักษณะเลี้ยงไม่โต เป็นบ่อเกิดของการคิดไม่เป็นและทำไม่เป็น การตัดสินใจทางการเมืองต้องมีคนคิดให้ ต้องฟังคำแนะนำของหัวหน้าคณะ หรือผู้ใหญ่บ้าน กำนัน

สรุปได้ว่า ระบบอุปถัมภ์ เป็นระบบความสัมพันธ์ที่บุคคลสองฝ่ายที่มีสถานภาพทางสังคมไม่เท่าเทียมกัน แต่อยู่ด้วยกันได้เพราะมีลักษณะต่างตอบแทนกันและกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน และมีความเป็นเพื่อนระหว่างกันอยู่ด้วยในการนี้ ฝ่ายผู้อุปถัมภ์มีทรัพยากรในครอบครองมากกว่า เช่น มีทรัพย์สิน เงินทอง ที่ดิน อำนาจ มากกว่า จึงสามารถให้การอุปการะและคุ้มครองแก่ผู้รับการอุปถัมภ์จากการถูกกดขี่จากผู้อื่น จากอันตรายต่างๆ ได้ ส่วนผู้ได้รับการอุปถัมภ์ตอบแทนด้วยการให้ความนิยมนิยมชมชอบ ให้ข่าวสารข้อมูล เป็นฐานสนับสนุนทางการเมืองต่อผู้อุปถัมภ์ ฯลฯ

6. ทฤษฎีแลกเปลี่ยน

การคงอยู่ของความสัมพันธ์ระหว่างกันนั้น เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนที่ต่างเสนองานตอบแทนและคาดหวังต่อกัน เมื่อใดที่ความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนเสียสมดุลย์ระบบอุปถัมภ์ จะถูกนำเข้ามาแทนที่ ดังนั้นการแลกเปลี่ยนจึงมีความสัมพันธ์กับระบบอุปถัมภ์

บลู (Blau อ้างถึงใน ดวงลักสน์ พันธุ์ลำใย 2539: 25-27) ให้ความหมายการแลกเปลี่ยนทางสังคมว่า เป็นการกระทำโดยสมัครใจของบุคคลที่ถูกจูงใจโดยผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากผู้อื่น บุคคลกระทำการใดก็ตามย่อมมุ่งหวังกำไรหรือรางวัลตอบแทนจากความสัมพันธ์กับผู้อื่น การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์จึงเป็นกลไกอันหนึ่งที่ทำให้สายสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดำรงอยู่ได้ และช่วยให้ข่ายของความสัมพันธ์ขยายกว้างขึ้น เมื่อบุคคลหนึ่งมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กับอีกบุคคลหนึ่งมากขึ้น เขาย่อมรู้สึกผูกพันที่จะต้องตอบแทนผลประโยชน์มากขึ้นและมีสายสัมพันธ์กันอย่างแน่นอนเพิ่มขึ้น การแลกเปลี่ยนและตอบแทนผลประโยชน์เป็นการลงทุนทางสังคมอย่างหนึ่ง ที่เรียกว่า การพึ่งพาอาศัยใจไว้วางใจ ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน (Commitment) และความผูกพันนี้ กลับมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดความเชื่อถือและข้อผูกมัดทางใจที่มีต่อกันให้มากขึ้น เมื่อบุคคลมีความผูกพันหนึ่งๆ มากเท่าใด เขาก็จะอุทิศเวลาและกำลังกายมาปกป้องรักษาสายสัมพันธ์มากขึ้นเท่านั้น หากมีผู้ละเมิดบรรทัดฐานของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ บุคคลนั้นก็จะถูกลงโทษ (Sanction)

ความสัมพันธ์เชิงการแลกเปลี่ยนนำมาสู่สายสัมพันธ์เชิงอำนาจ ในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งสามารถให้ประโยชน์ได้มาก แต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีสิ่งใดตอบแทนหรือตอบแทนน้อยกว่าฝ่ายที่ตอบแทนได้น้อยกว่าจะใช้การขอมอบอยู่ใต้อำนาจเป็นการแลกเปลี่ยนนั้นคือ ผู้ที่มีทรัพยากรน้อยกว่าจะขอมอบอยู่ใต้อำนาจผู้ที่มีทรัพยากรมากกว่า อำนาจในลักษณะนี้จึงหมายถึง การที่คนหนึ่งสามารถให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติตามและลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามได้ซึ่งระดับการขอมอบอยู่ใต้อำนาจนี้ขึ้นอยู่กับว่าฝ่ายที่ตอบแทนได้น้อยกว่ามีทางเลือกอื่นๆ ที่ทำให้ไม่ต้องอยู่ใต้อำนาจหรือสามารถรวมตัวกันเพื่อต่อรองมีอำนาจ นอกจากนี้ผู้ที่มีสถานภาพสูงจะให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่ผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่า เพื่อแลกเปลี่ยนกับความเคารพนับถือ การขอมอบอยู่ใต้อำนาจของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ที่มีสถานภาพสูงในการแข่งขันแย่งชิงความเป็นใหญ่ในกลุ่ม

แม้ว่าทฤษฎีนี้มองว่ามนุษย์มีการกระทำเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตัว แต่การกระทำเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวนั้นไม่ได้เป็นในลักษณะที่เห็นแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวเพียงอย่างเดียว ยังเป็นการตอบสนองของผลประโยชน์ของผู้อื่นด้วย

7. ข้อมูลทั่วไปตำบลเมืองบางขลัง

7.1 ที่ตั้ง

เมืองบางขลัง อยู่ห่างจากอำเภอสุวรรณโคตร 23 กิโลเมตร โดยเริ่มต้นจากจุดที่ตั้งของอำเภอ ตามถนนสายสุวรรณโคตร - ทุ่งเสลี่ยม ผ่านตำบลนาทุ่ง ถึงทางแยกชอย 9 เข้าตำบลเมืองบางขลัง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลนาทุ่ง
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอศรีสำโรง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลหนองกลับ
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อำเภอทุ่งเสลี่ยม

7.2 เนื้อที่

มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 54.12 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 33,868 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขต สหกรณ์นิคมพระร่วง และสำนักงานปฏิรูปที่ดิน (สปท.) 3,750 ไร่

7.3 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป เป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมถึง มีภูเขาบางส่วน ในฤดูน้ำหลากจะมีน้ำมากส่วนหน้าแล้งจะแห้งแล้งอย่างมาก แหล่งน้ำต้นเงิน

7.4 จำนวนหมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. เต็มทั้งหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านคลองแห้ง	หมู่ที่ 6 บ้านน้ำค้วน
หมู่ที่ 2 บ้านปากคลองช้าง	หมู่ที่ 7 บ้านนากลาง
หมู่ที่ 3 บ้านปากคลองช้าง	หมู่ที่ 8 บ้านไผ่ขวาง
หมู่ที่ 4 บ้านขอนแก่น	หมู่ที่ 9 บ้านขอนแก่น
หมู่ที่ 5 บ้านวัดโบสถ์	

7.5 สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชาชนในเขตตำบลเมืองบางขลัง ส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลัก คือทำนา ทำไร่ และรองลงมาคือ เลี้ยงสัตว์

7.6 การศึกษา

- จำนวนโรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง (ขยายโอกาส 2 แห่ง)
- มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 9 แห่ง

7.7 สถาบันทางศาสนา

ประชาชนเมืองบางขลัง เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด มีวัดทางพุทธศาสนา 7 แห่ง

7.8 สาธารณสุข

มีสถานีอนามัยประจำหมู่บ้าน/ตำบล จำนวน 2 แห่ง

7.9 สถานีตำรวจ จำนวน 1 แห่ง อยู่บริเวณหมู่ที่ 1 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ 30 คน

7.10 การคมนาคม

การคมนาคมในตำบลเมืองบางขลัง สามารถติดต่อถึงกันได้ทุกหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรัง โดยมีถนนลาดยางผ่านภายในตำบล 4 สาย ได้แก่ สายวัดโบสถ์ (รพช.) สายท่าทอง - ของชุม (ทางหลวงชนบท) สายริมคลองแม่มอก สายเมืองเก่า - ศรีสังขาลัย (กรมทางหลวง)

7.11 การโทรคมนาคม

มีที่ทำกาโทรไปรษณีย์ขนาดเล็ก จำนวน 1 แห่ง อยู่หมู่ที่ 4

โทรศัพท์สาธารณะเข้าถึง 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1, 3, 4, 5, 6, 9

7.12 การไฟฟ้า มีไฟฟ้าเข้าถึงแล้วทั้ง 9 หมู่บ้าน ครบทุกหลังคาเรือน

7.13 แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำคลองไหลผ่าน 11 สาย

7.14 ข้อมูลอื่น ๆ

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ตำบลเมืองบางขลัง มีป่าสงวนแห่งชาติดงข่า จำนวนพื้นที่โดยประมาณ 1,500 ไร่ อยู่บริเวณหมู่ที่ 6

สภาตำบลเมืองบางขลังยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลังเมื่อวันที่

7.15 ผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552

ตารางที่ 2.1 ผลการเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง

หมู่ที่	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง		ชื่อ นามสกุล ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ได้คะแนน
		จำนวน	ร้อยละ		
1-9	3,813	2,662	9.81	นายสุวิทย์ ทองสงค์	2,189
บัตรเสีย 345 ใบ คิดเป็นร้อยละ 13 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน 128 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.80					

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หมู่ที่ 1-9 รวมทั้งสิ้น 3,813 คน มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 2,662 คน คิดเป็นร้อยละ 69.81 ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีคนเดียว ได้ 2,189 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.2 บัตรเสีย 345 ใบ คิดเป็นร้อยละ 13 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน 128 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.8

ตารางที่ 2.2 ผลการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง

หมู่ที่	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง		ชื่อ นามสกุล ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ได้คะแนน
		จำนวน	ร้อยละ		
1	745	506	67.91	เบอร์ 1 นายสมนึก เหล็กพรม	222
				เบอร์ 2 นายหน่อ ประดิษฐ์	74
				เบอร์ 3 นายสนม เริ่มหาสุข	189
				เบอร์ 4 นายนง ผอบนาค	202
				เบอร์ 5 น.ส.ประครอง ทับแก้ว	109
บัตรเสีย 19 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.75 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 5 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.98					
2	290	221	76.20	เบอร์ 1 นายประโลม ชุมเพ็ชร	115
				เบอร์ 2 นายประทวน ชุมเพ็ชร	129
				เบอร์ 3 นายกระแสนินธ์ รอดภู	10
บัตรเสีย 10 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.52 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 0 ใบ					

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หมู่ที่	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	ชื่อ นามสกุล ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ได้คะแนน	
3	491	327	66.59	เบอร์ 1 นายสะอิ่ง เกิดนุช	159
				เบอร์ 2 นางกอน พลธีระ	170
				เบอร์ 3 นายบุญมา พลทรัพย์	231
บัตรเสีย 8 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.44 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.30					
4	507	359	70.80	เบอร์ 1 นายธัญยา พุฒฤทธิ์	209
				เบอร์ 2 นายมาเขื่อน โพธิ์ทอง	243
				เบอร์ 3 นายนิคม ชูพงษ์	126
บัตรเสีย 11 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.06 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 4 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.11					
5	533	369	69.23	เบอร์ 1 นายฉลอย อจรรอด	113
				เบอร์ 2 นายทองสุข ผอบนาค	110
				เบอร์ 3 นายประนอม แมลงภู	170
				เบอร์ 4 นายสุนทร เฉพาะตรง	59
				เบอร์ 5 นายจรัญ หลวงนุช	138
บัตรเสีย 10 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.71 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.27					
6	424	323	76.17	เบอร์ 1 นางนุชจรี เทือกศิริ	195
				เบอร์ 2 นายวันเพ็ญ พลธีระ	166
				เบอร์ 3 นางกลอย ผาคำ	125
บัตรเสีย 12 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.71 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.92					
7	373	257	68.90	เบอร์ 1 นายเล็ก แอบอูน	168
				เบอร์ 2 นายสมเด็จ หลวงนุช	193
บัตรเสีย 9 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.50 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.16					
8	143	116	81.11	เบอร์ 1 นาธารา ขุมเพชร	38
				เบอร์ 2 นายสุรณ บุญมาก	66
				เบอร์ 3 นายคิเรก พลธีระ	48
บัตรเสีย 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.58 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 0 ใบ					
9	306	183	59.80	เบอร์ 1 นายนูน จันทร์สิงห์	136
				เบอร์ 2 นายเกตุ จันทร์สิงห์	120
บัตรเสีย 8 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.37 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.63					

ตารางที่ 2.2 แสดงให้เห็นว่า หมู่ที่ 1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 745 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 506 คน คิดเป็นร้อยละ 67.91 บัตรเสีย 19 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.75 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 5 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.98 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 5 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 1 นายสมนึก เหล็กพรหม ได้ 222 คะแนน เบอร์ 4 นายนง ฝอบนาค ได้ 202

หมู่ที่ 2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 290 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 221 คน คิดเป็นร้อยละ 76.20 บัตรเสีย 10 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.52 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 0 ใบ มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 2 นายประทวน ขุมเพชร ได้ 129 คะแนน เบอร์ 1 นายประโลม ขุมเพชร ได้ 115 คะแนน

หมู่ที่ 3 เขตเลือกตั้งที่ 3 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 491 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 327 คน คิดเป็นร้อยละ 66.59 บัตรเสีย 8 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.44 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.30 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 3 นายบุญมา พลทรัพย์ ได้ 231 คะแนน เบอร์ 2 นางกอน พลธีระ ได้ 170 คะแนน

หมู่ที่ 4 เขตเลือกตั้งที่ 4 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 507 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 359 คน คิดเป็นร้อยละ 70.80 บัตรเสีย 11 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.06 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 4 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.11 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 2 นายมาเชื่อน โพธิ์ทอง ได้ 243 คะแนน เบอร์ 1 นายธัญญา พุดฤทธิ์ ได้ 209 คะแนน

หมู่ที่ 5 เขตเลือกตั้งที่ 5 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 533 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 369 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 บัตรเสีย 10 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.71 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.27 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 5 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 3 นายประนอม แผลงภู ได้ 170 คะแนน เบอร์ 5 นายจัญญ หลวงนุช ได้ 138 คะแนน

หมู่ที่ 6 เขตเลือกตั้งที่ 6 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 424 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 323 คน คิดเป็นร้อยละ 76.17 บัตรเสีย 12 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.71 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.92 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 1 นางนุชจรี เทือกศิริ ได้ 195 คะแนน เบอร์ 2 นายวันเพ็ญ พลธีระ ได้ 166 คะแนน

หมู่ที่ 7 เขตเลือกตั้งที่ 7 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 373 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 257 คน คิดเป็นร้อยละ 68.90 บัตรเสีย 9 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.50 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.16 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 2 นายสมเด็จ หลวงนุช ได้ 193 คะแนน เบอร์ 1 นายเล็ก แอบอูน ได้ 168 คะแนน

หมู่ที่ 8 เขตเลือกตั้งที่ 8 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 143 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 116 คน คิดเป็นร้อยละ 81.11 บัตรเสีย 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.58 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 0 ใบ มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 2 นายสุชน บุญมาก ได้ 66 คะแนน

เบอร์ 3 นายดิเรก พลธีระ ได้ 48 คะแนน

หมู่ที่ 9 เขตเลือกตั้งที่ 9 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 306 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 183 คน คิดเป็นร้อยละ 59.80 บัตรเสีย 8 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.37 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.63 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งได้แก่ เบอร์ 1 นายนูน จันทร์สิงห์ ได้ 136 คะแนน เบอร์ 2 นายเกตุ จันทร์สิงห์ ได้ 120 คะแนน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลภวิวัฒน์ สมานี (2546: (1)-(2)) ศึกษาทัศนคติของผู้นำท้องถิ่นและนักการเมืองท้องถิ่นต่อการปฏิรูปการกระจายอำนาจสู่ชนบท กรณีศึกษา : จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) และนักการเมืองท้องถิ่น (สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล) พบว่าส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป การศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจต่อการกระจายอำนาจมากกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทัศนคติต่อการกระจายอำนาจไม่แตกต่างกัน โดยมองว่าการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นจะสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และจะทำให้การปฏิรูปการกระจายอำนาจสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน และปัญหาที่สำคัญในการกระจายอำนาจคือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งยังมีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำ งบประมาณมีน้อย ในท้องถิ่นบางแห่งยังมีความขัดแย้งระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะยังแยกไม่ออกระหว่างการพัฒนาท้องถิ่นและการเมืองท้องถิ่น ประกอบกับได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเช่นเดียวกันสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่กลับไม่มีสิทธิในการบริหารงบประมาณท้องถิ่น

ซัชชัย จันทร์กระจ่าง (2546: ก-ฅ) ศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอปอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า การดำเนินงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่วยให้ชาวบ้านติดต่อราชการกับองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โครงการพัฒนาตำบลส่วนใหญ่ตรงกับความต้องการของชาวบ้านสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านได้ ปัญหา อุปสรรคในดำเนินงาน คือองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณน้อย ทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ไม่ถึงทั้งตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำชาวบ้านให้ร่วมกันพัฒนาตำบลได้เป็นอย่างดี ชักชวนชาวบ้านให้ประชุมประชาคมได้อย่างพร้อมเพรียง วางแผนพัฒนาตำบลเพื่อแก้ปัญหาของชาวบ้านได้อย่างตรงจุด เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ชาวบ้านทราบอย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอ

สรศักดิ์ จิระธรรมประดับ (2546: ง) ศึกษาบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านสอดคล้องกับบทบาทตามพระราช

บัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 และแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนบทบาทในการประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า มีความขัดแย้งในการทำงานร่วมกันเนื่องจากไม่มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน อย่างไรก็ตามต้องมีการทบทวนพิจารณาถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและองค์การบริหารส่วนตำบลให้ชัดเจนมิให้ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกันเพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจและประสานงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิรัตน์ ไชยสิทธิ์ (2547: ง) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และกฎหมายอื่นที่กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษากรณีกำนันและผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดนครนายก พบว่า ผลการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่มีผลการปฏิบัติงานมากที่สุดเรียงตามลำดับ ดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาอาชีพและสังคม (2) ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (3) ด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย (4) ด้านอื่นๆ เกี่ยวกับการปกครองในตำบล หมู่บ้าน (5) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (6) ด้านการทะเบียน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานมี 8 ประการ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ การควบคุมกำกับดูแลของอำเภอ การสนับสนุนด้านงบประมาณค่าใช้จ่าย การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ การได้รับการยอมรับและการยกย่องจากรายการ ความพึงพอใจในอัตราค่าตอบแทน สิทธิสวัสดิการที่รัฐกำหนด การได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายการเมืองระดับท้องถิ่น และความสามารถในการเจรจาต่อรองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล

จันทร์คณา มั่นคง (2547: ง) วิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น : ศึกษากรณีการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นปัจจัยภายในของผู้สมัครประกอบด้วย ภูมิหลัง คุณสมบัติ และลักษณะส่วนตัว นโยบายที่ใช้ในการหาเสียง กระบวนการวิธีการที่ใช้ในการหาเสียง ส่วนที่สอง เป็นปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในเขตเลือกตั้ง บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และคู่แข่ง การเมืองระดับอื่นไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลการเลือกตั้งครั้งนี้ (2) ปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง คือ ปัจจัยภายในของผู้สมัครด้านภูมิหลัง และด้านบุคลิก ลักษณะส่วนตัว เพราะทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจในตัวผู้สมัคร นำมาสู่การได้รับเลือกตั้ง ส่วนปัจจัยด้านนโยบายที่ใช้หาเสียงและด้านกระบวนการวิธีการที่ใช้ในการหาเสียง เป็นส่วนสนับสนุน

ชุมพล ทองแย้ม (2548: (1)-(3)) ศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ภายใต้นโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น : ศึกษากรณีอำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความรู้ความเข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่

เกี่ยวข้องกับหน้าที่โดยรวมยังไม่ดีพอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระการดำรงตำแหน่งและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่โดยรวมไม่แตกต่างกัน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีความเห็นว่างานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่น ถึงแม้ว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะเห็นด้วยกับการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกันยังคงต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมและตรวจการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกชัย ธนผลผดุงกุล (2548: ง) ศึกษาบทบาททางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น : ศึกษากรณีอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร พบว่า ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย การศึกษา ม.3 - ม.6 ภูมิหลังทางการเมืองมีญาติพี่น้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นมีบทบาทเมื่อชุมชนมีปัญหาเกิดขึ้น ได้มีส่วนในการแก้ไขปัญหา ประสานงาน นำจัดกิจกรรมต่างๆ และเป็นที่พักของประชาชนได้ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง รองลงมาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสนใจทางการเมือง โดยติดตามผลการเลือกตั้ง และการพบปะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในท้องถิ่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่เคยช่วยผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองหาเสียง ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง และเรียกร้อง หรือยื่นข้อเสนอต่อนักการเมือง พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองมาก สื่อที่ใช้คือหนังสือพิมพ์และวิทยุกระจายเสียง ผู้นำท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องขาดความรู้เกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายซึ่งมีหลายฉบับที่ต้องยึดถือ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าไม่คล่องตัว เกิดปัญหาการประสานงานกับส่วนราชการและความสับสนในบทบาทอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายต่างๆ

ว่าที่ร้อยเอกสุเมธ มูลคำบิน (2548: ง) ศึกษารูปแบบการปกครองไทยระดับตำบล : กรณีศึกษาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานี พบว่า (1) รูปแบบการปกครองไทยระดับตำบลในอนาคต ควรมีรูปแบบตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลคู่ขนานกันไป และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบเทศบาลทั้งตำบลในอนาคต (2) ปัญหาการปกครองระดับตำบล เกิดจากการที่ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีการทับซ้อนกันในพื้นที่ และซ้ำซ้อนกันในการกิจอำนาจ หน้าที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในทางปฏิบัติ ควรมีการปรับปรุงกฎหมาย กำหนดภารกิจอำนาจ หน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน (3) ปัจจุบันมีเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลปกครองในเขตตำบล ทำให้ในเขตพื้นที่ตำบลหนึ่งๆ มีการจัดการรูปแบบการปกครองเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่เป็นการปกครองท้องถิ่นและตำบลทับซ้อนกันอยู่ และซ้ำซ้อนกันในการกิจอำนาจหน้าที่

ฉลอง พูลพุด (2548: ง) ทำการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิง กลุ่มอายุ 41-50 ปี กลุ่มที่มีวุฒิ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มอาชีพเกษตรกร กลุ่มรายได้ปานกลางระหว่าง 5,000-

10,000 บาท สนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ผู้ได้รับการอบรมบ่มเพาะทางการเมือง จะสนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูงเช่นเดียวกับผู้มีอุดมการณ์ทางประชาธิปไตย การรับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งจากโปสเตอร์ ใบปลิว แผ่นโฆษณา และเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว ส่งผลให้ประชาชนไปเลือกตั้งมากที่สุด เหตุผลที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เพราะถือเป็นหน้าที่ของพลเมืองและกลัวเสียสิทธิทางการเมือง สาเหตุที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะติดธุระจำเป็น ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เห็นว่าเป็นคนดี เคยช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาก่อน มีความสามารถเหมาะสม เลือกลงนโยบายที่เป็นจุดเด่นของผู้สมัคร และเป็นผู้มีพรรคการเมืองสนับสนุน พฤติกรรมจูงใจประชาชนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีหลายวิธี เช่น แจกเงิน แจกสิ่งของ ก่อสร้างสาธารณประโยชน์ บริจาคให้การกุศล และวิธีการอื่นๆ ที่ไม่สามารถระบุได้

สมเกียรติ ยูพาพิน (2548: (4)) ทำการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกเสียงเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ การสนับสนุนจากผู้สมัครรับเลือกตั้งและความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความรู้ ความสามารถ ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผลของการศึกษาพบว่า สมมติฐานทุกข้อถูกปฏิเสธ

ผกาพรรณ ต้นสอน (2549: ง) วิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน ส่วนเพศ การรับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งท้องถิ่นและความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน

คำริ คำภาตัน (2550: ง) ศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี พบว่า

1) บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบันจะปฏิบัติหน้าที่ด้านการใช้อำนาจปกครองราษฎรและรักษาความสงบเรียบร้อยมากที่สุด

2) ปัญหาอุปสรรคของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบันคือ ปัญหาทางด้านกฎหมายและด้านงบประมาณ

3) บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในอนาคต จะปฏิบัติหน้าที่ด้านการใช้อำนาจปกครองราษฎรและรักษาความสงบเรียบร้อย และในอนาคต หากองค์การบริหารส่วนตำบลยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเทศบาลแห่งนั้นจะต้องถูกยกเลิกไปในที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณโคตร จังหวัดสุโขทัย การเก็บข้อมูลมีลักษณะผสมผสานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องชัดเจน จึงใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยได้มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำตำบลเมืองบางขลัง ในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความเป็นมา ของการปกครองท้องถิ่น นักปกครองท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักปกครองท้องถิ่น ซึ่งนักปกครองท้องถิ่นในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น กลุ่มข้าราชการฝ่ายอำเภอ กลุ่มข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มสมาชิก อบต.

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การเลือกแบบเจาะจง รวม 58 คน แยกเป็น

- นักปกครองท้องถิ่น นักปกครองท้องถิ่นทุกคน จำนวน 30 คน ได้แก่ กำนัน 1 คน, ผู้ใหญ่บ้าน 8 คน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 18 คน, แพทย์ประจำตำบล 1 คน, สารวัตรกำนัน 2 คน

- ข้าราชการฝ่ายอำเภอ จำนวน 4 คน ได้แก่ นายอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบประจำตำบล เกษตรประจำตำบล ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่น 4 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป, หัวหน้าส่วนโยธา, นักพัฒนาชุมชน, เจ้าพนักงานส่งเสริมสุขภาพ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

- **ผู้นำชุมชน** จำนวน 11 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน สารวัตรหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลเมืองบางขลัง 1 คน หัวหน้าอาสาสมัครองค์การบริหารส่วนตำบลประจำหมู่บ้าน 9 คน จาก 9 หมู่บ้าน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

- **สมาชิก อบต.** จำนวน 9 คน ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 9 คน จาก 18 คน (9 หมู่บ้าน) ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยใช้สัมภาษณ์นักปกครองท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายอำเภอ ข้าราชการ อบต. ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. จำนวน 14 ข้อ แยกเป็นประเด็นดังนี้

2.1 บทบาทที่เป็นทางการ ได้แก่

- บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนของรัฐ ของราชการส่วนภูมิภาค
- บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนประชาชน
- บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

2.2 บทบาทที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่

- บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- บทบาทในการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง
- บทบาทในการสกัดกั้นการหาเสียงของคู่แข่งชั้น
- บทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- บทบาทในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง
- บทบาทในการแสวงหาวิธีหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง
- บทบาทในการร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง
- บทบาทในการชี้แนะโครงการ กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสัมภาษณ์

3.1 การรวบรวมข้อมูลและวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าถึงข้อมูลพื้นฐาน ความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ของนักปกครองท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จากเอกสาร

วิชาการ วารสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์

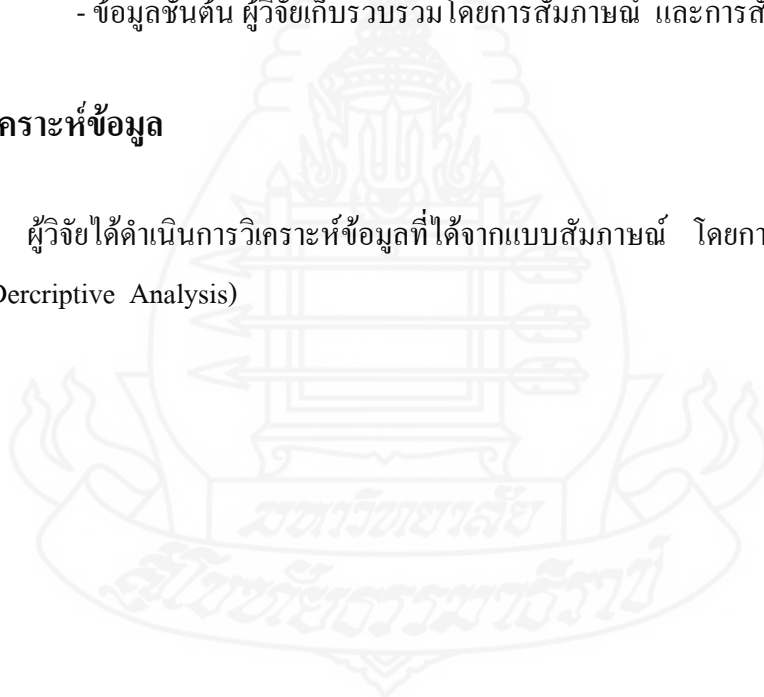
3.2 การตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำไปทดสอบ (Pretest) กับนักปกครองท้องถิ่น ข้าราชการ อบต. ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย และข้าราชการอำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย จำนวน 4 คน อันเป็นกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริง เมื่อทดสอบแบบสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552
- ข้อมูลจากเอกสาร เป็นต้นว่า ประวัติตำบลซึ่งผู้วิจัยรวบรวมด้วยตนเอง
- ข้อมูลขั้นต้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552 กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 5 กลุ่ม พบว่า

1. บทบาทของนักปกครองท้องถิ่น

1.1 บทบาทที่เป็นทางการ ได้แก่

- บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนของรัฐ ของราชการส่วนภูมิภาค
- บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนประชาชน
- บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

1.1.1 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนของรัฐ ของราชการส่วนภูมิภาค

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า ต้องแสดงบทบาทในการช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางหอกระจายข่าว ที่ประชุมหมู่บ้าน การประชุมประจำเดือน ชี้แจงถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเสียสิทธิเมื่อไม่ไปเลือกตั้ง ร่วมมือกับ อบต. เมื่อได้รับการประสานงาน สักดั้นการซื้อสิทธิ ขายเสียง ให้เลือกคนดีเข้ามาเป็นผู้แทนของตน ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหาใดๆ เป็นกลางทางการเมือง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เลือกคนดีเข้ามาเป็นผู้แทนของตน

ผู้ใหญ่ ข. รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน

ผู้ใหญ่ ค. ประชาสัมพันธ์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางหอกระจายข่าว ในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ในการพบปะพูดคุยทั่วไป

ผู้ใหญ่ ง. รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้วยการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน

ผู้ใหญ่ จ. รณรงค์ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในทุกครั้งที่มีโอกาส การประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ชี้แจงถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน

ผู้ใหญ่ ฉ. รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ ด้วยการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน

ผู้ใหญ่ ช. รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเสียสิทธิเอกสารที่ใช้ในการเลือกตั้ง ด้วยการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ในการประชุมประจำเดือน

ของหมู่บ้าน ร่วมมือกับทาง อบต.เมื่อได้รับการประสานงาน ผู้ใหญ่ ค. รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้วยการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ร่วมมือกับทาง อบต. เมื่อได้รับการประสานงาน ผู้ใหญ่ ค. รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้วยการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว แนะนำในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ร่วมมือกับ อบต.

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้านและ อบต. สาธิตการไปลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2 ช่วยบอกให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถ้าไม่ไปจะเสียสิทธิ์หลายอย่าง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 บอกชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและให้ช่วยกันบอกต่อๆ กันไป ถ้าไม่ไปจะเสียสิทธิ์หลายอย่าง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 ประชาสัมพันธ์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้านชี้แจงในที่ประชุมหมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยจัดสถานที่ในการปิดประกาศต่างๆ ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านจัดประชุมชี้แจงเรื่องการเลือกตั้งโดยเฉพาะ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 6 ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ควรนอนหลับทับสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 7 ช่วยผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมมือกับ อบต. สาธิตการลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้านและอบต. สาธิตการไปลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 9 นำข่าวสารเรื่องการเลือกตั้งจากที่ประชุมอำเภอมาแจ้งให้ชาวบ้านทราบ รณรงค์ให้ชาวบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทำความเข้าใจกับชาวบ้านถึงข้อสงสัยต่างๆ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 10 ช่วย อบต. รณรงค์ให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้านสาธิตการลงคะแนนเลือกตั้ง

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 11 ช่วย อบต. ในการบอกชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียงในหมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 12 รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้านและอบต. สาธิตการไปลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 13 ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แจ้งถึงการเสียสิทธิ์ ร่วมมือกับ อบต. แสดงตัวอย่างการลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 14 ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ให้มีการซื้อเสียงในพื้นที่ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 15 ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านจัดประชุมชี้แจงชาวบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ป้องกันการซื้อเสียง ผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 16 รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ในที่ประชุมประจำเดือน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 17 ช่วยประชาสัมพันธ์ชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหาใดๆ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 18 บอกชาวบ้าน ญาติ พี่น้องให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้เลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ มีความเสียสละ มีเวลาให้กับหมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 19 ช่วยนายอำเภอประชาสัมพันธ์ชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ อบต. ให้เป็นกลางในการเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 20 ช่วยผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์ชาวบ้าน

ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 21 ช่วยประชาสัมพันธ์เชิญชวนชาวบ้านให้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง อำนวยความสะดวก ตรวจสอบการหาเสียงของผู้สมัคร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

นักปกครองท้องที่ในฐานะตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาคช่วยช่วยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดการทุจริต ซื้อสิทธิขายเสียง ช่วยเหลือปลด อด. ในฐานะผู้อำนวยการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ อบต.เมืองบางขลัง ซึ่งมีหน้าที่จัดการเลือกตั้ง ตามที่ได้รับการร้องขอ เป็นกลางทางการเมือง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอ ในฐานะผู้แทนของราชการส่วนภูมิภาค นักปกครองท้องที่ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียง ช่วยเหลือปลด อด. ในฐานะผู้อำนวยการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ อบต.เมืองบางขลัง ซึ่งมีหน้าที่จัดการเลือกตั้งตามที่ได้รับร้องขอหรือประสานงาน ต้องเป็นกลางทางการเมือง เกษตรประจำตำบล นักปกครองท้องที่ช่วยเหลือ อด. ช่วยเหลือ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ อบต. ในการจัดการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ ช่วยประชาสัมพันธ์ชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ความเข้าใจการเสียสิทธิกรณีที่ไม่ไปเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา เกิดความขัดแย้ง ทะเลาะเบาะแว้งกัน ปลัดอำเภอ ประจำตำบล นักปกครองท้องที่ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นตัวแทนของ นายอำเภอควบคุมดูแลการเลือกตั้งในทุกพื้นที่ ไม่ให้เกิดปัญหา เป็นกลางทางการเมือง ต้องไม่ถูกร้องเรียนอันจะทำให้เสียชื่อของนักปกครองท้องที่ ท้องถิ่นอำเภอ นักปกครองท้องที่ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรในพื้นที่รับผิดชอบไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหาในการทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ ขายเสียง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีความเห็นเช่นเดียวกันกับทางฝ่ายข้าราชการอำเภอ ในกรณีบทบาทที่เป็นทางการ ในฐานะตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาคช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดการทุจริต ซื้อสิทธิขายเสียง ช่วยเหลือ อด. จัดการเลือกตั้ง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 ในฐานะผู้แทนของราชการส่วนภูมิภาค ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหา

เสียงไม่ให้เกิดปัญหา *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* ร่วมงานกับส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางหออกระจายข่าว ในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านประจำเดือน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3* ช่วยประชาสัมพันธ์เชิญชวนชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4* ช่วย อบต. รณรงค์ให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมกิจกรรมสาธิตการไปลงคะแนนเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นที่มีบทบาทที่เป็นทางการในฐานะตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาค ได้ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้มีการทุจริต ซื้อสิทธิขายเสียง ช่วยเหลือ อบต. จัดการเลือกตั้ง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 ในฐานะผู้แทนของราชการส่วนภูมิภาค ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนชาวบ้านให้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ป้องกันการซื้อสิทธิขายเสียง การทะเลาะวิวาท *หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2* ช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ อบต. ในการจัดการเลือกตั้งอย่างเต็มที่ ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้ความเข้าใจในการเสียสิทธิกรณีที่ไม่ไปเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา *อส. อบต. คนที่ 1* ช่วยเหลือ อบต. ช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ อบต. ในการจัดการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ความเข้าใจในการเสียสิทธิกรณีที่ไม่ไปเลือกตั้ง *อส.อบต.คนที่ 2* ช่วยเหลือในการจัดการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ ช่วยประชาสัมพันธ์ชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งชี้แจงในที่ประชุมหมู่บ้าน *อส.อบต.คนที่ 3* ช่วยเหลือ อบต. ในการจัดการเลือกตั้ง ช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับเลือกตั้งทางหออกระจายข่าว ให้ความเข้าใจในการเสียสิทธิกรณีที่ไม่ไปเลือกตั้ง ช่วยดูแลการหาเสียง *อส.อบต.คนที่ 4* ช่วย อบต.จัดการเลือกตั้ง ช่วยประชาสัมพันธ์ ชี้แจงชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้ความเข้าใจในการเสียสิทธิกรณีที่ไม่ไปเลือกตั้ง ช่วยดูแลการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา *อส.อบต.คนที่ 5* ประชาสัมพันธ์ทางหออกระจายข่าว ชี้แจงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน *อส.อบต.คนที่ 6* ช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เชิญชวนประชาชนไปเลือกตั้งเปิดเพลงชวนไปเลือกตั้ง *อส.อบต.คนที่ 7* ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนชาวบ้านให้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ป้องกันการซื้อสิทธิขายเสียง การทะเลาะวิวาท *อส.อบต.คนที่ 8* ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนชาวบ้านให้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ป้องกันการซื้อสิทธิขายเสียง การทะเลาะวิวาท *อส.อบต. คนที่ 9* ช่วยรณรงค์

ประชาสัมพันธ์เชิญชวนชาวบ้านให้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เปิดเพลงเชิญชวนเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

มุมมองต่อบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นที่มีความคล้ายคลึงกันกลุ่มผู้นำชุมชน บทบาทที่เป็นทางการในฐานะตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาค ได้ช่วยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้มีการทุจริต ชื่อสิทธิขายเสียงช่วยเหลือ อบต. จัดการเลือกตั้ง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
สมาชิก อบต. คนที่ 1 ในฐานะผู้แทนของราชการส่วนภูมิภาค ช่วยประกาศเปิดเพลงรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนชาวบ้านให้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งทางหอกระจายข่าว และในการประชุมประจำเดือน *สมาชิก อบต. คนที่ 2* ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ซึ่งแจ้งถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 3* พูดและเปิดเพลงประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว เชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง *สมาชิก อบต. คนที่ 4* รณรงค์ให้ไปเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ซึ่งแจ้งถึงขั้นตอนการลงคะแนนเลือกตั้งในที่ประชุมหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 5* ประกาศ เปิดเพลงเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางหอกระจายข่าว ซึ่งแจ้งถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 6* รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว *สมาชิก อบต. คนที่ 7* ซึ่งแจ้งขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในที่ประชุมหมู่บ้าน แสดงตัวอย่างการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว *สมาชิก อบต. คนที่ 8* รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว ซึ่งแจ้งถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 9* ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว เปิดเพลงรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

1.1.2 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนประชาชน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

ในฐานะตัวแทนของประชาชน ค่อยสอดส่องการทุจริตในการหาเสียง ควบคุมการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความอิสระและเที่ยงธรรม คุ้มครองลูกบ้านไม่ให้ถูกข่มขู่ เมื่อได้รับข่าวในด้านไม่ดีได้เข้าไปสกัดกั้น ให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้ชาวบ้าน นำข้อปัญหาของชาวบ้านมาสอบถาม อบต. แล้วกลับไปชี้แจง แก่ใจให้กับชาวบ้าน เป็นตัวแทนของชาวบ้าน ร่วมเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
ผู้ใหญ่ ก. ในฐานะตัวแทนประชาชน ค่อยสอดส่องการทุจริตในการหาเสียง เมื่อได้รับข่าวในด้านไม่ดีได้เข้าไปสกัดกั้น *ผู้ใหญ่ ข.* ค่อยสอดส่องการทุจริตในการหาเสียง ค่อย

รับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม ผู้ใหญ่ ก. ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม เป็นตัวลูกบ้านเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ผู้ใหญ่ ง. ค่อยสอดส่องการทุจริตในการหาเสียง ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม ผู้ใหญ่ จ. ค่อยติดตามสอดส่องการกระทำในการหาเสียง ค่อยฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม ผู้ใหญ่ ฉ. นำข้อสงสัยหรือพฤติกรรมในการหาเสียงที่ลูกบ้านแจ้งไปแจ้งต่อตำรวจ และ ปลัด อบต. ผู้ใหญ่ ช. ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม การทำผิดกฎหมาย ผู้ใหญ่ ค. รับฟังข่าวจากชาวบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ควร การข่มขู่ การทำผิดกฎหมาย ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ผู้ใหญ่ ต. ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม การทำผิดกฎหมาย เมื่อเห็นว่าเข้าข่ายก็ได้เข้าไปตักเตือน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม การทำผิดกฎหมาย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม การทำผิดกฎหมาย เป็นตัวแทนในการเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 ดำเนินการในสิ่งที่ชาวบ้านร้องขอ เช่น ไม่ให้มีการข่มขู่ผู้สมัครคนใด ประสานปลัด อบต. ให้มาอธิบายถึงขั้นตอนการลงคะแนนและสิ่งที่ต้องใช้ในวันลงคะแนน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม การทำผิดกฎหมาย แล้วเข้าไปตักเตือน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 ค่อยแก้ไขปัญหากระทบกระทั่งของชาวบ้านที่มีความคิดแตกแยกกัน การโจมตีกัน การพยายามเอาชนะด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 6 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม การทำผิดกฎหมาย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 7 ค่อยฟังเหตุการณ์ต่างๆ จากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แล้วแจ้งผู้ใหญ่บ้านให้ดำเนินการแก้ไข เป็นตัวแทนในคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 ค่อยเฝ้าระวังการกระทำที่ผิดกฎหมาย คอยอธิบายให้ชาวบ้านเข้าใจถึงข้อสงสัย ถ้าอธิบายไม่ได้ก็จะไปถามทางเจ้าหน้าที่ อบต. แล้วนำไปชี้แจงให้ชาวบ้านทราบ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 9 เป็นตัวแทนประสานงานกับทาง อบต. เช่น พาไปแจ้งการไม่สามารถไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 10 เป็นตัวแทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ค่อยทำความเข้าใจกับชาวบ้านในเรื่องต่างๆ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 11 เป็นกลาง ไม่ลำเอียงเข้าข้างใคร คุ่มครองป้องกันภัยให้ลูกบ้าน ให้ลูกบ้านเชื่อใจ ไม่กังวลในการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 12 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม การทำผิดกฎหมาย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 13 ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ค่อยรับฟังปัญหาของชาวบ้านแล้วหาทางแก้ไข ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 14 คุ่มครองลูกบ้านไม่ให้ถูกข่มขู่ ค่อยติดตามดูแลพฤติกรรมในการหาเสียงไม่ให้ออกนอกคู่นอกทาง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 15 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสม ป้องกันการถูกรังแก ข่มขู่ ร่วมเป็นกรรมการประจำ

หน่วยเลือกตั้ง ผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 16 แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้แก่ชาวบ้าน เช่น บัตรประชาชน หมดอายุ ไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 17 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้าน แล้วเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหา สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 18 นำข้อปัญหาของชาวบ้านมาสอบถาม อบต. แล้วกลับไปชี้แจง แก้ไขให้กับชาวบ้าน ดูแลการหาเสียงเลือกตั้งไม่ให้มีปัญหา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 19 ประสานงานกับ อบต. ในการให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาให้ชาวบ้าน ควบคุมการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็น ไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 20 ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านแล้วเข้าไปช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 21 เข้าไปช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ทำความเข้าใจ ไม่ให้ทะเลาะกัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

ในฐานะตัวแทนประชาชน ต้องประพฤติ ปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ปรึกษาให้แก่ลูกบ้าน กรณีที่มีปัญหาต้องเข้าไปช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ยุติข้อพิพาท สอดส่องดูแล การหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
 นายอำเภอ ในฐานะตัวแทนประชาชน นักปกครองท้องถิ่นที่ประพฤติ ปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ปรึกษาให้แก่ลูกบ้าน กรณีที่มีปัญหาต้องเข้าไปช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ยุติข้อพิพาท สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม เกษตรประจำตำบล ต้องควบคุมดูแลลูกบ้านการในหาเสียง ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกตั้ง สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็น ไปด้วยความเรียบร้อย รวมถึงประสานความขัดแย้งหลังการเลือก ปลัดอำเภอประจำตำบล ต้องนำปัญหาของประชาชนมาแก้ไขโดยเร็ว สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ท้องถิ่นอำเภอ นำปัญหาของประชาชนมาหาทางแก้ไข อำนวยความสะดวกให้มากที่สุด โดยประสานงานกับผู้รับผิดชอบเข้าไปดูแล ช่วยเหลือ สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

การสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

ในฐานะตัวแทนประชาชน ต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ปรึกษาให้แก่ลูกบ้าน กรณีที่มีปัญหาต้องเข้าไปช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ยุติข้อพิพาท สอดส่องดูแล การหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
 ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 ในฐานะตัวแทนประชาชน ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ค่อยช่วยแก้ไขปัญหา ประสานงานกับ อบต. ร่วมดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2 เป็นผู้ประสาน หรือ

ตัวกลางทำความเข้าใจในประเด็นต่างๆ ระหว่างราษฎรในหมู่บ้านกับ อบต. เป็นตัวแทนในการเป็น คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ช่วยให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ยุติธรรม *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3* ประสานงาน ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่ลูกบ้าน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4* เป็นตัวแทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ค่อยทำความเข้าใจประสานในเรื่องต่างๆ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มกลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

ในฐานะตัวแทนประชาชน ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 ในฐานะตัวแทนประชาชน ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทำความเข้าใจร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง *หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2* ควบคุมดูแลลูกบ้านการในหาเสียง ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกตั้ง สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง *อส.อบต. คนที่ 1* ดูแลการหาเสียง สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมถึงประสานความขัดแย้งหลังการเลือกตั้งด้วย *อส.อบต.คนที่ 2* ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย *อส.อบต. คนที่ 3* ควบคุมดูแลลูกบ้านการในหาเสียง ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกตั้ง ดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย *อส.อบต.คนที่ 4* ดูแลลูกบ้านการในหาเสียง ประสานข้อมูลข่าวสารกับทาง อบต. ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง อำนวยความสะดวกเลือกตั้งให้เป็นอย่างดี *อส.อบต.คนที่ 5* ค่อยติดตามสอดส่องการกระทำในการหาเสียง ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม *อส.อบต.คนที่ 6* ดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย หาข้อมูล ข้อกฎหมายมาชี้แจงให้ทราบ *อส.อบต.คนที่ 7* ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูล ข้อกฎหมายมาชี้แจงทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง *อส.อบต.คนที่ 8* ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทำความเข้าใจ ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง *อส.อบต. คนที่ 9* ประสานงานกับ อบต. ในข้อมูล ข้อกฎหมายมาชี้แจงให้ชาวบ้าน ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

มีความเห็นคล้ายคลึงกับกลุ่มผู้นำชุมชน คือ ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต. คนที่ 1 ในฐานะตัวแทนประชาชน ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง รับแจ้งพฤติกรรมที่น่าสงสัยในการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและเข้าไปดำเนินการขั้วขั้ว สมาชิก อบต. คนที่ 2 ค่อยติดตามสอดส่องการกระทำในการหาเสียง ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม สมาชิก อบต. คนที่ 3 รับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม เป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง สมาชิก อบต. คนที่ 4 ค่อยติดตามสอดส่องการกระทำในการหาเสียง ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม เป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง สมาชิก อบต. คนที่ 5 ค่อยติดตามสอดส่องการกระทำในการหาเสียง หาข้อมูล ข้อกฎหมายชี้แจงให้ชาวบ้านทราบ สมาชิก อบต. คนที่ 6 สังเกตพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแจ้งกับ กกต.ท้องถิ่น ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง สมาชิก อบต. คนที่ 7 ค่อยติดตามสอดส่องการกระทำในการหาเสียง ค่อยรับฟังข่าวจากลูกบ้านถึงวิธีการหาเสียงที่ไม่เหมาะสม สมาชิก อบต. คนที่ 8 ประสานกับทาง อบต. เพื่อนำข้อมูล ข้อกฎหมาย มาชี้แจงให้ลูกบ้านทราบ ตรวจสอบการหาเสียง ร้องเรียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการบางคน สมาชิก อบต. คนที่ 9 ค่อยติดตามสอดส่องการกระทำในการหาเสียง ดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

1.1.3 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

จากการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมของผู้วิจัย ในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง ในฐานะผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง และในฐานะคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง พบว่า บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี แต่ละหน่วยเลือกตั้งไม่มีปัญหาอันใด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือประชาชนคนใดมาร้องเรียน ไม่ว่าจะด้วยวาจา หรือร้องเรียนเป็นหนังสือ ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้ง

1.2 บทบาทที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่

- บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- บทบาทในการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง
- บทบาทในการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มแข่งขัน
- บทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- บทบาทในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง
- บทบาทในการแสวงหาวิธีหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง
- บทบาทในการร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง
- บทบาทในการชี้นำโครงการ กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2.1 บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.1 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	กำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต.		กำหนดตัวผู้สมัคร สมาชิก อบต.	
	มี	%	ไม่มี	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	0	0	30	100
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	3	75	1	25
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100
กลุ่มผู้นำชุมชน	2	18.2	9	81.8
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100
รวม	5		53	
			33	25

จาก ตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่า กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. แต่ร้อยละ 40 มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ร้อยละ 60 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต. กลุ่มข้าราชการอำเภอมองว่า นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75 มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. และทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่า มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. กลุ่มข้าราชการ อบต. ร้อยละ 100 มองว่า นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. แต่ร้อยละ 100 เห็นว่ามีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 81.8 มีความเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 54.5 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. กลุ่มสมาชิก อบต. มองว่า นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร สมาชิก อบต.

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. เพราะเป็นเครือข่าย พวกเขา และดูจากผลงานที่ผ่านมา สามารถทำงานร่วมกันได้ดี

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้ *ผู้ใหญ่ ก.* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. และสมาชิก

อบต. ผู้ใหญ่ ข. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. แต่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร สมาชิก อบต. และมีในหลายหมู่บ้าน ผู้ใหญ่ ค. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. ส่วนสมาชิก อบต. มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ใหญ่ ง. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. และสมาชิก อบต. แล้วแต่ความสามารถของแต่ละคน ผู้ใหญ่ จ. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร สมาชิก อบต. เลือกคนที่ทำงานไปด้วยกันได้ ผู้ใหญ่ ฉ. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. แล้วแต่ความสมัครใจ มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร สมาชิก อบต. เลือกคนที่ทำงานและรู้จักคุ้นเคย ผู้ใหญ่ ช. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. แต่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร สมาชิก อบต. เลือกคนที่ทำงานไปด้วยกันได้ ผู้ใหญ่ ค. และ ผู้ใหญ่ ต. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครทั้ง นายก อบต. และสมาชิก อบต.

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. มีส่วนร่วมในการกำหนดผู้สมัคร สมาชิก อบต. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. มีส่วนร่วมในการกำหนดผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยดูจากผลงานที่ผ่านมา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. แต่มีส่วนร่วมในการกำหนดผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยดูจากผลงานที่ผ่านมาและทำงานร่วมกันได้ดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4, 5, 6, 7 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. แต่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยชี้แนะว่าจะสมัครรับเลือกตั้ง เนื่องจากมีความเหมาะสม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 9 ไม่มีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัคร ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 10 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. มีส่วนร่วมกำหนดผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยสนับสนุนคนของตนเองให้ผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 11 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. มีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัคร สมาชิก อบต. โดยการสนับสนุนญาติให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 12, 13, 14 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 15 ไม่มีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. แต่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 16, 17, 18, 19, 20, 21 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยมองว่านักปกครองท้องที่ยังคงยึดติดกับอำนาจเดิม โดยส่งตัวแทนที่เป็นพวกพ้องเครือญาติลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเป็นบุคคลที่เข้ากันได้ดี สั่งการได้ ถ้าพื้นที่ที่มีการเมืองใหญ่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ ผู้สมัครจะมีผลต่อฐานเสียง

ของการเมืองใหญ่

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
 นายอำเภอสุวรรณโลก มองว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ยังยึดติดกับอำนาจเดิมโดยส่ง
 ตัวแทนลงสมัคร หรือสมัครรับเลือกตั้งเอง การเมืองเป็นเรื่องของการจัดสรรผลประโยชน์ มีการ
 เลือกผู้ที่จะให้ประโยชน์ต่อตนเองในการดำรงตำแหน่ง การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีความไว้เนื้อ
 เชื้อใจ *เกษตรประจำตำบล* มีการวางตัวผู้สมัครนายก อบต.และสมาชิก อบต. *ปลัดอำเภอ
 ผู้รับผิดชอบตำบล* มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร นายก อบต. และ สมาชิก อบต.เป็นอย่างมาก
 ถ้าพื้นที่มีการเมืองใหญ่เข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้สมัครจะมีผลต่อฐานเสียง กรณีนายก อบต. น่าจะมี
 ส่วนในลักษณะของการหาฐานเสียงและเอื้อประโยชน์กัน ซึ่งจะมีผลต่องบประมาณที่เข้ามาใน
 หมู่บ้าน *ท้องถิ่นอำเภอ* น่าจะมีผลต่อการกำหนดตัวของผู้สมัครสมาชิก อบต. คือส่งตัวแทน หรือ
 สนับสนุนคนของตน เพื่อที่ทำงานด้วยกันสะดวก เข้ากันได้ดี สั่งการได้ อีกทั้งยังเป็นการรักษา
 อำนาจ การขยายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณมากกว่าฝ่ายท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 นายก อบต. เพราะไม่มีคู่แข่งที่เหมาะสม แต่ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก
 อบต. เพราะต้องการให้ญาติพี่น้อง สมัครพรรคพวกของตน ตลอดจนคนที่ตนสามารถควบคุมได้ลง
 สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร ในบาง
 พื้นที่และบางคน โดยการสนับสนุน ผู้ที่เหมาะสมที่เป็นพรรคพวกของตน ชี้นำให้ลงสมัครสมาชิก
 อบต. แล้วรับปากว่าจะช่วยหาเสียงให้อีกทางหนึ่ง *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* มีส่วนร่วม
 กำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต.บ้างในบางคนที่ต้องการให้ญาติ พี่น้อง พรรคพวกของตนได้รับ
 เลือกตั้งเพื่อผลประโยชน์ของตนและพวกพ้อง *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3* มีส่วนร่วมในการ
 กำหนดตัวผู้สมัคร กรณีผู้สมัคร สมาชิก อบต. ชี้นำใช้อิทธิพลชี้นำกำหนดให้คนที่ตนสามารถ
 ควบคุมได้ลงสมัคร จะได้มีปัญหาคความขัดแย้งภายหลัง *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4* นัก
 ปกครองท้องถิ่นเกือบทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร ใช้บารมีการเป็นผู้นำหว่านล้อม
 ให้คนที่ตนสามารถควบคุมได้ลงสมัคร เพื่อหวังผลประโยชน์หลังการเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 นายก อบต. เพราะเห็นว่าไม่มีบุคคลเหมาะสมที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งแข่งกับนายก อบต.คนเดิม จึง
 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดผู้สมัคร ประกอบกับผู้สมัครนายก อบต.ซึ่งเป็นอดีต นายก อบต. มี

ผลงานเป็นที่ประจักษ์ ประชาชนส่วนใหญ่ยอมรับ ส่วนใหญ่ เห็นว่ามีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. เพราะผู้คิดที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ก็เป็นญาติ พี่น้อง คนรู้จักคุ้นเคยในหมู่บ้าน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
 หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่น มีบางบ้บางคนในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2 ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครทั้งนายก อบต. และสมาชิกอบต. ผู้นำใช้บารมีหว่านล้อมให้คนที่ตนสามารถควบคุมได้ลงสมัครเพื่อหวังผลประโยชน์หลังการเลือกตั้ง *อส.อบต. คนที่ 1* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. แต่มีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. เพื่อการทำงานร่วมกันได้ดี ไม่ขัดแย้งกัน เป็นไปในแนวทางเดียวกัน *อส.อบต. คนที่ 2* บางคนมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. *อส.อบต. คนที่ 3, 4, 5* เห็นว่าไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร ปล่อยให้สมัครอิสระ *อส.อบต. คนที่ 6* บางคนมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. *อส.อบต. คนที่ 7* มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยให้คนที่เป็นพรรคพวกและสามารถทำงานร่วมกันได้ลงสมัคร *อส.อบต. คนที่ 8, 9* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. เพราะนายก อบต. คนเก่ามีผลงานเป็นที่ยอมรับ ประกอบกับไม่มีบุคคลใดมีคุณสมบัติเหมาะสมจะลงสมัครแข่งขัน ส่วนใหญ่เห็นว่ามีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. ถึงแม้ว่าจะไม่ชัดเจน แต่ก็เห็นได้ว่ายังคงมีการกำหนดตัวผู้สมัครอยู่บ้างในบางหมู่บ้าน เพราะจะได้ทำงานด้วยกันได้ง่าย เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
สมาชิก อบต. คนที่ 1, 2 นักปกครองท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัคร *สมาชิก อบต. คนที่ 3* บางคนมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. *สมาชิก อบต. คนที่ 4* มีบ้างที่ร่วมกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. วางตัวผู้สมัครที่สนิทสนม คุ้นเคย เป็นญาติ พี่น้อง สามารถคุยกันได้ ช่วยเหลือกันได้ *สมาชิก อบต. คนที่ 5* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. แต่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. บางหมู่บ้านที่ขัดแย้งกัน โดยการเข้าไปเจรจา ใกล้เคียง *สมาชิก อบต. คนที่ 6* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. แต่บางคนมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. เพราะจะได้ทำงานร่วมกันได้ง่าย เป็นไปในแนวทางเดียวกัน *สมาชิก อบต. คนที่ 7* มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. ในหลายหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 8,9* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. แต่มี

ส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. ทุกหมู่บ้าน

1.2.2 บทบาทในการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.2 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	การสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต.				การสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต.			
	สกัดกั้น	%	ไม่สกัดกั้น	%	สกัดกั้น	%	ไม่สกัดกั้น	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	3	10	27	90	3	10	27	60
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	1	25	3	75	4	100	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100	4	100	0	0
กลุ่มผู้นำชุมชน	0	0	11	100	2	18.2	9	45.5
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100	4	44.5	5	22.2
รวม	4		54		17		41	

ตารางที่ 4.2 นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 90 ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. และสมาชิก อบต. มีเพียงร้อยละ 10 เห็นว่ามีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก และสมาชิก อบต. กลุ่มข้าราชการอำเภอส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. มีเพียงร้อยละ 25 เห็นว่ามีการสกัดกั้นการลงสมัครนายก อบต. ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่มีการสกัดกั้นสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. แต่นักปกครองท้องถิ่นที่มี

การสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. กลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 81.8 เห็นว่าไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.2 เห็นว่ามีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. ร้อยละ 55.6 ไม่สกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ส่วนร้อยละ 44.4 เห็นว่าสกัดกั้นการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต.

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

นายก อบต.และสมาชิก อบต. ปล่อยให้ตามอิสระแล้วแต่ว่าใครจะลงสมัคร มีเพียงส่วนน้อยที่มีการ สกัดกันคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก และสมาชิก อบต.โดยการขอร้องไม่ให้ลงสมัคร เพราะเกรงว่าจะไปตัดคะแนนคนที่สนับสนุนบางคนใช้อิทธิพลเรียกมาเจรจา ต่อรอง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ไม่สกัดกันคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ปล่อยให้ตามอิสระ แล้วแต่ว่าใครจะลงสมัคร **ผู้ใหญ่ ข.** มีการสกัดคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. และ สมาชิก อบต. โดยการขอร้องบางคนไม่ให้ลงสมัครเพราะเกรงว่าจะไปตัดคะแนนคนที่สนับสนุน **ผู้ใหญ่ ค.** ไม่มีการสกัดคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. และ สมาชิก อบต. **ผู้ใหญ่ ง.** ไม่มีการสกัดคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ใครอยากลงก็ลง **ผู้ใหญ่ จ.** มีการสกัดกันคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. และ สมาชิก อบต. โดยใช้อิทธิพลเรียกมาเจรจา **ผู้ใหญ่ ฉ.** ไม่มีการสกัดคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. และสมาชิก อบต. **ผู้ใหญ่ ช.** มีวิธีการในการสกัดกันคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. และสมาชิก อบต. โดยใช้อิทธิพลเรียก มาเจรจา **ผู้ใหญ่ ค.** ไม่มีวิธีการสกัดกันคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง **ผู้ใหญ่ ต.** ไม่มีการสกัด กันคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 ไม่มีการสกัดคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง **ผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2** ไม่มีการสกัดคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. สมาชิก อบต. **ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3** ไม่มีการสกัดคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง **ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4- คนที่ 21** ไม่มีการสกัดคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ ไม่มีการสกัดกันคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. มีเพียงส่วนน้อย สกัดกันการลงสมัครนายก อบต. ใช้การเจรจา ต่อรอง เพื่อไม่ให้เกิด การแข่งขัน ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องที่ที่มีการสกัดกันสกัดกันคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต. โดยการใช้อ้อนเสนอ ข้อเสนอแลกเปลี่ยน ขอร้องไม่ให้ลงสมัครเกรงว่าจะตัดคะแนนกัน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสุวรรณคโลก นักปกครองท้องที่ มีการจัดหาคู่แข่งในการสมัครรับ เลือกตั้ง เพื่อตัดคะแนนเสียงและกดดันไม่ให้มีการสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีการถอนตัวจากการรับ สมัครเลือกตั้ง เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถอนตัวจะเป็นการตัดคู่แข่ง **เกษตรประจำตำบล** มีการเจรจา ต่อรองกับคู่แข่ง เพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งในกรณีสมาชิก อบต. โดยมีการผลัดเปลี่ยนกันคนละ สมัย รวมทั้งมีการพนันผลการเลือกตั้ง เมื่อเห็นว่าจะแพ้ผลพนันเลยหาคนมาตัดคะแนน **ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบตำบล** มีการสกัดคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครสมาชิก อบต.บ้างเป็นบางหมู่บ้าน โดยใช้ ข้อเสนอข้อเสนอแลกเปลี่ยน เพื่อไม่ให้ลงสมัคร **ท้องถิ่นอำเภอ** กรณีผู้สมัครนายก อบต.ไม่มีการสกัดกัน

ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต. จะมีการสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งบ้าง ขอร้องพวกเดียวกันไม่ให้ลงแข่งตัดคะแนนกันเองบ้าง จะมีการใช้ข้อเสนอ หรือขอร้องเพื่อไม่ให้ลงสมัคร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. แต่นักปกครองท้องถิ่นที่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยมีการเจรจาต่อรอง แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ตลอดจนกดดัน และอาจถึงขั้นข่มขู่ไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพราะเกรงว่าจะไปตัดคะแนนคนที่ตนสนับสนุน กลัวคนที่สนับสนุนแพ้การเลือกตั้ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 กรณีผู้สมัครนายก อบต. ไม่มี นักปกครองท้องถิ่นที่บางคน มีการสกัดกั้นเพื่อไม่ให้ลงสมัครสมาชิก อบต. มีการต่อรอง ร้องขอ อาจจะเป็นเพราะกลัวตัดคะแนนผู้ที่ตนสนับสนุน หรือกลัวผู้ที่ตนสนับสนุนแพ้การเลือกตั้ง *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* ไม่มีกรณีนายก อบต. แต่มีบางหมู่บ้านสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ร้องขอ ต่อรอง กดดันไม่ให้ลงสมัครเพราะเกรงว่าจะตัดคะแนนผู้ที่ตนสนับสนุน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3* มีการสกัดกั้นการลงสมัครสมาชิก อบต.บ้าง ด้วยวิธีการร้องขอ ต่อรองตำแหน่ง บางรายอาจถึงขั้นข่มขู่ *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4* มีบางคนสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ใช้การขอร้อง ต่อรอง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนใหญ่ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ปล่อยให้สมัครอย่างอิสระ ส่วนน้อยเห็นว่าการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยวิธีการขอร้อง การต่อรอง แลกเปลี่ยนตำแหน่ง การสัญญาว่าจะให้

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่นไม่สกัดกั้นผู้สมัครนายก อบต. ในบางหมู่สกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยวิธีการขอร้อง การต่อรอง แลกเปลี่ยนตำแหน่ง การสัญญาว่าจะให้ *หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2* มีบ้างในบางหมู่ สกัดกั้นผู้ไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ใช้วิธีการขอร้อง ต่อรอง แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ *อส อบต. คนที่ 1 - อส อบต. คนที่ 9* ไม่มีวิธีการสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งนายก อบต. และสมาชิก อบต. ปล่อยให้อิสระ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนใหญ่ไม่สกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ส่วนน้อยที่สกัดกั้น

การสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต. ด้วยการขอร้องไม่ให้ลงสมัครเพราะเกรงว่าจะไปตัดคะแนน
 กันเอง บางส่วนสัญญาว่าจะสนับสนุนในสมัยต่อไป การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ คิดว่าไม่มีการ
 ข่มขู่เพราะหมดสมัยแล้ว ไม่มีใครกลัวใครจะมีเพียงแต่ความเกรงใจกันบ้างเท่านั้น

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต. คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่นบางคนมีการสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลง
 สมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ด้วยวิธีการขอร้องไม่ให้ลงสมัคร หรือสัญญาว่าจะสนับสนุนในสมัย
 ต่อไปบ้าง แลกเปลี่ยนผลประโยชน์บ้าง สมาชิก อบต. คนที่ 2,3,4 ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้
 ลงสมัครรับเลือกตั้ง ปล่อยอิสระ ใครอยากสมัครก็ได้ สมาชิก อบต. คนที่ 5 บางคนสกัดกั้นคู่แข่ง
 เพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต. โดยการขอร้อง ต่อบรองว่าจะสนับสนุนในสมัยต่อไป
 สมาชิก อบต. คนที่ 6 ส่วนใหญ่ไม่สกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง มีส่วนน้อยที่สกัดกั้น
 ไม่ให้สมัครสมาชิก อบต. ด้วยการขอร้อง การอ้างเหตุผลต่างๆ การสัญญาว่าจะสนับสนุนในโอกาส
 ต่อไป คิดว่าไม่มีการข่มขู่ เพราะหมดสมัยแล้ว ไม่มีใครกลัวใคร จะมีก็เพียงความเกรงใจกันบ้าง
 เท่านั้นสมาชิก อบต. คนที่ 7 มีการสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต.บ้างใน
 บางพื้นที่ ด้วยวิธีการขอร้อง ต่อบรอง สมาชิก อบต. คนที่ 8 คิดว่าไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลง
 สมัครรับเลือกตั้ง จะมีก็เพียงการขอร้องพวกเดียวกันไม่ให้ลงสมัคร สมาชิก อบต. เพราะเกรงว่าจะ
 ตัดคะแนนของคนที่ตนสนับสนุน สมาชิก อบต. คนที่ 9 ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับ
 เลือกตั้ง จะขอร้องพรรคพวกเดียวกันมากกว่า เพื่อไม่ให้ตัดคะแนนกันเอง

1.2.3 บทบาทในการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มแข่งขัน

ตารางที่ 4.3 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มแข่งขัน

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้สมัครนายก อบต.				ผู้สมัคร สมาชิก อบต.			
	สกัดกั้น	%	ไม่สกัดกั้น	%	สกัดกั้น	%	ไม่สกัดกั้น	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	0	0	30	100	1	3.3	29	96.7
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	0	0	4	100	0	0	4	100
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100	0	0	4	100
กลุ่มผู้นำชุมชน	0	0	11	100	1	9	10	91
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100	0	0	9	100
รวม	0		58		2		56	

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.7 เห็นว่าไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิก อบต. มีเพียงร้อยละ 3.3 เห็นว่ามีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มผู้สมัครสมาชิก อบต. กลุ่มข้าราชการอำเภอทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องถิ่นไม่สกัดกั้นการหาเสียงของใครเพราะไม่เป็นผลดีต่อตัวเองและต่อตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมดเห็นว่าไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครนายก อบต. และผู้สมัครสมาชิก อบต. กลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมดเห็นว่า ไม่มีนักปกครองท้องถิ่นคนใดสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91 เห็นว่าไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มที่สมัครสมาชิก อบต. มีเพียงร้อยละ 9 เห็นว่ามีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มผู้สมัครสมาชิก อบต. กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครคนใด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของนายก อบต. ส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิก อบต. มีเพียงส่วนน้อย สกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยใช้กลยุทธ์ในทางลับ การโจมตีคู่แข่ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ผู้ใหญ่ ข. ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่ม ผู้ใหญ่ ค. ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียง นายก อบต. ส่วนสมาชิก อบต. ใช้กลยุทธ์ในทางลับ โจมตีคู่แข่ง ผู้ใหญ่ ง. - ผู้ใหญ่ ต. ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียง ผู้ช่วยผู้ใหญ่อำเภอ คนที่ 1-21 ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่ม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า
นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของทั้งผู้สมัครนายก
อบต. และผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งสมาชิก อบต.

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
นายอำเภอสุวรรณคโลก นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียง เกษตร
ประจำตำบล ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียง อาจจะให้ข้อมูลด้านลบของกลุ่มข้างข้าง อบต. ปลัดอำเภอ
ผู้รับผิดชอบตำบล ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียง ท้องถิ่นอำเภอ ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงเพราะ
ไม่เกินผลดีต่อตัวเองและผู้สมัครที่ตนสนับสนุน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า
นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของทั้งผู้สมัครนายก
อบต. และผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งสมาชิก อบต.

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 - คนที่ 4 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการ
สกัดกั้นการหาเสียง ของทั้งผู้สมัครนายก อบต. และผู้สมัครสมาชิก อบต. คนใด

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า
ไม่มีนักปกครองท้องถิ่นใดสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครนายก อบต. ส่วน
ใหญ่ เห็นว่าไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มที่สมัครสมาชิก อบต. มีเพียงส่วนน้อย เห็นว่ามี
การสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยใช้วิธีการเรียกมาเจรจาตกลงกัน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1, คนที่ 2 และ อส.อบต.คนที่ 1-6, 8,
9 ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียง อส.อบต. คนที่ 7 มีการสกัดกั้นการหาเสียงโดยการเรียกมาเจรจา
ตกลงกัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า
นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครคนใดและในทุก
แห่ง เพราะไม่ได้มีความขัดแย้งกันถึงขั้นแบ่งแยก เอาชนะกันให้ได้ถึงขนาดนั้น และอาจจะทำให้
เกิดกระแสตีกลับ ทำให้ลูกบ้านเกลียดชัง มีความรู้สึกว่าคุณมดมือชก จนทะเลาะแค้นให้คู่แข่ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
กลุ่มสมาชิกอบต.ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นการหา
เสียงของผู้สมัครคนใดและในทุกแห่ง เพราะไม่ได้ขัดแย้งกันถึงขนาดต้องแบ่งแยก เอาชนะกันให้
ได้ถึงขนาดนั้น อีกทั้งจะทำให้เกิดกระแสตีกลับ ทำให้ลูกบ้านเกลียดชัง มีความรู้สึกว่าคุณมดมือชก
จนทะเลาะแค้นให้คู่แข่ง

1.2.4 บทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.4 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	ช่วยเหลือผู้สมัครนายก อบต.				ช่วยเหลือผู้สมัคร สมาชิก อบต.			
	ช่วย	%	ไม่ช่วย	%	ช่วย	%	ไม่ช่วย	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	6	20	24	80	20	67	10	33
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	3	75	1	25	4	100	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100	4	100	0	0
กลุ่มผู้นำชุมชน	1	9.1	10	90.9	9	81.8	2	18.2
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100	9	100	0	0
รวม	10		48		46		12	

ตารางที่ 4.4 นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80 ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง ส่วนน้อย ร้อยละ 20 ช่วยเหลือในการหาเสียง ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67 ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง และร้อยละ 33 ไม่ให้การช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.คนใด กลุ่มข้าราชการฝ่ายอำเภอส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75 มองว่านักปกครองท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือผู้สมัครนายก อบต. และ ร้อยละ 100 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.ในการหาเสียง กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. เพราะมีผู้สมัครเพียงคนเดียว ได้รับการเลือกตั้งอย่างแน่นอน นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.ในการหาเสียง อาจจะมีบ้างที่ช่วยเหลือในด้านของงบประมาณ กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 90.9 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ได้ช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัคร นายก อบต. แต่ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 81.8 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ช่วยเหลือสนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง สมาชิก อบต. กลุ่มสมาชิก อบต.ทั้งหมด ร้อยละ 100 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ได้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต.ในการหาเสียงเลือกตั้ง แต่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัคร สมาชิก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

ส่วนใหญ่ ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง เพราะเห็นว่ามีผู้สมัคร นายก อบต.คนเดียว ไม่มีคู่แข่ง องค์กรใดได้รับการเลือกตั้ง ส่วนน้อย ช่วยเหลือในการหาเสียง รณรงค์ให้ไปเลือกนายก อบต. เพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับคะแนน

เสียงตามที่กฎหมายกำหนด ส่วนใหญ่ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง มีเพียงไม่กี่คนที่ช่วยเหลือสนับสนุนเป็นวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณในการหาเสียง และส่วนน้อย ไม่ให้การช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.คนใด

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ไม่มีการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัครแต่อย่างใด ปล่อยให้เป็นอิสระแล้วแต่วิธีการซึ่งถือว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคล *ผู้ใหญ่ ข., ผู้ใหญ่ ค.* ไม่มีการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. แต่ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง *ผู้ใหญ่ ง.* ไม่มีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัคร นายก และสมาชิก อบต. ให้ชาวบ้านดูแลเอง วางตัวเป็นกลาง *ผู้ใหญ่ จ.* ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. อย่างเปิดเผยโดยการช่วยหาเสียง มีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัคร สมาชิก อบต. แบบเปิดเผย เปิดตัวชัดเจน *ผู้ใหญ่ ฉ.* ไม่มีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน นายก อบต. มีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ *ผู้ใหญ่ ช.* มีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน นายก อบต.หาเสียงในทางลับ มีการให้ความช่วยเหลือผู้สมัคร สมาชิก อบต. หาเสียงแบบเปิดเผยตัวชัดเจน *ผู้ใหญ่ ค.* ไม่มีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง *ผู้ใหญ่ ด.* ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. และ สมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 ช่วยผู้สมัคร นายก อบต. และสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน หาเสียงในทางลับ *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2, คนที่ 5 - คนที่ 7* ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้สมัคร นายก อบต. แต่ให้ความช่วยเหลือ สมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3, คนที่ 4, คนที่ 9, คนที่ 12, คนที่ 16, คนที่ 18, คนที่ 20* ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครคนใด *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8, คนที่ 10* ให้ความช่วยเหลือผู้สมัคร นายก อบต. และสมาชิก อบต. ด้วยการช่วยหาเสียง *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนที่ 11, คนที่ 13, คนที่ 14, คนที่ 15, คนที่ 17, คนที่ 19, คนที่ 21* ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้สมัคร นายก อบต. แต่ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องที่ข้าราชการอำเภอ พบว่า

ข้าราชการอำเภอเห็นว่า นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครนายก อบต. นักปกครองท้องที่ทั้งหมดให้ความช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.ในการหาเสียง สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนงบประมาณ มีการช่วยเหลือในลักษณะระบบอุปถัมภ์ หรือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตั้งแต่อดีต ความไว้เนื้อเชื่อใจ และยังมีการสนับสนุนตัวเอง การเมืองเป็นเรื่องของผลประโยชน์ มีการเลือกสนับสนุนผู้ที่จะให้ประโยชน์ต่อตนเอง การพยายามที่จะรักษาอำนาจตลอดจนการขยายอำนาจไปสู่ อบต. ที่มีงบประมาณมากกว่าฝ่ายท้องที่ สนับสนุนพวกพ้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนในทางลับ เพื่องบประมาณ โครงการลงพื้นที่ของตน จะมีการ

ต่อรอง การเอื้อประโยชน์ต่อกัน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสวรรคโลก มีการช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าร้อยละ 80 ช่วยเหลือในลักษณะระบบอุปถัมภ์ หรือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตั้งแต่อดีต และยังมีการสนับสนุนตัวของตนเอง มองนักปกครองท้องถิ่นว่า การเมืองเป็นเรื่องของการจัดสรรผลประโยชน์ มีการเลือกผู้ที่จะให้ประโยชน์ต่อตนเองในการดำรงตำแหน่ง การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีความไว้เนื้อเชื่อใจและมีความสัมพันธ์ถึงการเมืองระดับใหญ่ขึ้น เช่น การเลือกตั้ง ส.ส. ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง มองว่าเป็นคนละพวกกับตน ไม่ค่อยให้ความช่วยเหลือ เกษตรประจำตำบล กรณีนายก อบต. ไม่ช่วย ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต. ช่วยหาเสียง มีระบบพวกพ้องมาเกี่ยวข้องและมีการฝากตัวผู้สมัคร เพราะผู้นำมีค่านับหน้าถือตาในหมู่บ้านปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล นักปกครองท้องถิ่นที่กรณีนายก อบต. น่าจะมีส่วนในลักษณะของการหาฐานเสียง เป็นลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนเอื้อประโยชน์กัน ซึ่งจะมีผลต่องบประมาณที่เข้ามาในหมู่บ้าน ส่วนสมาชิก อบต. มีส่วนสนับสนุนทั้งทางตรง ทางอ้อม และทางลับ ในการช่วยหาเสียง น่าจะให้การสนับสนุนมากกว่านายก อบต. เพราะเป็นพวกพ้องหรือผู้ใกล้ชิดมีการแสวงหาประโยชน์ต่างตอบแทน และต่อรองให้เอื้อประโยชน์ต่อกัน ท้องถิ่นอำเภอ นักปกครองท้องถิ่นที่มีการสนับสนุนพวกพ้องหรือผู้ใกล้ชิด ทั้งทางตรง ทางอ้อม และทางลับ เพื่อการรักษาอำนาจและเพื่องบประมาณ โครงการลงในพื้นที่ของตน จะมีการต่อรอง การเอื้อประโยชน์ต่อกัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. เพราะมีผู้สมัครเพียงคนเดียว ได้รับการเลือกตั้งอย่างแน่นอน และทั้งหมดให้การสนับสนุน ช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง อาจจะมีบ้างที่ช่วยเหลือในด้านของงบประมาณ

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่น บางคนให้ความช่วยเหลือในการหาเสียงให้กับสมาชิก อบต. มีในบางพื้นที่ผู้นำท้องถิ่นที่ใกล้ชิดจะหมดวาระและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นฐานเสียงให้กันและกัน ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2 มีการช่วยเหลือในการหาเสียง ขอร้องให้ช่วยสนับสนุนผู้สมัครสมาชิก อบต. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3 ส่วนใหญ่มีการช่วยเหลือผู้สมัครชิก อบต. หาเสียง บางคนช่วยในเรื่องเงินด้วย ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4 ไม่มีการช่วยเหลือผู้สมัครนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่มีการช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ ไม่ได้ช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัคร นายก อบต. แต่ส่วนใหญ่ช่วยเหลือ สนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง สมาชิก อบต.บางคนสนับสนุนป้ายในการหาเสียง บัตรแนะนำตัว บางคนสนับสนุนงบประมาณในการหาเสียง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
 หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 นักปกครองท้องที่เกือบทุกหมู่บ้านไม่ช่วยผู้สมัครนายก อบต.แต่ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต.หาเสียง หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2 ช่วยเหลือนายก อบต. หาเสียงแบบเป็นทางการ คืออรรถรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อจะได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง *อส อบต. คนที่ 1* ไม่มีการช่วยเหลือผู้สมัครรายใด *อส อบต. คนที่ 2* นักปกครองท้องที่บางคนให้ความช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.ในการหาเสียง *อส อบต. คนที่ 3* เมื่อมีการสมัครแล้วได้ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต.ในการหาเสียง *อส อบต. คนที่ 4, คนที่ 5* ช่วยผู้สมัคร สมาชิก อบต.หาเสียง แบบเปิดเผย *อส อบต. คนที่ 6* ช่วยสมาชิก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง สนับสนุนการจัดทำป้ายหาเสียง *อส อบต. คนที่ 7* ช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.ในการหาเสียง *อส อบต. คนที่ 8* บางคนช่วยเหลือ ผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยการช่วยหาเสียง บางคนสนับสนุนงบประมาณ *อส อบต. คนที่ 9* ไม่มีการช่วยผู้ใดหาเสียง นอกจากอรรถรงค์ให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องที่ทั้งหมดไม่ได้ให้การช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต.ในการหาเสียงเลือกตั้ง แต่ทั้งหมดให้การช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัคร สมาชิก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง บางคนให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการหาเสียง ป้ายหาเสียง บัตรแนะนำตัว งบประมาณในการหาเสียง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
 สมาชิก อบต. คนที่ 1 - คนที่ 9 เห็นว่า นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ไม่ได้ให้การช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต.ในการหาเสียงเลือกตั้ง แต่ให้การช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัคร สมาชิก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง บางคนให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการหาเสียง ป้ายหาเสียง บัตรแนะนำตัว งบประมาณในการหาเสียง

1.2.5 บทบาทในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.5 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	เพื่อผลการเลือกตั้ง นายก อบต.				เพื่อผลการเลือกตั้ง สมาชิก อบต.			
	จับคู่	%	ไม่จับคู่	%	จับคู่	%	ไม่จับคู่	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	2	6.7	28	93.3	3	10	27	90
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	3	75	1	25	3	75	1	25
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100	4	100	0	0
กลุ่มผู้นำชุมชน	0	0	11	100	3	27.3	8	72.7
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100	5	55.6	4	44.4
รวม	5		53		18		40	

ตารางที่ 4.5 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นที่ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.3 ไม่มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. มีเพียง ร้อยละ 6.7 ที่แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง นักปกครองท้องถิ่นที่ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 90 ไม่มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. มีเพียง ร้อยละ 10 ที่แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง กลุ่มข้าราชการอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 75 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. มีเพียง ร้อยละ 25 ที่ไม่แสวงหาพันธมิตรต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง ข้าราชการอำเภอร้อยละ 75 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. มีเพียง ร้อยละ 25 ที่ไม่แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมด ร้อยละ 100 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ส่วนใหญ่ไม่มีการต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง นายก อบต. แต่ทั้งหมดว่ามีการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ การต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. กลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72.7 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 27.3 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่มีการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 มองว่านักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.6 มองว่านักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีการแสวงหาพันธมิตรการจับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ร้อยละ 44.4 เห็นว่ามีการแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการ

เลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. มีส่วนน้อยที่แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง แต่เป็นการต่อรองเพื่อให้ผู้สมัคร นายก อบต.ช่วยเหลือ สนับสนุนคนของตนที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต. นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ต่อรอง เพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต.

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก., ผู้ใหญ่ ข., ผู้ใหญ่ ค., ผู้ใหญ่ ง., ผู้ใหญ่ ฉ., ผู้ใหญ่ ด., ผู้ใหญ่ ต. ไม่มีการต่อรองหรือจับคู่เพื่อผลการเลือกตั้ง ผู้ใหญ่ ช., ผู้ใหญ่ จ. มีการแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง นายก อบต. และ สมาชิก อบต. หากพรรคพวกตนไม่ได้ก็จะไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานใดๆ ทั้งสิ้น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 - คนที่ 4, คนที่ 6 - คนที่ 21 ไม่มีการแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 ไม่มีการแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง นายก อบต. แต่มีการแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง สมาชิก อบต. คือการจับคู่หาเสียง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการจับคู่ แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. โดยเป็นการต่อรอง ผากเนื้อ ผากตัวให้ผู้สมัครนายก อบต.ช่วยเหลือ สนับสนุนคนของตนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. และนักปกครองท้องถิ่นที่จะบอกผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุนพร้อมเครือข่ายให้ลงคะแนนเสียงเลือก นายก อบต. เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต.

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสุวรรณโค โลก เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่จะแสวงหาพันธมิตร หรือการหาเสียงแบบจับคู่ทั้งกรณีของผู้สมัครนายก อบต. คู่กับสมาชิก อบต. และ ระหว่างผู้สมัครสมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน เพื่อประโยชน์ในการได้รับเลือกตั้งและการทำงานร่วมกันหลังเลือกตั้ง *เกษตรประจำตำบล* มีการแสวงหาพันธมิตรต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งแน่นอน เพราะนายก อบต.มีอำนาจบริหารจัดการ ดังนั้นนักปกครองท้องถิ่นจึงประสานงาน แสวงหาพันธมิตรระหว่างผู้สมัครนายก อบต.และสมาชิก อบต. ขณะเดียวกันก็จับคู่หาเสียง ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งระหว่างผู้สมัครสมาชิก อบต.ในหมู่บ้าน *ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล* มีการแสวงหาพันธมิตรระหว่างผู้สมัครนายก อบต.กับผู้สมัครสมาชิก อบต. เพราะเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ต่างมุ่งหวังได้รับการเลือกตั้ง กรณี นายก อบต. ถึงแม้ว่าจะมีผู้สมัครคนเดียวแต่ก็เกรงว่าจะไม่ได้ตามเกณฑ์ ที่กฎหมายกำหนด และการมองถึงผู้ที่มาร่วมงานหลังการเลือกตั้งด้วย ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต.

ต่างอาศัยซึ่งกันและกัน และเป็นการสกัดกันคู่แข่งไปในตัวด้วย *ท้องถิ่นอำเภอ* ผู้สมัครนายก อบต. มีผู้สมัครคนเดียว และเป็นอดีตนายก อบต. ที่มีผลงาน จึงไม่จำเป็นต้องแสวงหาพันธมิตรกับใครไม่จำเป็นต้องเปลืองตัว กรณีของผู้สมัคร สมาชิก อบต. นั้น ในตอนแรกอาจจะมีการแสวงหาพันธมิตรบ้างแต่พอใกล้วันเลือกตั้งจะแยกหาเสียงโคจรๆ เพื่อเอาตัวรอด เกรงว่าจะไม่ได้รับเลือกตั้งถ้าจะหาเสียงคู่ โดยขอให้เลือกตนหนึ่งคน อีกคนเลือกใครก็ได้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นที่ทั้งหมดไม่มีการต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง นายก อบต. แต่ทั้งหมดว่ามีการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ การต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดดเดี่ยว ผู้สมัครบางคน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีการจับคู่หาเสียงในกรณีของนายก อบต. แต่มีการจับคู่ช่วยกันหาเสียงระหว่างผู้สมัครสมาชิก อบต. เพื่อโคจรเดี่ยวผู้สมัครรายอื่น อาศัยฐานเสียงของกลุ่มของตนช่วยเหลืออีกคนที่จับคู่หรืออาศัยฐานเสียงของกันและกัน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* กรณีผู้สมัครสมาชิก อบต. ใช้วิธีการหาเสียงแบบจับคู่เพื่ออาศัยฐานเสียงของกันและกัน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3 และคนที่ 4* มีการแสวงหาพันธมิตรหาเสียงเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต.

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

ปกครองท้องถิ่นที่ทั้งหมดไม่มีการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนใหญ่ไม่มีการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. มีเพียงส่วนน้อยที่มีการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ไม่หาเสียงโจมตีกัน แลกเปลี่ยนคะแนนซึ่งกันและกัน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 มีบางหมู่ บางคน ที่จับคู่ในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิก อบต. *หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2* มีการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ช่วยเหลือกันในการหาเสียงสมาชิก อบต. เอื้อคะแนนเสียงให้แก่กัน *อส.อบต. คนที่ 1- คนที่ 3* ไม่มีการแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง *อส.อบต. คนที่ 4* นักปกครองท้องถิ่นที่บางคนจับคู่ผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียงเพื่อผลการเลือกตั้ง ไม่หาเสียงโจมตีกัน *อส.อบต. คนที่ 5 - คนที่ 9* ไม่จับคู่ หรือแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นที่ทั้งหมดไม่มีการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่มีการแสวงหาพันธมิตร จับคู่เพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต.

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้
 สมาชิก อบต. คนที่ 1, คนที่ 2, คนที่ 5, คนที่ 6, คนที่ 8 ไม่มีการแสวงหา
 พันธมิตรกรณีผู้สมัครนายก อบต. แต่มีการจับคู่ แสวงหาพันธมิตรหาเสียงเพื่อผลการเลือกตั้ง
 สมาชิก อบต. คนที่ 3, คนที่ 4, คนที่ 7, คนที่ 9 ไม่มีการจับคู่หรือแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือก
 ตั้งแต่อย่างใด

1.2.6 บทบาทในการแสวงหาวิธีหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.6 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีหาเสียงเพื่อชนะเลือกตั้ง นายก อบต.						วิธีหาเสียงเพื่อชนะเลือกตั้ง สมาชิก อบต.					
	ขอ/ พูดคุย ชี้แจง	%	ไม่มี	%	อื่นๆ	%	ขอ/ พูดคุย ชี้แจง	%	ไม่มี	%	อื่นๆ	%
	กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	12	40	18	60	0	0	27	90	3	10	0
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	3	75	1	25	0	0	4	100	0	0	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	2	50	2	50	0	0	3	75	0	0	1	25
กลุ่มผู้นำชุมชน	1	9	10	91	0	0	6	55	1	9	4	36
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100	0	0	6	67	0	0	3	33
รวม	18		40		0		46		4		8	

จากตารางที่ 4.6 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นที่ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60 ไม่มี
 วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งนายก อบต. ร้อยละ 40 ใช้วิธีการณรงค์ให้ไปสิทธิ์เลือกตั้ง
 นายก อบต. ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ด้วยการ
 ขอร้อง พูดคุย ชี้แจง มีเพียงร้อยละ 10 ไม่มีวิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะคู่แข่งสมัครสมาชิก อบต.
 กลุ่มข้าราชการอำเภอส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อ
 เอาชนะการเลือกตั้งของนายก อบต. ด้วยการณรงค์เชิญชวนให้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเพื่อให้ผ่าน
 เกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด มีเพียงร้อยละ 25 เห็นว่าไม่ช่วยอะไรเพราะไม่มีคู่แข่ง กลุ่มข้าราชการ
 อำเภอทั้งหมด เห็นว่าช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. ด้วยการพบปะ พูดคุย ขอร้องให้ช่วย บอกญาติ พี่
 น้อง คนคุ้นเคยให้ช่วยเลือกคนที่ตนสนับสนุน ระดมญาติพี่น้อง พรรคพวก ชี้ให้เห็นข้อดีของ
 ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ข้อเสียของคู่แข่ง ตลอดจนในรูปแบบจัดเลี้ยงบ้างเล็กน้อยตามจุด กลุ่มข้าราชการ
 อบต. ร้อยละ 50 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีวิธีการช่วยหาเสียงกรณีนายก อบต. ครั้งหนึ่งช่วย
 รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 เห็นว่าช่วยหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง สมาชิก อบต.
 ด้วยวิธีการพูดคุย ขอร้อง ระดมญาติ พี่น้อง คนคุ้นเคย ร้อยละ 25 ใช้วิธีอื่นๆ เช่นการ

สนับสนุนเงินซื้อเสียง การช่วยซื้อเสียง สัญญาว่าจะให้ ใช้วิธีการในทางลับที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91 ไม่มีวิธีการหาเสียงช่วยผู้สมัครนายก อบต. มีเพียงร้อยละ 9 ใช้การณรงค์ให้ไปใช้เลือกตั้ง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 55 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่ใช้วิธีการสนับสนุนผู้ใดก็จะรวบรวมสมัครพรรคพวกให้ช่วยเหลือเลือกคนของตนที่ตนสนับสนุน สัญญาว่าจะให้หากบุคคลที่สนับสนุนที่สนับสนุนได้รับเลือกตั้ง ให้ข้อมูลกับชาวบ้านเกี่ยวกับฝ่ายคู่แข่งในทางลับและวิธีที่ไม่อาจเปิดเผยได้ ซึ่งให้เห็นข้อดีของผู้ที่ตนสนับสนุนว่าสามารถช่วยเหลือแก้ไขความเดือดร้อนได้ ซึ่งให้เห็นถึงข้อเสียของกลุ่ม ร้อยละ 36 เห็นว่าใช้วิธีอื่นๆ หาเสียงในทางลับ เช่น ช่มชู้ ซื้อเสียง มีเพียงร้อยละ 9 เห็นว่าไม่มีวิธีการช่วยเหลือ กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีวิธีการหาเสียงช่วยผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67 ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยการเดินสายพบปะ พูดคุยระดมพรรคพวกญาติพี่น้อง ขอร้องให้ช่วยหาเสียงอีกทอดหนึ่ง ร้อยละ 33 หาเสียงในทางลับ เช่น ช่มชู้ ซื้อเสียง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

ส่วนใหญ่ไม่มีวิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนน้อยใช้วิธีการณรงค์ให้ไปสิทธิเลือกตั้งนายก อบต. เพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับคะแนนเสียงตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนใหญ่ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ด้วยการเดินสาย เาะประตู ระดมญาติ พี่น้อง คนสนิทสนมคุ้นเคยให้ช่วยเลือกพูดคุย ขอร้องให้ช่วยเลือกคนที่ตนสนับสนุนตามวงเหล้า ตามโอกาสต่างๆ การเลี้ยงเหล้า พูดถึงข้อดีของผู้สมัครที่ตนสนับสนุนและพูดข้อเสียของกลุ่ม บางคนใช้วิธีการโจมตีคู่แข่ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งทั้งนายก อบต. และสมาชิก อบต. โดยการพูดคุยไม่เป็นทางการตามวงสุรา เสนอแนะให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง **ผู้ใหญ่ ข.** ไม่มีวิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่จะเป็นการแนะนำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนสมาชิก อบต. แนะนำ หาเสียงทางลับแบบไม่เป็นทางการ โดยการพูดคุยขอร้องให้ช่วยเลือกและมีในหลายหมู่บ้าน **ผู้ใหญ่ ค.** ไม่มีวิธีการในการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่จะเป็นการแนะนำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนสมาชิก อบต. ยุ่งส่งเสริมให้ชาวบ้านคล้อยตามและเลือกคนที่เราต้องการ **ผู้ใหญ่ ง.** ไม่มีวิธีการในการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่จะเป็นการแนะนำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง **ผู้ใหญ่ จ.** วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง นายก และสมาชิก อบต. ใช้การพูดคุยชี้แจงกับประชาชนแบบไม่เป็นทางการ ให้เลือกคนที่สนับสนุน **ผู้ใหญ่ ฉ.** วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง นายก อบต. ชี้แจงกับประชาชนให้เลือกคนดี สมาชิก อบต. อยู่เบื้องหลังพูดคุยกับประชาชนอย่างไม่เป็นทางการ **ผู้ใหญ่ ช.** การหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง นายก อบต. สมาชิก อบต. ใช้การพูดคุยกับประชาชนอย่างไม่เป็นทางการ ให้

เลือกคนที่ตนสนับสนุน ผู้ใหญ่ ค. ช่วยหาเสียง นายก อบต. และสมาชิก อบต.แบบเป็นทางการ
 ผู้ใหญ่ ค. ช่วยหาเสียงนายก อบต. และสมาชิก อบต. ในทางลับ โดยการพูดคุย ขอร้อง

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 ช่วยผู้สมัคร นายก อบต. สมาชิก อบต.ที่สนับสนุน
 หาเสียงด้วยการพูดคุย ขอร้อง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2 ใช้วิธีการพูดคุย ขอร้องให้ช่วยเลือกผู้สมัคร
 นายก อบต. และสมาชิก อบต. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 ช่วยผู้สมัคร นายก อบต. และสมาชิก
 อบต. หาเสียง พูดคุย ขอร้องให้ช่วย เลี้ยงเหล้า ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 ช่วยหาเสียงสมาชิก
 อบต.ในทางลับ เดินสายขอให้ช่วยเลือก ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 กรณี นายก อบต. ไม่ได้ช่วยหา
 เสียง ส่วนสมาชิก อบต. ช่วยหาเสียงในทางลับ โดยการพูดคุย แนะนำคนที่สนับสนุนให้ญาติพี่น้อง
 ชาวบ้านช่วยเลือก ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 6 ทั้งผู้สมัครนายก อบต.และสมาชิก อบต. ใช้วิธีการ
 พูดคุยกับพรรคพวกในวงเหล้าในการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง และช่วยแบบเป็นทางการคือ
 การประชาสัมพันธ์ให้ใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 7 ไม่มีวิธีการหาเสียงช่วย นายก
 อบต. ส่วนสมาชิก อบต. ให้ความช่วยเหลือในทางลับ โดยการชักชวนญาติพี่น้องพรรคพวกให้ช่วย
 ลงคะแนน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 นายก อบต. ให้ความช่วยเหลือโดยการแนะนำสมัครพรรค
 พวกให้ช่วยลงคะแนน สมาชิก อบต. ให้ความช่วยเหลือ ช่วยเกาะประตูบ้านแนะนำให้ช่วย
 ลงคะแนน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 9 ไม่มีการช่วยหาเสียงให้ใคร ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 10 ให้
 ความช่วยเหลือผู้สมัคร นายก อบต. สมาชิก อบต.ในทางลับ โดยพูดคุยกับชาวบ้านให้ช่วยเลือก
 คนที่เราสนับสนุน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนที่ 11 ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ โดย
 พูดคุยกับชาวบ้านให้ช่วยเลือกคนที่เรานับสนุน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 12 ไม่มีการช่วยหาเสียง
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 13 ไม่มีการช่วยหาเสียง นายก อบต. แต่มีการช่วยสมาชิก อบต. หาเสียง
 ในทางลับ คือพูดคุย ขอร้องให้ช่วย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 14 ไม่มีการช่วยหาเสียงผู้สมัคร นายก
 อบต. แต่ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ บอกญาติ พี่น้อง ลูกบ้านขอให้ช่วยเลือก
 พูดถึงข้อดีของผู้ที่ตนสนับสนุน ข้อเสียของกลุ่ม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 15 ไม่มีการช่วยหาเสียง
 นายก อบต. มีการช่วยสมาชิก อบต.หาเสียงในทางลับ โดยการพูดถึงข้อดีของคนี่สนับสนุน และ
 โจมตีคู่แข่งเพราะไม่ชอบคู่แข่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 16 ไม่มีการช่วยหาเสียง นายก อบต. มีการ
 ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียง โดยพูดคุย ขอร้องให้ช่วยเลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ชี้ถึงข้อเสียของ
 คู่แข่ง เพราะไม่ชอบคู่แข่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 17 กรณีนายก อบต.ไม่ช่วย ส่วนผู้สมัครสมาชิก
 อบต. ใช้การแสวงหาพันธมิตร โดยรวบรวมสมัครพรรคพวก ญาติพี่น้อง ตลอดจนพบปะ
 ประชาชนขอคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 18 มีการช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต.
 หาเสียง โดยการพบปะประชาชนขอคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 19 ช่วย
 ผู้สมัครสมาชิก อบต. อย่างลับๆ โดยการพูดถึงข้อดีของคนี่สนับสนุน และพูดถึงข้อเสียของ

คู่แข่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 20 ไม่ช่วยผู้สมัครนายก อบต. แต่ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ โดยขอความร่วมมือกับพรรคพวก ญาติพี่น้อง พบปะประชาชนเพื่อขอคะแนน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 21 ไม่ช่วยผู้สมัครนายก อบต. ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ พบปะพูดคุย ขอร้องให้ช่วยเหลือ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งของนายก อบต. ด้วยการณรงค์เชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ส่วนน้อยเห็นว่าไม่ช่วยก็ได้รับเลือกเพราะไม่มีคู่แข่ง ทั้งหมดช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. ด้วยการพบปะ พูดคุย ขอร้องให้ช่วย บอกญาติ พี่น้อง คนคุ้นเคยให้ช่วยเหลือคนที่ตนสนับสนุน ระดมญาติพี่น้อง พรรคพวก ชี้ให้เห็นข้อดีของผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ข้อเสียของคู่แข่ง ตลอดจนจัดเลี้ยงบ้างเล็กน้อยตามจุด

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสุวรรณคโลก ผู้สมัครนายก อบต. และสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นระบบอุปถัมภ์ เป็นเครือญาติ พี่พากัน และมีความสัมพันธ์ถึงการเมืองระดับใหญ่ขึ้น ผู้สมัครนายก อบต. ไม่มีการช่วยเหลือเพราะมีผู้สมัครคนเดียว ได้แน่นอนอยู่แล้ว กรณีสมาชิก อบต. ใช้วิธีการขอร้อง พูดคุย ขอความร่วมมือ ชี้แจงใน ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่งมองว่าเป็นคนละพวกกับตน ไม่ค่อยให้ความช่วยเหลือ เกษตรประจำตำบล มีการช่วยหาเสียงทั้งผู้สมัครนายก อบต. และสมาชิก อบต. ขอร้อง พูดคุย มีการจัดเลี้ยงตามจุดต่างๆ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล การหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งในลักษณะของระดมญาติ พี่น้อง พรรคพวก พูดคุย ขอร้อง ชี้ให้เห็นข้อดีของผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ข้อเสียของคู่แข่ง ตลอดจนในรูปแบบจัดเลี้ยงบ้างเล็กน้อย ท้องถิ่นอำเภอ มีการช่วยหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง โดยการพบปะพูดคุย เลี้ยงเหล้า ขอร้องให้ช่วยบอกญาติ พี่น้อง คนคุ้นเคยให้ช่วยเหลือคนที่ตนสนับสนุน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องที่ครั้งหนึ่งไม่มีวิธีการช่วยหาเสียง อีกครั้งหนึ่งช่วยณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกนายก อบต. ส่วนใหญ่ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งด้วยวิธีการขอร้อง พูดคุย ระดมญาติ พี่น้อง คนคุ้นเคย ส่วนน้อยใช้วิธีอื่นๆ เช่นการสนับสนุนเงินซื้อเสียง การช่วยซื้อเสียง สัญญาว่าจะให้ ใช้วิธีการในทางลับที่ไม่สามารถเปิดเผยได้

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 มีการช่วยหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งทั้งนายก อบต. และสมาชิก อบต. ในทางลับ โดยแนะนำญาติหรือพรรคพวกตน พบปะ พูดคุย เลี้ยงเหล้า ร้องขอให้เลือกผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ตลอดจนบอกญาติพี่น้อง พรรคพวกของตนเองให้มองว่าคู่แข่งนั้นไม่มีคุณสมบัติ ไม่ควรลงคะแนนเสียงให้ ควรเลือกจากพรรคพวกของเราดีกว่า

เพราะถ้าหากได้รับการเลือกตั้งเข้ามา ก็จะเป็นผลดีกับหมู่บ้านของเรา บางคนช่วยหาเสียงอย่างเปิดเผย *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* ส่วนใหญ่ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ การเดินสายพบปะ เลี้ยงบ้างเล็กน้อย ขอร้องให้ช่วย การหาเสียงโดยให้ความหวัง *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3* หลายพื้นที่ใช้การชี้หน้าลูกบ้านให้ลงคะแนนให้กับผู้สมัครนายก และสมาชิก อบต. ช่วยหาเสียงในทางลับโดยวิธีที่ผิดกฎหมายเลือกตั้ง หรือสนับสนุนเงินในการซื้อเสียง *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4* เกือบทุกหมู่บ้านช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงในทางลับ ให้ข้อมูลกับชาวบ้านเกี่ยวกับฝ่ายคู่แข่งในทางลับ บ้างใช้วิธีที่ไม่อาจเปิดเผยได้ รวมถึงการสัญญาว่าจะให้หากบุคคลที่สนับสนุนได้รับเลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นำชุมชน พบว่า

ส่วนใหญ่ไม่มีวิธีการหาเสียงช่วยผู้สมัครนายก อบต. มีส่วนน้อยใช้การรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ช่วยสมาชิก อบต.หาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง ใช้วิธีการสนับสนุนผู้ใดก็จะรวบรวมสมัครพรรคพวกให้ช่วยเหลือเลือกคนที่ตนสนับสนุน สัญญาว่าจะให้หากบุคคลที่สนับสนุนที่สนับสนุนได้รับเลือกตั้ง ให้ข้อมูลกับชาวบ้านเกี่ยวกับฝ่ายคู่แข่งในทางลับและวิธีที่ไม่อาจเปิดเผยได้ ซึ่งให้เห็นข้อดีของผู้ที่ตนสนับสนุนว่าสามารถช่วยเหลือแก้ไขความเดือดร้อนได้ ซึ่งให้เห็นถึงข้อเสียของคู่แข่ง บางคนช่วยหาเสียงในทางลับ เช่น ชมขู่ ซื้อเสียง ส่วนน้อยเห็นว่าไม่มีวิธีการช่วยเหลือหาเสียงเพื่อชนะการเลือกตั้ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 เกือบทุกหมู่บ้านช่วยหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง ใช้วิธีการสนับสนุนผู้ใดก็จะรวบรวมสมัครพรรคพวกให้ช่วยเหลือเลือกคนที่ตนประสงค์จะให้ได้รับการเลือกตั้ง *หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2* นักปกครองท้องถิ่น เกือบทุกหมู่บ้าน ช่วยหาเสียงในทางลับ โดยวิธีสัญญาว่าจะให้หากบุคคลที่สนับสนุนได้รับเลือกตั้ง ให้ข้อมูลกับชาวบ้านเกี่ยวกับฝ่ายคู่แข่งในทางลับ และวิธีที่ไม่อาจเปิดเผยได้ *อส.อบต. คนที่ 1* วิธีการหาเสียงทั้งกรณีนายก อบต.และสมาชิก อบต. ใช้การเคาะประตูบ้านขอร้องให้ชาวบ้านช่วยลงคะแนนเลือก *อส.อบต. คนที่ 2* ช่วยกันหาเสียงในทางลับ ด้วยการขอร้องให้ช่วย ซึ่งถึงข้อดีของผู้ที่สนับสนุน ว่าสามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาความเดือดร้อนได้ หากได้รับเลือกตั้ง และชี้ให้เห็นข้อเสียของคู่แข่ง *อส.อบต. คนที่ 3* แนะนำชาวบ้านให้เลือกคนที่ตนสนับสนุนและการช่วยหาเสียงในทางลับที่เปิดเผยไม่ได้ *อส.อบต. คนที่ 4* ช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. แบบเปิดเผย แนะนำชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และขอร้องให้เลือกคนที่ตนสนับสนุน *อส.อบต. คนที่ 5* ส่วนใหญ่ช่วยเหลือ โดยการร่วมพูดคุยแนะนำคนที่ตนสนับสนุน ตลอดจนช่วยในทางลับ ไม่สามารถเปิดเผยได้ *อส.อบต. คนที่ 6* ใช้วิธีการพบปะ พูดคุยขอความร่วมมือเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งถึงข้อดีของผู้ที่ตนสนับสนุน และข้อเสียของคู่แข่ง *อส.อบต. คนที่ 7* ใช้วิธีการพูดคุยกับ

ชาวบ้านให้ลงคะแนนเลือกสมัครพรรคพวก ตลอดจนช่วยเหลือในทางลับที่เปิดเผยไม่ได้ *อส.อบต. คนที่ 8* วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งมีบ้างเป็นธรรมดา เช่น การพูดคุย ระดมสมัครพรรคพวก ขอร้องให้ช่วยเหลือ พูดถึงข้อดีของผู้ที่สนับสนุน โจมตีหรือกล่าวถึงข้อเสียของกลุ่มแข่ง *อส.อบต. คนที่ 9* ไม่มีการช่วยผู้ใดหาเสียง นอกจากณรงค์ให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นไม่มีวิธีการหาเสียงช่วยผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยการเดินสายพบปะ พูดคุยระดมสมัครพรรคพวก ญาติพี่น้อง ขอร้องให้ช่วยหาเสียงอีกทอดหนึ่ง มีเพียงส่วนน้อยช่วยหาเสียงในทางลับ เช่น ช่มชู้ ชื่อเสียง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต. คนที่ 1 ใช้วิธีการระดมสมัครพรรคพวก ญาติพี่น้อง ขอร้องให้ช่วยหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง *สมาชิก อบต. คนที่ 2* ใช้การพูดคุยกับชาวบ้านให้ช่วยลงคะแนนเลือกคนที่สนับสนุน *สมาชิก อบต. คนที่ 3* วิธีการหาเสียงใช้การเดินสายพบปะ พูดคุยให้ให้ญาติ พี่น้อง ช่วยเลือกและช่วยหาเสียงอีกทอดหนึ่ง ซึ่งให้เห็นถึงข้อดีของผู้ที่สนับสนุน ข้อเสียของกลุ่มแข่ง *สมาชิก อบต. คนที่ 4* มีการช่วยเหลือในทางลับบ้างในบางคน และเดินสายพูดคุยตามบ้านให้ช่วยเลือกคนที่ตนสนับสนุน *สมาชิก อบต. คนที่ 5* บางคนช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียง โดยการพบปะ พูดคุยในวงเหล้า ตามงานต่างๆ ขอร้องให้ช่วยเหลือ พูดถึงข้อดีของผู้ที่ตนสนับสนุน โจมตีหรือชี้ให้เห็นข้อด้อยของกลุ่มแข่ง บางคนช่วยในทางลับที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ *สมาชิก อบต. คนที่ 6* การหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง ใช้วิธีเดินหาเสียงเป็นจุดๆ บ้าง เดินเคาะประตูบ้านบ้าง เลี้ยงเหล้าบ้าง เลี้ยงอาหารบ้าง ช่วยในทางลับที่เปิดเผยไม่ได้บ้าง *สมาชิก อบต. คนที่ 7* มีการช่วยเหลือ ด้วยการเดินตามบ้านขอร้องให้ช่วยลงคะแนน เลี้ยงเหล้าบ้าง ต่อรองหรือสัญญาว่าจะให้บ้าง *สมาชิก อบต. คนที่ 8* ส่วนใหญ่ช่วยสมาชิก อบต. หาเสียงตามบ้านขอร้องให้ช่วยลงคะแนน *สมาชิก อบต. คนที่ 9* มีการช่วยหาเสียงตามจุด ช่วยแจกบัตรแนะนำตัว ขอร้องให้ช่วย อาจจะมีการช่วยหาเสียงในทางลับบ้าง เช่น การช่วยชื้อเสียง

1.2.7 บทบาทในการร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.7 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	ร่วมกับ นายก อบต. กำหนดตำแหน่ง				ร่วมกับ สมาชิก อบต. กำหนดตำแหน่ง			
	ร่วม	%	ไม่ร่วม	%	ร่วม	%	ไม่ร่วม	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	0	0	30	100	4	14	26	86
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	1	25	3	75	4	100	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100	3	75	1	25
กลุ่มผู้นำชุมชน	0	0	11	100	5	46	6	54
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100	2	22	7	78
รวม	1		57		18		40	

จากตารางที่ 4.7 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีส่วนร่วมกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง และส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 86 ไม่มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 14 มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. ในการต่อรอง กำหนดตำแหน่งทางการเมือง กลุ่มข้าราชการอำเภอส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง มีส่วนน้อย ร้อยละ 25 ร่วมมือกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง ทั้งหมด เห็นว่ามีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง โดยการเลือกพวกท้องถิ่นที่ได้รับเลือกตั้งมาพบปะพูดคุยจนอรอบก่อนเสนอชื่อ มีการต่อรองให้ดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี เพื่อให้พวกของตนเข้าสู่ตำแหน่ง การเป็นคนสนิทกับนายก อบต. จะมีผลต่อการต่อรองตำแหน่งเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตนเองสูง เป็นการรักษาอำนาจตลอดจน สืบทอดอำนาจเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง พรรคพวก และหมู่บ้านของตน เพื่อประโยชน์ที่เกี่ยวเนื่องกัน และตนสามารถควบคุมได้ กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมดเห็นว่าไม่ได้ร่วมมือกับนายก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 เห็นว่าร่วมมือกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่ง ส่วนน้อย ร้อยละ 25 เห็นว่าไม่มีส่วนร่วม กลุ่มผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 54 เห็นว่าไม่ร่วมมือกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่ง ร้อยละ 46 เห็นว่ามีส่วนร่วม กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า ไม่ได้ร่วมมือกับนายก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ไม่เห็นความสำคัญ และเห็นว่าเป็นเรื่องของนายก อบต. ที่จะดำเนินการเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ไม่อยากขัดกับนายก อบต. เกรงว่าจะไม่ได้รับความช่วยเหลือเมื่อร้องขอ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 78 เห็นว่าไม่มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่ง บางคนไม่มีบาร์มี มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 22 เห็นว่ามีส่วนร่วม จะมีเข้ามาอยู่ที่เฉพาะผู้ใหญ่บ้านบางหมู่บ้านเท่านั้น

โดยบอกสมาชิก อบต.คนที่คุ้นเคยให้เลือกคนที่ตนสนับสนุน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีส่วนร่วมกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่ง
ทางการเมือง และส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต.กำหนดตำแหน่งทางการเมือง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง *ผู้ใหญ่ ข.* มีส่วน
ร่วมกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อหวัง
ผลประโยชน์ในภายหลัง *ผู้ใหญ่ ค.*, *ผู้ใหญ่ ง.*, *ผู้ใหญ่ ฉ.*, *ผู้ใหญ่ ต.* ไม่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ
ต่อรองตำแหน่งทางการเมือง ปล่อยอิสระ *ผู้ใหญ่ จ.* มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. ในการช่วยเหลือ
ต่อรอง กำหนดตำแหน่งทางการเมือง โดยการลอบบี้ เจริญพูดคุยในทางลับ *ผู้ใหญ่ ฉ.* ไม่มีส่วน
ร่วมในการช่วยเหลือ สนับสนุน ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ปล่อยให้ตามอิสระ *ผู้ใหญ่ ช.* มี
ส่วนร่วมในการช่วยเหลือ สนับสนุน ต่อรองตำแหน่งทางการเมือง โดยเจริญพูดคุยในทางลับกับ
สมาชิก อบต. *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1* มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือต่อรอง กำหนดตำแหน่งทางการเมือง
กับสมาชิก อบต. เพื่อหวังผลประโยชน์ในภายหลัง *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2 - คนที่ 21* ไม่มีส่วน
ร่วมในการช่วยเหลือ ต่อรอง กำหนดตำแหน่งทางการเมือง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมกับนายก อบต. กำหนด
ตำแหน่งทางการเมือง ทั้งหมดมีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง โดยการ
เลือกพวกพ้องที่ได้รับเลือกตั้งมาพบปะพูดคุยนอกรอบก่อนเสนอชื่อ มีการต่อรองให้ดำรงตำแหน่ง
คราวละ 2 ปี เพื่อให้พวกของตนเข้าสู่ตำแหน่ง การเป็นคนสนิทกับนายก อบต. จะมีผลต่อการ
ต่อรองตำแหน่งเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตนเองสูง เป็นการรักษำนาจตลอดจนสืบทอดอำนาจเพื่อ
ผลประโยชน์ของตัวเอง พรรคพวก และหมู่บ้านของตน เพื่อประโยชน์ที่เกี่ยวคู่กัน และตน
สามารถควบคุมได้

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสุวรรณคโลก นักปกครองท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง
ทางการเมืองแน่นอน โดยมีการตกลงกันมาก่อน เพื่อให้พวกของตนเข้าสู่ตำแหน่ง เพื่อ
ผลประโยชน์ของกลุ่มตน การเป็นคนสนิทกับนายก อบต. จะมีผลต่อการต่อรองตำแหน่งเพื่อ
ประโยชน์ของกลุ่มตนเองสูง *เกษตรประจำตำบล* นักปกครองท้องถิ่นบางคน มีส่วนร่วมในการ
กำหนดตำแหน่งทางการเมืองในการเสนอให้คนของตนเองไปเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง โดยมีการประชุม
สมาชิก อบต. เพื่อคัดเลือกภายใน คุยกันนอกรอบก่อนเสนอชื่อ มีการต่อรองให้ดำรงตำแหน่งกัน
คราวละ 2 ปี และหมุนเวียนกัน *ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล* มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่ง

ทางการเมือง บอกรวมชิก อบต. ในหมู่บ้านของตนเสนอตัวเข้ารับตำแหน่ง มีการต่อรองคุยกัันนอกรอบ เพื่อประโยชน์ที่เกื้อกูลกันที่ตนสามารถควบคุมได้ *ท้องถิ่นอำเภอ* นักปกครองท้องถิ่นบางคนมีส่วนร่วมร่วกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ต่อรองโดยการเลือกพวกพ้องที่ได้รับเลือกตั้งมาพบปะพูดคุยนอกรอบ เพื่อรักษาอำนาจ ตลอดจนสืบทอดอำนาจ เพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง พรรคพวก และหมู่บ้านของตน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่ได้ร่วมมือกับนายก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใหญ่ร่วมมือกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมือง โดยการเรียกพรรคพวกของตน หรือผู้ได้รับเลือกตั้งที่สามารถโน้มน้าวใจได้ให้ไปพบประชุมเจรจានอกรอบเพื่อกำหนด ต่อรอง เรียกร้อง กดดัน กับฝ่ายต่างๆ *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* มีส่วนร่วมการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ร่วมพูดคุย กำหนด ต่อรองกับผู้ได้รับเลือกสมาชิก อบต. ที่เป็นพวกตน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3* มีส่วนร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองร่วมกับสมาชิก อบต. ช่วยผลักดันคนของตนให้ขึ้นรับตำแหน่ง จะได้เรียกร้องผลประโยชน์ให้กับหมู่บ้านของตนง่ายขึ้น *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่ร่วมมือกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใหญ่ร่วมกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่น ยังคงมีส่วนร่วมร่วมกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมืองรวบรวมสมัครพรรคพวกที่ได้รับเลือกตั้งมาพูดคุยกำหนด ต่อรองกับฝ่ายตรงข้าม ผลักดันคนของตนให้ขึ้นรับตำแหน่ง เพื่อผลประโยชน์ของตน เพื่อแสดงอำนาจ อิทธิพลของตน *หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2* มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง แต่ไม่ค่อยมีผลสักเท่าไร ไม่เหมือนสมัยก่อนที่เข้ามามีบทบาทมาก วนวายไปหมด *อส.อบต. คนที่ 1* มีส่วนร่วม ในทางลับและแบบเป็นทางการ *อส.อบต. คนที่ 2, คนที่ 4, คนที่ 5, คนที่ 6, คนที่ 7, คนที่ 9* ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนด หรือต่อรองตำแหน่งทางการเมือง *อส.อบต. คนที่ 3* มีส่วนร่วมในการต่อรองกำหนดตำแหน่งทางการเมืองโดยมีการตกลงถึงระยะเวลาดำรงตำแหน่ง *อส.อบต. คนที่ 8* ยังคงมีนักปกครองท้องถิ่นกับสมาชิก อบต. ร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมือง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่ได้ร่วมมือกับนายก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง เพราะไม่เห็นความสำคัญ และเห็นว่าเป็นเรื่องของนายก อบต. ที่จะดำเนินการเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ไม่อยากขัดกับนายก อบต. เกรงว่าจะไม่ได้รับความช่วยเหลือเมื่อร้องขอ ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่ง บางคนไม่มีบาร์มี มีเพียงส่วนน้อย มีส่วนร่วมกำหนดตำแหน่ง จะมีเข้ามายุ่งก็เฉพาะผู้ใหญ่บ้านบางหมู่บ้านเท่านั้น โดยบอกสมาชิก อบต. คนที่คุ้นเคยให้เลือกคนที่ตนสนับสนุน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต. คนที่ 1, คนที่ 2, คนที่ 4, คนที่ 6, คนที่ 7 นักปกครองท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง สมาชิก อบต. 3 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมืองเพราะไม่เห็นความสำคัญ เห็นว่าอำนาจเด็ดขาดอยู่ที่นายก อบต. สมาชิก อบต. คนที่ 5 คิดว่านักปกครองท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง คิดว่าเป็นเรื่องของนายก อบต. ที่จะดำเนินการเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ไม่อยากที่จะขัดกับ นายก อบต. เกรงว่าจะไม่ได้รับความช่วยเหลือเมื่อร้องขอ บางคนไม่เห็นความสำคัญ บางคนไม่มีบาร์มี จะมีเข้ามายุ่งก็เฉพาะผู้ใหญ่บ้านบางหมู่บ้านเท่านั้น สมาชิก อบต. คนที่ 8 บางคนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง โดยบอกสมาชิก อบต. คนที่คุ้นเคย ให้เลือกคนที่ตนสนับสนุน สมาชิก อบต. คนที่ 9 บางคนมีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. สนับสนุนคนของตนให้ขึ้นดำรงตำแหน่งทางการเมือง

1.2.8 บทบาทในการชี้แจงโครงการ กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 4.8 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการชี้แจงโครงการ กิจกรรมของ อบต.

กลุ่มตัวอย่าง	ชี้แจงผ่าน นายก อบต.				ชี้แจงผ่าน สมาชิก อบต.			
	ชี้แจง	%	ไม่ชี้แจง	%	ชี้แจง	%	ไม่ชี้แจง	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	0	0	30	100	28	93	2	7
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	2	50	2	50	4	100	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	1	25	3	75	4	100	0	0
กลุ่มผู้นำชุมชน	2	18	9	82	11	100	0	0
กลุ่มสมาชิก อบต.	0	0	9	100	9	100	0	0
รวม	5		53		56		2	

จากตารางที่ 4.8 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีส่วนชี้แจงโครงการผ่านนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93 มีการชี้แจงผ่านสมาชิก อบต. หมู่บ้านของตน ส่วนน้อย ร้อยละ 7 ไม่มีส่วนชี้แจงกลุ่มข้าราชการอำเภอครึ่งหนึ่งเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นชี้แจงผ่านนายก อบต. อีกครึ่งไม่มีส่วนชี้แจงผ่านนายก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นชี้แจงโครงการผ่านสมาชิก อบต. ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ ถ้ามีความขัดแย้งจะมีการชี้แจงน้อย ควบคุม สั่งการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านของตน หรือสมาชิก อบต. หมู่อื่นที่เป็นญาติ พี่น้อง กลุ่มข้าราชการ อบต. ส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 เห็นว่าไม่ชี้แจงโครงการผ่านนายก อบต. ส่วนน้อย ร้อยละ 25 ชี้แจงขอความช่วยเหลือผ่านนายก อบต. โดยตรง ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องถิ่นสั่งการ ผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านของตน กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 82 เห็นว่า ไม่มีชี้แจงผ่านนายก อบต. มีเพียงร้อยละ 18 เห็นว่าชี้แจงผ่านนายก อบต. ทั้งหมดเห็นว่าชี้แจง สั่งการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านผ่านประชาคมหมู่บ้านแล้วให้สมาชิก อบต. ในหมู่บ้านไปผลักดันต่อยก อบต. และสภา อบต. ต่อไป กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมด ร้อยละ 100 ไม่ชี้แจงผ่านนายก อบต. แต่ชี้แจง ผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน และผ่านที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านบางคนเลือกโครงการเอง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ทั้งหมด ไม่มีส่วนชี้แจงโครงการผ่านนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่ มีการชี้แจง สั่งการ กัดดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ให้ไปเสนอต่อสภา อบต. ตลอดจนชี้แจงผ่านที่ประชุมหมู่บ้านแล้วให้สมาชิก อบต. ดำเนินการต่อไป การผลักดันโครงการให้บรรลุเข้าแผนพัฒนาตำบล

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. มีส่วนชี้นำ ผลักดันโครงการโดยแจ้งในที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ว่ามีปัญหาความเดือดร้อน และให้สมาชิกสภา อบต. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ผู้ใหญ่ ข. มีส่วนชี้นำผลักดันโครงการของงบประมาณ โดยประสานงานกับสมาชิก อบต.และกรรมการหมู่บ้าน พิจารณาคัดเลือกโครงการเข้าแผนและของงบประมาณ ผู้ใหญ่ ค. มีส่วนชี้นำโครงการ การของงบประมาณโดยให้สมาชิก อบต. ไปเสนอต่อสภา อบต.รวมทั้งเสนอโครงการเข้าแผนพัฒนาสามปีและแผนชุมชน ผู้ใหญ่ ง. มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ การของงบประมาณ มีอิทธิพลในการผลักดันโครงการ โดยปรึกษาพูดคุยกันถึงปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนแล้วเสนอให้ขอ อบต. และ ส.ส. ผู้ใหญ่ จ. มีอิทธิพลในการผลักดันโครงการ โดยสั่งให้ สมาชิก อบต. เสนอขอประมาณ ผู้ใหญ่ ฉ. มีส่วนในการช่วยผลักดันโครงการ ที่เห็นว่าจะมีความจำเป็น ผู้ใหญ่ ช. มีอิทธิพลในการผลักดันโครงการ โดยกดดันให้ สมาชิก อบต. เสนอขอประมาณ ผู้ใหญ่ ค. มีส่วนชี้นำช่วยผลักดันโครงการ ที่เห็นว่าจะมีความจำเป็นจริงๆ ผ่านสมาชิก อบต.ในหมู่บ้าน ผู้ใหญ่ ต. มีส่วนผลักดันโครงการ โดยนำมาวลชนเข้าร่วมประชุมประชาคม

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 มีส่วนผลักดันโครงการ โดยนำมาวลชนเข้าร่วมประชุมประชาคม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2 มีส่วนชี้นำผลักดันโครงการ โดยเสนอความคิดในที่ประชุม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 มีส่วนชี้นำผลักดันโครงการ โดยประสานงานกับสมาชิก อบต. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 มีส่วนชี้นำ ผลักดันโครงการ โดยปรึกษาหารือกับผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. ในการของงบประมาณ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยบอกกล่าวสภาพปัญหาแจ้งให้สมาชิกสภา อบต. ทราบและนำโครงการเสนอของงบประมาณ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 6 มีส่วนชี้นำ ผลักดันโครงการ โดยการประสานงานกับสมาชิก อบต. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 7 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยการเสนอผ่าน สมาชิก อบต. และเสนอความคิดเห็นผ่านที่ประชุม ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยการเสนอโครงการเข้าแผนพัฒนา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 9 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยการเสนอโครงการในที่ประชุมหมู่บ้าน เสนอโครงการเข้าแผนพัฒนา

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 10 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยนำปัญหาในพื้นที่เสนอที่ประชุมเพื่อเข้าแผนพัฒนา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 11 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยการร่วมประชุมเสนอโครงการ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 12 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการโดยการร่วมประชุมเสนอโครงการเข้าแผนพัฒนา แผนชุมชน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 13 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยร่วมประชุมกับผู้นำหมู่บ้านเสนอโครงการที่ประชาชนเดือดร้อนจริงๆ เข้าแผนพัฒนาสามปี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 14 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ ร่วมประชุมผ่านประชาคมเข้าแผนพัฒนาสามปี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 15 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ นำโครงการเสนอที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อบรรจุเข้าแผนพัฒนาสามปี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนที่ 16

มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการผ่านประชาคมหมู่บ้านเพื่อเสนอปัญหาตามความต้องการ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 17 ไม่มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 18 มีส่วนชี้นำผลักดันโครงการ โดยการเข้าร่วมประชุม เสนอโครงการเข้าแผนพัฒนา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 19 มีส่วนชี้นำ ผลักดันโครงการ โดยการเข้าร่วมประชุม เสนอโครงการเข้าแผนพัฒนา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 20 มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ โดยการเข้าร่วมประชุม เสนอโครงการที่ประชาชนต้องการ และสามารถแก้ไขปัญหาได้จริง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 21 ไม่ค่อยมีบทบาทในการชี้นำ ผลักดันโครงการ แล้วแต่ชาวบ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

นักปกครองท้องที่ครึ่งหนึ่งชี้นำผ่านนายก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องที่ชี้นำโครงการผ่านสมาชิก อบต. ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ ถ้ามีความขัดแย้งจะมีการชี้นำน้อย ควบคุม สั่งการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่ของตน หรือสมาชิก อบต. หมู่อื่นที่เป็นญาติ พี่น้อง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสุวรรณโลก นักปกครองท้องที่ มีส่วนร่วมในการชี้นำงบประมาณโครงการตามกระบวนการ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์กับนายก อบต. และสมาชิก อบต. แต่ถ้าเกิดความขัดแย้ง จะมีส่วนในการผลักดันน้อย เกษตรประจำตำบล มีส่วนร่วมชี้นำโครงการแน่นอน โดยผ่านสมาชิก อบต. ในสังกัดบ้าง ที่ประชุมหมู่บ้านบ้าง นายก อบต. บ้าง ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล มีส่วนในการกำหนด ชี้นำ ผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่ของตนเอง รวมถึงการใช้มติที่ประชุมหมู่บ้านกดดันให้ดำเนินการตามที่ตนต้องการ ท้องถิ่นอำเภอ มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการของ อบต. แน่ เพราะสามารถควบคุม สั่งการ สมาชิก อบต. ในหมู่ของตน หรือสมาชิก อบต. ในหมู่อื่นที่เป็นญาติของตนได้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ ไม่ชี้นำโครงการผ่านนายก อบต. ส่วนน้อยชี้นำขอความช่วยเหลือผ่านนายก อบต. โดยตรง ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องที่ชี้นำสั่งการ ผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านของตน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 มีส่วนร่วมในการชี้นำ สั่งการ ผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่ของตน บางคนเข้าพบขอความช่วยเหลือจากนายก อบต. โดยตรง และผลักดันผ่านที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2 ชี้นำ ผลักดันผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน และผ่านประชุมประชาคมหมู่บ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3 ส่วนใหญ่ชี้นำและผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ผ่านที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4 ชี้นำหรือผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่ของตน เขียนคำร้องทั่วไปเสนอ

ของงบประมาณ อบต. ใ้หมมติที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่ไม่มีการชี้ร้นำผ่านนายก อบต. แต่ทั้งหมดชี้รนำ สั่งการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน ผ่านประชาคมหมู่บ้านแล้วให้สมาชิก อบต. ในหมู่บ้านไปผลักดันต่อนายก อบต. และสภา อบต. ต่อไป

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 มีการชี้รนำ ผลักดันโครงการ สั่งการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านของตน การชี้รนำที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านบางคนชี้รนำนายก อบต. หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2 ชี้รนำโครงการผ่านสมาชิก อบต. การประชุมประชาคมหมู่บ้าน จะมีบางคนชี้รนำผ่าน นายก อบต. *อส อบต. คนที่ 1* ชี้รนำหรือผลักดันโครงการผ่านประชาคมหมู่บ้าน เสนอ อบต. ดำเนินการต่อไป *อส อบต. คนที่ 2 - คนที่ 7* ชี้รนำหรือผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. และชี้รนำผ่านที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน *อส อบต. คนที่ 8* มีส่วนชี้รนำหรือผลักดันโครงการ สั่งการสมาชิก อบต. และเสนอแนะในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน *อส.อบต. คนที่ 9* มีส่วนชี้รนำหรือผลักดันโครงการผ่านที่ประชุมหมู่บ้านและให้สมาชิก อบต. ไปนำเสนอปัญหาขอความช่วยเหลือจากสภา อบต. จากนายก อบต. จากปลัด อบต.

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องที่ทั้งหมดไม่ชี้รนำผ่านนายก อบต. แต่ชี้รนำ ผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน และผ่านที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน บางคนเลือกโครงการเอง

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต. คนที่ 1 ส่วนใหญ่ชี้รนำและผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ผ่านที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 2* ชี้รนำหรือผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. *สมาชิก อบต. คนที่ 3* ชี้รนำหรือผลักดันโครงการผ่านที่ประชุมหมู่บ้านบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบล *สมาชิก อบต. คนที่ 4* มีส่วนชี้รนำหรือผลักดันโครงการ การของบประมาณ ผ่านสมาชิก อบต. และที่ประชุมหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 5* ชี้รนำหรือผลักดันโครงการ การของบประมาณ ผ่านสมาชิก อบต. และเสนอโครงการต่อที่ประชุมหมู่บ้าน บางคนใช้การสั่งสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านของตนมาเคลื่อนไหว *สมาชิก อบต. คนที่ 6* ส่วนใหญ่มีการชี้รนำหรือผลักดันโครงการ ผ่านสมาชิก อบต. การเสนอในที่ประชุมหมู่บ้าน บางคนใช้การสั่งการ สมาชิก อบต. *สมาชิก อบต. คนที่ 7* มีการชี้รนำหรือผลักดันโครงการ โดยการเสนอโครงการปรึกษาหารือกันในที่ประชุมหมู่บ้าน และเสนอผ่านสมาชิก อบต. *สมาชิก อบต. คนที่ 8* ชี้รนำหรือผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. และเสนอโครงการในการประชุมของหมู่บ้าน *สมาชิก อบต. คนที่ 9* มีอิทธิพลในการเสนอโครงการของบประมาณ เป็นคนเลือกโครงการเอง

1.3 รูปแบบความสัมพันธ์ ได้แก่

- รูปแบบความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน
- รูปแบบความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง
- รูปแบบความสัมพันธ์กับกิจกรรม โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.3.1 รูปแบบความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน

ตารางที่ 4.9 รูปแบบความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต.				ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต.			
	ญาติ พี่น้อง		รู้จัก		ญาติ พี่น้อง		รู้จัก	
	สนิท	คุ้นเคย	ไม่คุ้นเคย	%	สนิท	คุ้นเคย	ลูกบ้าน	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	5	17	25	83	21	70	9	7
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	1	25	3	75	4	100	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100	4	100	0	0
กลุ่มผู้นำชุมชน	6	55	5	45	11	100	0	0
กลุ่มสมาชิก อบต.	6	67	3	33	9	100	0	0
รวม	22		36		49		9	

จากตารางที่ 4.9 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 70 ไม่เป็นเครือญาติ พี่น้อง รู้จัก แต่ไม่สนิทสนมคุ้นเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. มีเพียงร้อยละ 30 ที่เป็นเครือญาติ สนิมสนม คุ้นเคย ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 70 สมาชิกอบต.ที่สนับสนุนเป็นญาติ พี่น้อง คนรู้จักสนิทสนม ร้อยละ 30 ผู้สมัครที่สนับสนุนเป็นคนรู้จักหรือเป็นเพียงลูกบ้านเท่านั้น กลุ่มข้าราชการอำเภอส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่รู้จัก แต่ไม่สนิทสนม คุ้นเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. ส่วนน้อย ร้อยละ 25 เห็นว่าญาติเป็นญาติ พี่น้อง หรือมีความสนิทสนม คุ้นเคย เพราะเคยทำงานร่วมกันมาก่อน กลุ่มข้าราชการอำเภอทั้งหมดเห็นว่า ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนเป็นญาติ พี่น้อง คนใกล้ชิด สนิมสนม คุ้นเคย เป็นระบบอุปถัมภ์ ส่วนคู่แข่งมองว่าเป็นคนละพวกไม่ค่อยให้ความช่วยเหลือ กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ รู้จัก แต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คุ้นเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. แต่จะเป็นเครือญาติ คนใกล้ชิด สนิมสนม คุ้นเคย กับผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่เป็นคนใกล้ชิดกับผู้สมัครนายก อบต. อาจจะมีที่เป็นญาติบ้าง แต่ส่วนใหญ่ รู้จัก คุ้นเคยเพราะทำงานร่วมกันมาเสียแล้ว บางส่วน ร้อยละ 45 เห็นว่ารู้จัก แต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คุ้นเคย แต่ผู้นำชุมชนทั้งหมดเห็นว่าผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนเป็นญาติ พี่น้อง คนสนิทสนม

คุ้นเคย เคยร่วมงานกันมาก่อน กลุ่มสมาชิก อบต. ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67 มองว่านักปกครอง ท้องที่กับผู้สมัครนายก อบต. เป็นเครือญาติ มีความสนิทสนม คุ้นเคยกันมาก่อน เคยร่วมงานกันมา ก่อน ส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 33 เห็นว่าถึงจะเคยร่วมงานกันแต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คุ้นเคย นัก ปกครองท้องถิ่นทั้งหมดเห็นว่าสนับสนุนผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นเครือญาติ คนสนิท คุ้นเคย มากกว่าคำนึงถึงญาติห่างๆ ญาติที่ไม่ถูกกันหรือความรู้ ความสามารถ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องที่ พบว่า

ส่วนใหญ่ ไม่เป็นเครือญาติ พี่น้อง รู้จัก แต่ไม่สนิทสนมคุ้นเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นเครือญาติ สนับสนุน คุ้นเคยเพราะเคยทำงานร่วมกันมาหนึ่งสมัย หรือสี่ปี ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิกอบต.ที่สนับสนุน เป็นญาติ พี่น้อง คนรู้จัก สนิทสนม เป็นเพื่อนบ้าน คุ้นเคยเพราะเคยทำงานร่วมกันมาก่อน ส่วนผู้สมัครคู่แข่ง รู้จัก เป็นคน ในหมู่บ้านแต่สนิทน้อยกว่า อาจเป็นญาติแต่เป็นญาติที่ห่างกว่าผู้ที่สนับสนุน หรือเป็นญาติที่มีเรื่อง ทะเลาะกัน มีเพียงส่วนน้อยที่ผู้สมัครที่สนับสนุนเป็นคนรู้จักหรือเป็นเพียงลูกบ้านเท่านั้น

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ความเกี่ยวข้องกับผู้สมัครนายก อบต. รู้จักเฉยๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน รู้จักว่าเป็นคนในหมู่บ้าน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง รู้จักแต่ไม่ คุ้นเคย *ผู้ใหญ่ ข.* ผู้สมัครนายก อบต. รู้จักเป็นลูกบ้าน ไม่คุ้นเคยมากนัก ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตน สนับสนุน เป็นวงศาณาญาติ รู้จักสนิทสนมกันเป็นอย่างดี ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง รู้จักและทำงานร่วมกันในอดีต *ผู้ใหญ่ ค.* ความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องกับผู้สมัครนายก อบต. รู้จัก คุ้นเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน ทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง รู้จักแต่ไม่ประทับใจในผลงาน *ผู้ใหญ่ ง.* ความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องกับ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. เป็นญาติพี่น้องกัน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน ทำงาน ร่วมกัน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง เป็นลูกบ้าน *ผู้ใหญ่ จ.* ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. รู้จักสนิทสนมกันเป็นอย่างดีผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนเป็นญาติพี่น้อง ผู้สมัครสมาชิก อบต. คู่แข่ง เป็นเพื่อนบ้าน *ผู้ใหญ่ ฉ.* ความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ที่ตนสนับสนุน รู้จักคุ้นเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน และคู่แข่ง ต่างเป็นเพื่อนบ้าน *ผู้ใหญ่ ช.* ความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. รู้จักเฉยๆ ผู้สมัคร สมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน เป็นเครือญาติ ผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่เป็นคู่แข่ง เป็นเครือญาติ *ผู้ใหญ่ ค.* กับผู้สมัคร นายก อบต. รู้จักเฉยๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนและคู่แข่ง เป็นเพื่อนบ้าน *ผู้ใหญ่ ต.* ความสัมพันธ์กับผู้สมัคร ผู้สมัครนายก อบต. รู้จักเฉยๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ สนับสนุน เป็นญาติ ผู้สมัครสมาชิก อบต.คู่แข่ง เป็นลูกบ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1, คนที่ 2, คนที่ 3 ผู้สมัครนายก อบต.ไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ รู้จักเฉยๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน เป็นเพื่อนบ้าน ผู้สมัครสมาชิก อบต.ทุกคน เป็นลูกบ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 ผู้สมัครนายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน เป็นญาติ ผู้สมัครสมาชิก อบต.คู่แข่ง เป็นเพื่อนบ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ที่ตนสนับสนุน ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุนเป็นเพื่อนสนิท คู่ินเคยกันดี ส่วนคู่แข่งเป็นเพื่อนบ้าน รู้จักและคุ้นเคยน้อยกว่า ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 6 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ทั้งที่ตนสนับสนุนและคู่แข่ง เป็นคนรู้จัก คู่ินเคย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 7 ความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ส่วน ผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุนและคู่แข่งต่างก็เป็นลูกบ้านคุ้นเคยกันดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต.เป็นแค่คนรู้จัก ไม่คุ้นเคย ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนนั้นเป็นพรรคพวกกัน ผู้สมัครคู่แข่งเป็นเพื่อนบ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 9 ผู้สมัคร นายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต.ทุกคนเป็นคนรู้จัก คู่ินเคย

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 10 ผู้สมัครนายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน และคู่แข่ง ต่างก็เป็นญาติ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 11 ผู้สมัครนายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน เป็นญาติ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง ลูกบ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 12 ผู้สมัครนายก อบต. เป็นญาติห่างๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นญาติ ผู้สมัครคู่แข่ง เพื่อนบ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 13 ผู้สมัครนายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน เป็นญาติ ส่วนคู่แข่ง ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 14, คนที่ 15 ผู้สมัครนายก อบต. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุนและคู่แข่งต่างเป็นญาติ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 16 - คนที่ 18 ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ทั้งผู้สมัครนายก อบต. ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุนเป็นญาติสนิทสนมกันดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 19 ผู้สมัครนายก อบต. รู้จักแต่ไม่คุ้นเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน สนิทสนมคุ้นเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง อยู่หมู่บ้านเดียวกัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 20 ผู้สมัครนายก อบต. รู้จักเฉยๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน และคู่แข่ง คือประชาชนอยู่ในหมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 21 ผู้สมัครนายก อบต. แครู้จัก ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุนเป็นคนคุ้นเคย สนิทสนมกันเป็นอย่างดี ส่วนคู่แข่ง เป็นลูกบ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้า ราชการอำเภอ พบว่า

นักปกครองท้องที่ส่วนใหญ่รู้จัก แต่ไม่สนิทสนม คู่ินเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. มีส่วนน้อยที่เป็นญาติ พี่น้อง หรือมีความสนิทสนม คู่ินเคย เพราะเคยทำงานร่วมกันมาก่อนแล้ว

ทั้งหมดเห็นว่ามีความสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุน เป็นญาติพี่น้อง คนใกล้ชิด สนิทสนม คู่ันเคย เป็นระบบอุปถัมภ์ ส่วนคู่แข่งมองว่าเป็นคนละพวกไม่ค่อยให้ความช่วยเหลือ

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสุวรรณคโลก ผู้สมัครนายก อบต. เคยทำงานร่วมกันมาหนึ่งสมัยแล้ว ย่อมจะมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน ส่วนสมาชิก อบต.ที่สนับสนุน เป็นระบบอุปถัมภ์ เป็นเครือญาติ พี่พากัน *เกษตรประจำตำบล* เนื่องจากผู้สมัครนายก อบต. เป็นคนที่อยู่ตำบลอื่น อายุยังไม่มาก ทำให้รู้จัก แต่ไม่สนิทสนมกับนักปกครองท้องถิ่น ที่รู้จักเพราะเป็นนายกมาหนึ่งสมัยแล้ว ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุนนั้นส่วนใหญ่เป็นญาติ พี่น้อง คนสนิท คู่ันเคย ส่วนคู่แข่ง เป็นคนรู้จักที่สนิทสนมน้อยกว่าหรือเป็นญาติที่ห่างออกไป *ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล* กรณีนี้ผู้สมัครนายก อบต. เป็นคนนอกพื้นที่ทำให้มีญาติน้อย ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนนั้นเป็นระบบอุปถัมภ์ เป็นเครือญาติแน่นอน ส่วนคู่แข่งเป็นคนอื่นที่สนิท หรือใกล้ชิดน้อยกว่าคนที่สนับสนุน *ท้องถิ่นอำเภอ* ความเกี่ยวข้องกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน ส่วนใหญ่น่าจะเป็นญาติ พี่น้อง คนสนิท เครือข่าย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด รู้จักแต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คู่ันเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. และทั้งหมดเห็นว่ามีสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุน จะเป็นเครือญาติ คนใกล้ชิด สนิทสนม คู่ันเคย

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 ผู้สมัครนายก อบต. เป็นคนนอกตำบล ทำให้ นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่รู้จักแต่ไม่สนิท คู่ันเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุน ส่วนใหญ่เป็นญาติ พี่น้อง คู่ันเคยเป็นอย่างดี ส่วนผู้สมัครคู่แข่งรู้จักแต่สนิท คู่ันเคยน้อยกว่า *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* กรณีผู้สมัครนายก อบต. รู้จักแต่ไม่คุ้นเคย ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุน จะเป็นญาติพี่น้องที่ใกล้ชิด ส่วนคู่แข่งเป็นญาติที่ห่างออกไป หรือมีความสนิท คู่ันเคยน้อยกว่า *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3, คนที่ 4* ผู้สมัครนายก อบต. รู้จัก เพราะเคยทำงานร่วมกันมาก่อน แต่คงไม่ถึงกับสนิท คู่ันเคย เพราะเป็นคนตำบลอื่น และอายุน้อย ผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุนจะมีความเกี่ยวข้องทางเครือญาติ หรือสนิท คู่ันเคยกันมากกว่าคู่แข่ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครนายก อบต. อาจจะมีที่เป็นญาติบ้าง แต่ส่วนใหญ่รู้จัก คู่ันเคยเพราะทำงานร่วมกันมาสี่ปีแล้ว บางส่วนรู้จัก แต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คู่ันเคย แต่ผู้นำชุมชนทั้งหมดเห็นว่าผู้สมัครสมาชิก อบต.ที่สนับสนุนเป็นญาติ พี่น้อง คนสนิทสนม คู่ันเคย เคยร่วมงานกันมาก่อน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 นักปกครองท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน กับผู้สมัครนายก อบต. มีความสนิทสนมคุ้นเคยแน่นอนเพราะทำงานร่วมกันมาเป็นเวลาสี่ปีแล้ว ส่วนผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนมักเป็นญาติ พี่ น้อง เพื่อน ที่สนิท คุ้นเคยกันมากกว่าผู้สมัครคู่แข่ง

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2 มีความเกี่ยวข้องกับเครือญาติ การอุปถัมภ์คำชู สนธิ คุ้นเคย กับผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ทั้งผู้สมัครนายก และสมาชิก อบต. ส่วนผู้สมัครคู่แข่งความสัมพันธ์จะห่างกันมากกว่า

อส.อบต. คนที่ 1, คนที่ 2 ผู้สมัครนายก อบต. คุ้นเคย เคยร่วมงานกัน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน ส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้อง เคยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

อส.อบต. คนที่ 3 ผู้สมัครนายก อบต. รู้จักแต่ไม่น่าจะสนิทสนมเท่าไรเพราะอยู่คนละตำบล ไปโตตำบลอื่น ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นเพื่อนบ้าน สนธิกันดี ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง รู้จักเฉยๆ

อส.อบต. คนที่ 4 ผู้สมัครนายก อบต. รู้จัก คุ้นเคย เคยทำงานร่วมกัน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน บ้างเป็นญาติ บ้างเป็นเพื่อนที่คุ้นเคยสนิทสนม ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง เคยร่วมงานกัน

อส.อบต. คนที่ 5 ผู้สมัครนายก อบต. รู้จัก แต่ไม่คุ้นเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน ส่วนใหญ่เป็นญาติ ผู้สมัครนายก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง เป็นเพื่อนบ้าน รู้จัก คุ้นเคย

อส.อบต. คนที่ 6 ผู้สมัคร นายก อบต. รู้จัก ไม่คุ้นเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุน เป็นญาติ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่เป็นคู่แข่ง เป็นลูกบ้าน

อส.อบต. คนที่ 7 ผู้สมัคร นายก อบต. รู้จัก คุ้นเคยเพราะทำงานร่วมกันมาหนึ่งสมัย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนส่วนใหญ่เป็นญาติ พี่น้องที่ใกล้ชิด ส่วนคู่แข่ง เป็นเพื่อนบ้าน เป็นญาติห่างๆ

อส.อบต. คนที่ 8 ผู้สมัคร นายก อบต. เป็นคนรู้จักแต่ไม่สนิทอะไร ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน ส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้อง คนสนิท ส่วนคู่แข่ง อาจเป็นญาติห่างๆ หรือเพื่อนบ้าน แต่คนรู้จักในหมู่บ้านเดียวกัน

อส.อบต. คนที่ 9 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. อาจจะมีที่เป็นญาติบ้าง แต่ส่วนใหญ่แค่รู้จัก ไม่คุ้นเคย เพราะเคยร่วมงานกันมาสมัยหนึ่งแล้ว ผู้สมัครสมาชิก อบต. ส่วนใหญ่ก็เป็นญาติพี่น้องกัน ญาติสนิทใกล้ชิดบ้าง ญาติห่างๆ บ้าง รู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีเพราะเป็นคนในหมู่บ้านเดียวกัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัคร นายก อบต. ในลักษณะเป็นเครือญาติ มีความสนิทสนม คุ้นเคยกันมาก่อน เคยร่วมงานกันมาก่อน ส่วนน้อย เห็นว่าถึงจะเคยร่วมงานกันแต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คุ้นเคย นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดเห็นว่าความสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นเครือญาติ คนสนิทสนม คุ้นเคยมากกว่าคำนึงถึงญาติห่างๆ ญาติที่ไม่รู้จักกัน หรือความรู้ ความสามารถ

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต. คนที่ 1 กับผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. อาจจะเป็นญาติข้าง แต่ส่วนใหญ่แค่รู้จัก คู่กันเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นญาติพี่น้องใกล้ชิด พรรคพวก ที่สนิทสนมส่วนคู่แข่ง ญาติห่างๆ หรือญาติที่ไม่ถูกกัน เพื่อนบ้าน สมาชิก อบต. คนที่ 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. คนรู้จัก คู่กันเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นเครือญาติ ส่วนคู่แข่ง เป็นคนรู้จัก สมาชิก อบต. คนที่ 3 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่แค่คนรู้จัก คู่กันเคยเพราะทำงานร่วมกันมาหนึ่งสมัยแล้ว ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นญาติพี่น้อง คนสนิท ส่วนคู่แข่ง เป็นญาติห่างๆ หรือเพื่อนบ้าน บางคนเป็นญาติที่ไม่ถูกกัน สมาชิก อบต. คนที่ 4 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. เป็นคนรู้จักธรรมดาๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน มักจะเป็นญาติ พี่น้องที่สนิทกันส่วนคู่แข่ง เป็นคนรู้จักในหมู่บ้าน สมาชิก อบต. คนที่ 5 ผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่เป็นคนรู้จักเฉยๆ เพราะนายกเป็นลูกบ้านอื่น เกิดและโตตำบลอื่น แต่มีแม่เป็นคน ตำบลเมืองบางขลังเท่านั้น ส่วนพ่อเป็นผู้ใหญ่บ้านตำบลบ้านชาน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นคนสนิท ญาติพี่น้องมากกว่าที่จะเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ ส่วนคู่แข่งจะมีความสนิทสนมน้อยกว่า สมาชิก อบต. คนที่ 6 ผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่รู้จักคู่กันเคยเพราะเป็น นายกอบต.มาสมัยหนึ่งแล้ว อาจจะเป็นญาติพี่น้องกันข้างแต่น้อย เพราะเป็นคนต่างตำบลมีเพียงแม่ที่เป็นคนในตำบล ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนส่วนใหญ่เป็นญาติสนิท คนใกล้ชิด ส่วนคู่แข่ง เป็นญาติห่างๆ เพื่อนบ้าน สมาชิก อบต. คนที่ 7 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่ รู้จักคู่กันเคย ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนมักจะเป็นญาติ พี่น้อง คนสนิท คู่แข่ง อาจเป็นญาติ แต่ไม่สนิท เพื่อนบ้าน สมาชิก อบต. คนที่ 8 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. เคยทำงานร่วมกัน ทำให้สนิทสนม คู่กันคนดี ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนเป็นญาติ ผู้ใกล้ชิด เพื่อนบ้าน ส่วนคู่แข่ง เป็นญาติห่างๆ คนร่วมหมู่บ้าน สมาชิก อบต. คนที่ 9 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. รู้จักเฉยๆ ผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน ญาติ พี่น้อง คนรู้จักคู่กันเคย ส่วนคู่แข่ง อาจเป็น ญาติที่ไม่ค่อยสนิท คนรู้จัก หรือคนที่ไม่ถูกกัน

1.3.2 รูปแบบความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.10 รูปแบบความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ได้รับเลือกตั้ง นายก อบต.				คู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง สมาชิก อบต.			
	ยอมรับ ให้โอกาส	%	ตรวจสอบ โคลนล้ม	%	ยอมรับ ให้โอกาส	%	ตรวจสอบ โคลนล้ม	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	30	100	0	0	28	93	2	7
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	4	100	0	0	4	100	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	4	100	0	0	4	100	0	0
กลุ่มผู้นำชุมชน	11	100	0	0	11	100	0	0
กลุ่มสมาชิก อบต.	9	100	0	0	9	100	0	0
รวม	58		0		56		2	

จากตารางที่ 4.10 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดยอมรับผลการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93 ยอมรับผลการเลือกตั้ง ให้โอกาสคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ในการทำงาน ส่วนใหญ่ไม่มีความคิดโคลนล้มเพราะรุนแรงเกินไป ส่วนน้อย ร้อยละ 7 มีอคติด้านลบกับสมาชิก อบต. คิดโคลนล้ม กลุ่มข้าราชการอำเภอทั้งหมด ร้อยละ 100 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นยอมรับผลการเลือกตั้ง นายก อบต. และสมาชิก อบต. ให้โอกาสในการทำงาน ไม่มีความขัดแย้งรุนแรงถึงขั้นที่จะคิดโคลนล้ม กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมด ร้อยละ 100 เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต. และสมาชิก อบต. ทำงาน จากการสัมผัสยังเห็นการทำงานร่วมกันได้ดี จะมีการต่อต้านหรือมีปฏิกริยาบ้างเล็กน้อยหลังทราบผลการเลือกตั้ง เพราะยังทำใจไม่ได้ ผ่านไปสักระยะก็สามารถทำงานร่วมกันได้ ไม่รุนแรงถึงขั้นคิดโคลนล้ม กลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต. และสมาชิก อบต. ทำงาน มีบ้างที่ยังทำใจไม่ได้ในตอนแรกๆ คอยให้ข้อมูลในทางลบ กล่าวหาทำให้ชาวบ้านเข้าใจผิด ทำให้เสียหายบ้าง ไม่รวมมือเท่าที่ควร อาจเป็นการช่วงชิงการนำ ผู้นำบางคนผู้ที่ตนสนับสนุนได้รับการเลือกตั้งทั้งสองคนถือว่าเข้าเป้า บางคนไม่สนับสนุนใครเป็นพิเศษ กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต. และสมาชิก อบต. ทำงาน มีบ้างที่ตีรวน ไม่ให้ความร่วมมือ หรือลองของกันบ้างในตอนแรก ในขณะนี้สามารถทำงานร่วมกันได้แล้ว แต่บางหมู่ผู้ที่สนับสนุนได้รับเลือกตามต้องการ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

นักปกครองท้องถิ่น ทั้งหมดยอมรับผลการเลือกตั้ง ให้โอกาสนายก อบต. ในการทำงาน เกือบทั้งหมด ยอมรับผลการเลือกตั้ง ให้โอกาสคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ในการทำงาน ไม่มีปฏิกิริยาต่อต้าน บางคนให้เวลาในช่วงแรก หากไม่ถูกต้องจะร้องเรียนให้ตรวจสอบ กดดัน ต่อต้าน หรือหากไม่มีผลงานในหนึ่งสมัยจะบอกลูกบ้านไม่ให้เลือกในครั้งต่อไป เกือบทั้งหมดไม่มีความคิดโค่นล้มเพราะเห็นว่ารุนแรงเกินไป ส่วนน้อย มีอคติด้านลบกับสมาชิก อบต. โดยคิดว่าไม่ใช่พวกเดียวกัน คิดโค่นล้มโดยวิธีการโจมตีการทำงาน รวมทั้งต่อต้านไม่ให้ความร่วมมือ การสร้างพรรคพวกร่วมต่อต้าน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ชนะการเลือกตั้ง ให้โอกาสในการทำงาน ช่วงแรก ถ้าทำงานไม่เป็นที่ถูกใจ ก็จะกดดัน ต่อต้าน *ผู้ใหญ่ ข.* กับ นายก อบต. ปล่อยให้ทำงานอิสระ ส่วนสมาชิก อบต. เป็นกลาง ไม่มีความคิดในการโค่นล้มใคร *ผู้ใหญ่ ค.* นายก อบต. ไม่ให้ความร่วมมือหากไม่ได้ผลประโยชน์ตอบแทน ส่วนสมาชิก อบต. ต่อต้านการทำงานและจ้องจับผิด มีวิธีการในการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง โดยการเข้าแทรกแซงการทำงานในทุกเรื่อง *ผู้ใหญ่ ง.* ทั้งนายก อบต. และสมาชิก อบต. เฉยๆ ให้โอกาสในการทำงาน *ผู้ใหญ่ จ.* นายก อบต. และสมาชิก อบต. เฉยๆ ให้โอกาสในการทำงานหนึ่งสมัย ถ้าผ่านไปหนึ่งสมัย ผลงานไม่ปรากฏ จะบอกกับประชาชนไม่ต้องลงคะแนนให้ในครั้งต่อไป *ผู้ใหญ่ ฉ.* นายก อบต. และ สมาชิก อบต. ให้โอกาสในการทำงาน หากไม่ถูกต้องจะมีการร้องเรียนให้ตรวจสอบ *ผู้ใหญ่ ช.* นายก อบต. และสมาชิก อบต. ให้โอกาสในการทำงาน วิธีการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง คือตรวจสอบการทำงาน *ผู้ใหญ่ ค.* ทั้งนายก อบต. และสมาชิก อบต. ให้โอกาสในการทำงาน หากไม่ถูกต้องอาจจะมีการร้องเรียนให้ตรวจสอบ ไม่มีการแนวคิดโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง *ผู้ใหญ่ ต.* นายก อบต. ให้โอกาสพิสูจน์ตัวเองเต็มที่ สมาชิก อบต. ให้โอกาสในการทำงาน ถ้าไม่ถูกต้องก็ตัดเดือน ไม่มีแนวคิดโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 นายก อบต. และสมาชิก อบต. ให้โอกาสในการทำงาน ให้ความร่วมมือ ไม่มีแนวคิดโค่นล้มผู้ได้รับเลือกตั้ง *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2* นายก อบต. และสมาชิกสภา อบต. คือให้ความร่วมมือ ให้โอกาสในการทำงาน ใช้วิธีตรวจสอบการทำงานในการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3* ให้ความร่วมมือ ให้โอกาสในการทำงาน จนกว่าจะหมดสมัย ใช้วิธีการตรวจสอบในการโค่นล้มผู้ได้รับการ *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4* ให้ความร่วมมือ ให้เวลาได้ทำงาน พิสูจน์ตัวเอง ไม่มีความคิดในการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5* ไม่ต่อต้าน ให้เวลาได้ทำงานพิสูจน์ตัวเอง ไม่มีแนวคิดโค่นล้ม *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 6* ไม่ต่อต้าน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ให้โอกาสทำงาน ไม่มีแนวคิดในการโค่นล้ม เพราะรุนแรงเกินไป *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 7* ไม่มีปฏิกิริยาต่อต้าน ให้โอกาสในการทำงาน

ทำงานร่วมกันในการพัฒนาไม่มีความคิดในการโค่นล้ม *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 - คนที่ 14, คนที่ 16 - คนที่ 21* ยอมรับในผลการเลือกตั้ง ไม่มีปฏิกริยาต่อต้าน ให้โอกาสในการทำงาน ให้ความร่วมมือ ไม่มีแนวคิดโค่นล้ม *ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 15* ความสัมพันธ์ในการทำงานกับผู้ได้รับเลือกตั้ง กรณีนายก อบต. ร่วมมือกันทำงานด้วยดี ส่วนสมาชิก อบต. ไม่ค่อยได้ให้ความร่วมมือ เพราะคิดว่าอีกฝ่ายหนึ่งเป็นคนละพวกกับตนเอง แนวคิด วิธีการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง มีการโจมตีการทำงาน รวมทั้งเป็นการต่อต้านไม่ให้ความร่วมมือ รวมถึงการสร้างพรรคพวก

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องถิ่นยอมรับและให้โอกาสนายก อบต.และสมาชิก อบต.ทำงาน ความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับคู่แข่งที่ชนะการเลือกตั้ง นักปกครองท้องถิ่น ที่เกิดความขัดแย้งถ้ากรณีที่ลงทุนในลักษณะของการนำเงินไปซื้อเสียง และเป็นคนละขั้วกัน แต่กรณีของผู้นำที่เป็นฝ่ายเดียวกับคนใหม่จะแสดงความยินดี เพราะไม่ลงรอยกันนายกคนเดิม การเป็นคนละขั้ว คือท้องถิ่นกับท้องถิ่น มีงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้นำกลัวจะเสียบทบาท จึงต้องสร้างความมั่นคงทางตำแหน่งให้ตนเองสูงขึ้น ผู้นำใหม่ อำนาจใหม่พยายามสร้างบารมีให้กับตนเองในลักษณะ อบต. ข้าราชการแต่ละ ซึ่งจะเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะทางด้านบวกและด้านลบ นักปกครองท้องถิ่นในกรณีของเมืองบางขลัง ไม่น่าจะมีแนวคิดในการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง อาจจะไม่พอใจอยู่บ้าง แสดงออกด้วยการไม่ไปเข้าร่วมกิจกรรม และไม่ให้ความร่วมมือ มีการโจมตีคู่ต่อสู้ มีการเกี่ยงงาน โยนลูกให้กัน มีส่วนน้อยไม่ให้ความร่วมมือกับสมาชิก อบต.ในหมู่ของตน เพื่อให้สมาชิก อบต.เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญ ยังมีความรู้สึกแบ่งแยก

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสวรรคโลก ความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับคู่แข่งที่ชนะการเลือกตั้ง นักปกครองท้องถิ่น ที่เกิดความขัดแย้งถ้ากรณีที่ลงทุนในลักษณะของการนำเงินไปซื้อเสียง และเป็นคนละขั้วกัน แต่กรณีของผู้นำที่เป็นฝ่ายเดียวกับคนใหม่จะแสดงความยินดี เพราะไม่ลงรอยกันนายกคนเดิม การเป็นคนละขั้ว คือท้องถิ่นกับท้องถิ่น มีงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้นำกลัวจะเสียบทบาท จึงต้องสร้างความมั่นคงทางตำแหน่งให้ตนเองสูงขึ้น ผู้นำใหม่ อำนาจใหม่พยายามสร้างบารมีให้กับตนเองในลักษณะ อบต. ข้าราชการแต่ละซึ่งจะเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะทางด้านบวกและด้านลบ นักปกครองท้องถิ่นในกรณีของเมืองบางขลัง ไม่น่าจะมีแนวคิดในการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง อาจจะไม่พอใจอยู่บ้าง แสดงออกด้วยการไม่ไปเข้าร่วมกิจกรรม และไม่ให้ความร่วมมือ มีการโจมตีคู่ต่อสู้ *เกษตรประจำ* ไม่ต่อต้านนายก อบต. แต่กลับสมาชิก อบต. ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง มีส่วนน้อยที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ในบางกรณีจะไม่มีการประสานงานกัน มีการโยนลูกต่างคนต่างทำอาจจะมีการโจมตีกันบ้างเล็กน้อย แต่ไม่ถึงขั้นคิดโค่นล้มกัน *ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล* ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้งทั้งของนายก อบต. และ

สมาชิก อบต. แต่จะมีข้อไม่พอใจบ้าง ชัดแย้งบ้าง เพื่อให้สมาชิก อบต.เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญ ในบทบาทของนักปกครองท้องถิ่น การประสานงานระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่นในบางหมู่บ้านมีปัญหาอยู่บ้าง แต่ไม่รุนแรงถึงขั้นคิดโค่นล้ม จะมีการแทรกแซง ตรวจสอบการทำงานในบางหมู่บ้าน *ท้องถิ่นอำเภอ* นักปกครองท้องถิ่นบางคน ในตอนแรกทำใจไม่ค่อยได้ มีปฏิกิริยาต่อต้าน บาง เช่น ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ แทรกแซงการทำงาน แต่ไม่รุนแรงถึงขั้นโค่นล้ม จะทำการ ตรวจสอบการทำงาน แนะนำ ว่ากล่าวตักเตือน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต.และสมาชิก อบต.ทำงาน จากการสัมผัสยังเห็นการทำงานร่วมกันได้ดี จะมีการต่อต้านหรือมีปฏิกิริยาบ้างเล็กน้อยหลังทราบผลการเลือกตั้ง เพราะยังทำใจไม่ได้ ผ่านไปสักระยะก็สามารถทำงานร่วมกันได้ ไม่รุนแรงถึงขั้นคิดโค่นล้ม

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นยอมรับผลการเลือกตั้ง เพราะจากการสัมผัสยังเห็นการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี จะมีการต่อต้านหรือปฏิกิริยาบ้างเล็กน้อยหลังทราบผลการเลือกตั้ง เมื่อผ่านไปสักระยะก็สามารถทำงานร่วมกันกับสมาชิก อบต.ได้ ไม่คิดว่าจะมีความคิดโค่นล้ม แต่อาจจะมีการโจมตีสมาชิก อบต.บ้างในบางหมู่บ้าน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2* ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง ไม่ให้ความร่วมมือในบางหมู่บ้านเพราะยังทำใจไม่ได้ แต่ ไม่รุนแรงถึงขนาดมีความคิดในการโค่นล้ม จะมีแต่เพียงการกล่าวหาไปในทางลบบ้างเท่านั้น *ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3* บางคนในตอนแรกๆ หลังทราบผลไม่ให้ความร่วมมือ วางเฉย แต่ไม่มีความคิดในการโค่นล้ม จะมีเพียงตรวจสอบการทำงาน ตักเตือน ต่อว่า โจมตีการทำงานในทางลบ ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดบ้างในบางคน *ข้าราชการส่วนท้องถิ่นคนที่ 4* มีการโจมตีให้ข้อมูลในทางลบทำให้ชาวบ้านเข้าใจผิดบ้างในบางหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง ไม่รุนแรงถึงขั้นคิดโค่นล้ม ยังให้โอกาสในการทำงาน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต.และสมาชิก อบต.ทำงาน มีบ้างที่ยังทำใจไม่ได้ในตอนแรกๆ ค่อยให้ข้อมูลในทางลบ กล่าวหาทำให้ชาวบ้านเข้าใจผิด ทำให้เสียหายบ้าง ไม่ร่วมมือเท่าที่ควร อาจเป็นการช่วงชิงการนำ ผู้นำบางคนผู้ที่สนับสนุนได้รับการเลือกตั้งทั้งสองคนถือว่าเข้าเป้า

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 ส่วนใหญ่จะให้โอกาสทำงาน พิสูจน์ตนเอง ไม่มีแนวคิดโค่นล้มเพียงแต่พุดจากกล่าวหาทำให้เสียหายบ้างเท่านั้น *หัวหน้าส่วนราชการใน*

เขตพื้นที่ คนที่ 2 บางคนยังทำใจไม่ได้ในตอนแรกๆ ให้ข้อมูลในทางลบทำให้ชาวบ้านเข้าใจผิด หลังจากนั้นก็ไม่มีอะไร ให้โอกาสในการทำงานพิสูจน์ตัวเอง ไม่รุนแรงถึงขั้นที่จะมีแนวคิดในการ โคนล้มกัน *อส.อบต.คนที่ 1* ไม่ให้ความร่วมมือบางในบางครั้ง ซึ่งอาจจะเป็นลักษณะการช่วงชิงการ นำ ไม่รุนแรงถึงขั้นหาวิธี โคนล้ม เพียงแต่ทำงานร่วมกันแบบตืดๆ ซัดๆ บ้าง *อส.อบต.คนที่ 2* ไม่มี การต่อต้าน ให้โอกาสทำงาน ไม่มีแนวคิด โคนล้ม *อส.อบต.คนที่ 3* ทำงานร่วมกันได้ ให้โอกาส จะมีเกี่ยวกับทำงานบ้าง ซัดแย้งกันบ้างแต่เล็กๆ น้อยๆ ไม่ถึงขั้นหาวิธีมา โคนล้ม *อส.อบต.คนที่ 4* ไม่มีคู่แข่งได้รับการเลือกตั้ง ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นบุคคลที่นักปกครองท้องถิ่นสนับสนุนทั้งสิ้น ถือว่า เข้าเป้า ทำให้ไม่มีปัญหาในการทำงาน ไม่คิด โคนล้ม *อส.อบต.คนที่ 5* ไม่มีการต่อต้าน ให้โอกาส ทำงาน ยอมรับผลการเลือกตั้ง ยังคงรวมกันทำงาน ทำให้ไม่คิด โคนล้ม จะมีเพียงการตรวจสอบ กันบ้างเล็กน้อย กรณีมีปัญหาที่วากล่าตักเตือน *อส.อบต.คนที่ 6* ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร แต่ไม่รุนแรงถึงขั้นหาวิธีการ โคนล้ม อาจจะมีการกล่าวหาโจมตีบางเล็กน้อย *อส.อบต.คนที่ 7* ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร แต่ไม่ต่อต้าน ให้โอกาสให้ทำงานไปตลอดหนึ่งสมัย แล้วค่อย ประเมินผลงาน ไม่มีความคิด โคนล้ม *อส.อบต.คนที่ 8* ให้โอกาสในการทำงานร่วมกันถึงแม้จะไม่ สนทนาก็ตาม ไม่ต่อต้านหรือโจมตี ทำให้ไม่มีความคิดในการ โคนล้ม *อส.อบต.คนที่ 9* ไม่มีคู่แข่ง เพราะไม่ได้สนับสนุนใครเป็นพิเศษ ทำงานร่วมกันได้ดีจึงไม่มีเหตุผลในการหาวิธีการ โคนล้ม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต.และสมาชิก อบต.ทำงาน มีบ้างที่ติรวน ไม่ให้ความร่วมมือ หรือลองของกันบ้างในตอนแรก ในขณะที่สามารถทำงานร่วมกันได้แล้ว แต่บางหมู่ผู้ที่สนับสนุนได้รับเลือกตามต้องการ

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต.คนที่ 1 ไม่มีการต่อต้าน ยอมรับผลการเลือกตั้งตามที่ประชาชน ได้เลือก ไม่มีแนวคิด โคนล้ม *สมาชิก อบต.คนที่ 2* เข้าเป้า ไม่มีคู่แข่งได้รับการเลือกตั้ง ทำให้ทำงาน ไปในทิศทางเดียวกัน ไม่มีการ โคนล้ม *สมาชิก อบต. คนที่ 3* ยอมรับผลการเลือกตั้ง ไม่มีการ ต่อต้าน ทำงานร่วมกันได้ อาจจะมีติรวนบ้างในตอนแรกๆ ไม่มีพฤติกรรมในการ โคนล้ม *สมาชิก อบต.คนที่ 4* ส่วนใหญ่ไม่มีการต่อต้าน ทำงานร่วมกันได้ จะมีติรวน ไม่ค่อยให้ความร่วมมือบ้าง ในบางคนและในช่วงหลังเลือกตั้งใหม่ๆแต่ก็ไม่รุนแรงถึงขั้นคิด โคนล้ม *สมาชิก อบต.คนที่ 5* ส่วน ใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง มีส่วนน้อยที่แสดงปฏิกิริยาต่อต้าน ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในตอน แรกๆ เมื่อทราบผลการเลือกตั้งแต่ไม่รุนแรงมากนัก แต่ตอนนี้สามารถทำงานร่วมกันได้ถึงแม้จะไม่ เป็นเนื้อเดียวกัน จึงไม่มีแนวคิด โคนล้ม ถึงมีแนวคิด โคนล้มก็ไม่สามารถทำได้ เพราะไม่มีบารมี โนม่น้ำวาลูกบ้านได้มากพอ อาจจะทำให้ทะเลาะกันรุนแรงขึ้นไปอีก และไม่เป็นผลดีต่อตนเอง *สมาชิก อบต.คนที่ 6* ส่วนใหญ่ให้โอกาสในการทำงาน จะมีความขัดแย้ง เกี่ยวกับทำงานบ้าง โจมตี

กันบ้าง แต่ไม่รุนแรงถึงขั้นคิดโค่นล้มกัน สมาชิก อบต.คนที่ 7 ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง มีความไม่ลงรอยกันบ้าง ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในตอนแรกๆ แต่ไม่ถึงกับต่อต้าน ทำให้ไม่มีความคิดในการโค่นล้ม ทำลายกัน แต่มีสมาชิก อบต.บางหมู่บ้านขัดแย้งกันเอง เก่งกันทำงาน สมาชิก อบต.คนที่ 8 ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง ไม่มีการต่อต้านหรือร้องเรียน อาจจะมีการลองของกันบ้าง ไม่รวมมือกันบ้างในระยะแรกๆ แต่ไม่รุนแรงถึงขั้นโจมตี ต่อต้าน ไม่มีใครมีแนวคิดโค่นล้ม สมาชิก อบต.คนที่ 9 ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง มีการต่อต้านบ้างโดยการวางเฉย ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ มีโจมตีบ้างเล็กน้อย แต่ไม่ขัดแย้งกันจนถึงขั้นหาวิธีการโค่นล้ม

1.3.3 รูปแบบความสัมพันธ์กับองค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 4.11 รูปแบบความสัมพันธ์กับกิจกรรม โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตัวอย่าง	ความร่วมมือกับกิจกรรม โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล					
	เป็นส่วนใหญ่	%	เป็นบางครั้ง	%	เข้าร่วมน้อย	%
กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น	12	40	18	60	0	0
กลุ่มข้าราชการอำเภอ	0	0	4	100	0	0
กลุ่มข้าราชการ อบต.	0	0	4	100	0	0
กลุ่มผู้นำชุมชน	1	9	10	91	0	0
กลุ่มสมาชิก อบต.	1	11	8	89	0	0
รวม	14		44		0	

จากตารางที่ 4.11 กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60 ร่วมกิจกรรม โครงการของ อบต.เป็นบางครั้ง ร้อยละ 40 เข้าร่วมสม่ำเสมอหรือร่วมเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มข้าราชการอำเภอทั้งหมด ร้อยละ 100 เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นจะไม่ค่อยมาร่วมทำกิจกรรมมาร่วมทำกิจกรรมในบางครั้ง ยังให้ความร่วมมือไม่เต็มที่ ยังมีความรู้สึกแบ่งแยกเป็นฝ่ายปกครองท้องถิ่นและฝ่ายปกครองท้องถิ่น ไม่ผสมกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน กลุ่มข้าราชการ อบต.ทั้งหมด เห็นว่ามาร่วมกิจกรรมในบางครั้ง ยังมีการแบ่งแยกกว่าเป็นโครงการของฝ่ายท้องถิ่นและท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมในบางครั้งหากคนได้รับผลประโยชน์ กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91 เห็นว่าร่วมงานเป็นบางครั้ง ยังมีการแบ่งแยกระหว่างกิจกรรมของฝ่ายท้องถิ่นและท้องถิ่น ทำให้บางครั้งเก่งกันทำงาน หรือผลกระทบให้ฝ่ายท้องถิ่นฝ่ายเดียว หากคนได้รับประโยชน์จะเข้าร่วมประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบ มีเพียงร้อยละ 9 เห็นว่าร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มสมาชิกอบต.ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 89 ร่วมกิจกรรมบ้างเป็นบางครั้ง โดยนำลูกบ้านเข้าร่วม ช่วยประชาสัมพันธ์

ให้ความร่วมมือดีกว่าแต่ก่อน ยังไม่กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน มีการแบ่งแยกกันบ้างในลักษณะงาน
 ภู งานมีง โดยเฉพาะฝ่ายปกครองท้องถิ่นมักจะแบ่งพรรคแบ่งพวก มีเพียงร้อยละ 11 เห็นว่า
 ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น พบว่า

ส่วนใหญ่ ร่วมกิจกรรม โครงการของ อบต. เป็นบางครั้งตามที่ร้องขอ หรือ
 ได้รับหนังสือแจ้ง รองลงมาเข้าร่วมสม่ำเสมอหรือร่วมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีนักปกครองท้องถิ่นที่คนใด
 เข้าร่วมกิจกรรมน้อย ลักษณะการเข้าร่วม เช่น เข้าร่วมประชุม ร่วมกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ช่วย
 ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต. ให้ประชาชนทราบ นำประชาชนเข้าร่วม ตลอดจนกำหนดบุคคล
 เข้าร่วม เป็นคณะกรรมการตรวจเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ร่วมจัดสถานที่

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ผู้ใหญ่ ก. ร่วมกิจกรรม โครงการของ อบต. ช่วยเหลือตามที่ร้องขอ ผู้ใหญ่ ข.
 เข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. สม่ำเสมอ เช่น เข้าร่วมประชุม ร่วมกิจกรรมการพัฒนา ผู้ใหญ่ ค. เข้าร่วม
 กิจกรรมทุกครั้ง หากได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก อบต. และไม่เสียผลประโยชน์ ผู้ใหญ่ ง. ช่วย
 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ และเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง ผู้ใหญ่ จ. เข้าร่วมทุกกิจกรรม
 โครงการของ อบต. ถ้าหากว่าแจ้งให้ทราบ ผู้ใหญ่ ฉ. เข้าร่วมทุกกิจกรรม แจ้งให้ประชาชนทราบ
 ตลอดจนกำหนดผู้เข้าร่วม ผู้ใหญ่ ช. เข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. บางกิจกรรม ผู้ใหญ่ ด. เข้าร่วม
 ทุกกิจกรรม แจ้งให้ประชาชนทราบ ตลอดจนกำหนดผู้เข้าร่วม ผู้ใหญ่ ต. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของ
 อบต. โดยการเสนอความคิดเห็น นำมวลชนเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 1 นำมวลชนเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง ผู้ช่วย
 ผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 2 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 ร่วมจัดเตรียมสถานที่ เข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง
 ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต. ให้ชาวบ้านทราบ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 เข้าร่วมกิจกรรม
 ต่างๆ เป็นบางครั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 ร่วมอบรม ประชุม ร่วมทุกกิจกรรมที่ อบต. จัดขึ้น
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 6 ให้ความมือ ร่วมกิจกรรมของ อบต. เป็นบางครั้ง เช่น ร่วมประชุม ร่วม
 เป็นคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 7 เข้า
 ร่วมประชุม ร่วมกิจกรรมของ อบต. ทุกครั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 8 ร่วมประชุม ร่วมกิจกรรม ให้
 ความร่วมมือกับ อบต. สม่ำเสมอ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 9 ร่วมประชุม ร่วมกิจกรรมกับ อบต. เป็น
 บางครั้ง เมื่อได้รับหนังสือแจ้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 10 เข้าร่วมประชุม ร่วมกิจกรรมของ อบต.
 ในบางครั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 11 ร่วมประชุม ร่วมกิจกรรม ของ อบต. สม่ำเสมอ ผู้ช่วย
 ผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 12 ร่วมประชุม เสนอความคิดเห็น และพาชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต.
 สม่ำเสมอ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 13 เข้าร่วมประชุม พาชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรม อบต. สม่ำเสมอ
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 14 เข้าร่วมประชุม พาชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. เป็นบางครั้ง ผู้ช่วย

ผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 15 เข้าร่วมประชุม เข้าร่วมกิจกรรมที่ อบต. ได้ดำเนินการเป็นบางครั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 16 เป็นผู้ประสานงานระหว่าง อบต. กับชุมชน และนำชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. สม่าเสมอ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 17 เข้าร่วมประชุม ร่วมงานกับ อบต. สม่าเสมอ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 18 ร่วมกิจกรรมกับ อบต. ตลอดจนนำมวลชนเข้าร่วมเป็นบางครั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 19 เข้าร่วมประชุมกับ อบต. และพามวลชนเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต.เป็นบางครั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 20 มีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ และนำมวลชนเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. เป็นบางครั้งที่มีเวลา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 21 เข้าร่วมประชุม ร่วมจัดสถานที่และร่วมงานของ อบต.ในบางครั้ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการอำเภอ พบว่า

ทั้งหมด เห็นว่านักปกครองท้องที่จะไม่ค่อยมาร่วมทำกิจกรรมกับทาง อบต. ยังให้ความร่วมมือไม่เต็มที่ ยังมีความรู้สึกแบ่งแยกเป็นฝ่ายปกครองท้องถิ่นและฝ่ายปกครองท้องที่ไม่ผสมกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

นายอำเภอสวรรคโลก นักปกครองท้องที่จะไม่ค่อยร่วมทำกิจกรรม อาจจะมาร่วมทำกิจกรรมบ้างในบางครั้ง สังเกตว่ายังมีความรู้สึกแบ่งแยกเป็นฝ่ายปกครองท้องถิ่นและฝ่ายปกครองท้องที่ เกษตรประจำตำบล ยังร่วมมือไม่เต็มที่ ร่วมเป็นบางครั้งเท่านั้น ยังมีการแบ่งแยกว่าเป็นกิจกรรมของ อบต. กิจกรรมของฝ่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือฝ่ายท้องที่ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบตำบล จากการสังเกตนักปกครองท้องที่ ร่วมกิจกรรมของ อบต.บางเป็นบางครั้ง เพราะยังมีการแบ่งแยกในส่วนของท้องที่และท้องถิ่น ยังไม่ผสมกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน มีความคิดว่ากิจกรรมโครงการนั้นเป็นของพวกเขา พวกเขา ท้องถิ่นอำเภอ ร่วมกิจกรรม ของ อบต. เป็นบางครั้ง เป็นเหมือนกันทุกตำบล ยังมีความรู้สึกแบ่งแยก

จากการสัมภาษณ์กลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่น พบว่า

ทั้งหมด เห็นว่ามาร่วมกิจกรรมในบางครั้ง ยังมีการแบ่งแยกว่าเป็นโครงการของฝ่ายท้องที่และท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมในบางครั้งหากคนได้รับผลประโยชน์

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 1 นักปกครองท้องที่ ให้ความร่วมมือกิจกรรมของ อบต.บ้างเป็นบางกิจกรรม ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมของ อบต.บางหมู่บ้าน บางโอกาส ยังมีการแบ่งแยกว่าเป็นโครงการของฝ่ายท้องที่และท้องถิ่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 3 ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของ อบต.ในบางครั้ง ยังมีการแบ่งแยกระหว่างกิจกรรมของฝ่ายท้องถิ่นและท้องที่ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คนที่ 4 ร่วมกิจกรรมของ อบต.บางครั้ง หากคนได้รับประโยชน์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า

ส่วนใหญ่ เห็นว่าร่วมงานในบางครั้ง ยังมีการแบ่งแยกระหว่างกิจกรรมของฝ่ายท้องถิ่นและท้องที่ ทำให้บางครั้งเกี่ยวกันทำงาน หรือผลักภาระให้ฝ่ายท้องถิ่นฝ่ายเดียว หากคนได้รับประโยชน์จะเข้าร่วม ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบ มีเพียงส่วนน้อยเห็นว่าร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 1 เข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. ในบางครั้ง ให้ความร่วมมือบางหมู่บ้าน บางหมู่บ้านมีขังมือคคอยู่ ยังแบ่งฝ่ายท้องถิ่นและท้องที่ หัวหน้าส่วนราชการในเขตพื้นที่ คนที่ 2 ให้ความร่วมมือกิจกรรม โครงการของ อบต. บ้างในบางครั้ง ยังมีความรู้สึกแบ่งแยก ระหว่างกิจกรรมของ อบต. กับกิจกรรมของฝ่ายปกครอง ทำให้บางครั้งเกี่ยวกันทำงาน หรือบางทีก็ผลักภาระให้อบต. ฝ่ายเดียว หากคนได้รับประโยชน์จึงจะเข้าร่วม *อส.อบต.คนที่ 1* เข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. และประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ชาวบ้านทราบบ้างในบางครั้ง *อส.อบต.คนที่ 2* เข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. ในบางครั้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ชาวบ้านทราบ *อส.อบต.คนที่ 3* นำลูกบ้านร่วมกิจกรรมของ อบต. บ้างในบางครั้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต. *อส.อบต.คนที่ 4* เข้ากิจกรรมของ อบต. และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต.อย่างสม่ำเสมอ *อส.อบต.คนที่ 5* ส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมกับทาง อบต.เป็นบางครั้ง *อส.อบต.คนที่ 6* ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต. เสมอ และเข้าร่วมกิจกรรมในบางครั้ง *อส.อบต.คนที่ 7* ร่วมประชุมและร่วมกิจกรรมในบางครั้งตลอดจนประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต.ให้ลูกบ้านทราบ *อส.อบต.คนที่ 8* มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆ นำลูกบ้านเข้าร่วมงานของ อบต. เป็นบางครั้ง *อส.อบต.คนที่ 9* มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ของโครงการต่างๆ นำลูกบ้านเข้าร่วมงาน ร่วมกิจกรรมที่ อบต.จัดเป็นบางครั้ง รวมถึงจัดคนไปร่วมงานหรือส่งตัวแทนเข้าร่วม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก อบต. พบว่า

ส่วนใหญ่เห็นว่าร่วมกิจกรรมบ้างเป็นบางครั้ง โดยนำลูกบ้านเข้าร่วม ช่วยประชาสัมพันธ์ ให้ความร่วมมือดีกว่าแต่ก่อน ยังไม่กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน มีการแบ่งแยกกัน บ้างในลักษณะงานดู งานมึง โดยเฉพาะฝ่ายปกครองท้องที่มักจะแบ่งพรรคแบ่งพวก มีส่วนน้อยเห็นว่าร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

โดยจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

สมาชิก อบต. คนที่ 1 ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม นำลูกบ้านเข้าร่วม จัดหาคนเข้าร่วมเป็นบางครั้ง *สมาชิก อบต. คนที่ 2* เข้าร่วมประชุม และเข้ามาร่วมทำกิจกรรม ของ อบต. เสมอ จัดลูกบ้านเข้าร่วม นำลูกบ้านเข้าร่วม *สมาชิก อบต. คนที่ 3* เข้าร่วมประชุม ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต.นำลูกบ้านเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. เป็นบางครั้ง *สมาชิก อบต.*

คนที่ 4 เข้าร่วมประชุม และเข้าร่วมทำกิจกรรม ของ อบต. เป็นบางครั้ง รวมทั้งการจัดคนเข้าร่วม ยังไม่กลมกลืนเป็นเนื้อเดียว เพราะฝ่ายนักปกครองท้องถิ่นที่คิดแบ่งแยก แบ่งพรรค แบ่งพวก สมาชิก อบต. คนที่ 5 ตนเอง เข้าร่วมประชุม เข้าร่วมทำกิจกรรมในบางครั้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต. ให้ลูกบ้านทราบ ยังมีความคิดแบ่งแยกระหว่างกิจกรรมของฝ่ายท้องถิ่นและท้องถิ่นที่ สมาชิก อบต. คนที่ 6 ส่วนใหญ่เข้าร่วมทำกิจกรรมของ อบต.เป็นบางครั้ง อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีกว่าแต่ก่อน ยังมีการแบ่งแยกอยู่บ้าง สมาชิก อบต. คนที่ 7 มาร่วมทำกิจกรรมของ อบต. ในบางครั้ง ยังมีความคิดในการแบ่งแยกระหว่างฝ่ายกำนัน ผู้ใหญ่กับฝ่าย อบต. สมาชิก อบต. คนที่ 8 ร่วมกิจกรรมบ้างบางครั้ง ยังมีความรู้สึกที่แบ่งแยกกันอยู่ ในลักษณะงานดูงานมีง สมาชิก อบต. คนที่ 9 ร่วมกิจกรรมกับทาง อบต.บ้างเป็นบางโอกาส ส่วนใหญ่ยังรู้สึกแบ่งแยก เป็นพวกเขา พวกเรา ระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา “บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณโคตร จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552” โดยมุ่งศึกษาถึงการได้มาซึ่งอำนาจ การรักษาอำนาจ การขยายอำนาจ การผูกขาดอำนาจ และรูปแบบความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่นกับผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้สมัครสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณโคตร จังหวัดสุโขทัย

1.1.2 เพื่อศึกษาถึงรูปแบบความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักปกครองท้องถิ่น ซึ่งนักปกครองท้องถิ่นในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น กลุ่มข้าราชการฝ่ายอำเภอ กลุ่มข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มสมาชิก อบต.

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การเลือกแบบเจาะจง รวม 58 คน แยกเป็น

- นักปกครองท้องถิ่น นักปกครองท้องถิ่นทุกคน จำนวน 30 คน ได้แก่ กำนัน 1 คน, ผู้ใหญ่บ้าน 8 คน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 18 คน, แพทย์ประจำตำบล 1 คน, สารวัตรกำนัน 2 คน

- ข้าราชการฝ่ายอำเภอ จำนวน 4 คน ได้แก่ นายอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบประจำตำบล เกษตรประจำตำบล ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่น 4 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป, หัวหน้าส่วนโยธา, นักพัฒนาชุมชน, เจ้าพนักงานส่งเสริมสุขภาพ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

- ผู้นำชุมชน จำนวน 11 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน สารวัตรหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลเมืองบางขลัง 1 คน หัวหน้าอาสาสมัครองค์การบริหารส่วนตำบลประจำหมู่บ้าน 9 คน จาก 9 หมู่บ้าน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

- สมาชิก อบต. จำนวน 9 คน ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 9 คน

จาก 18 คน (9 หมู่บ้าน) ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยใช้สัมภาษณ์นักปกครองท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายอำเภอ ข้าราชการ อบต. ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. จำนวน 14 ชื่อ แยกเป็นประเด็นดังนี้

1. บทบาทที่เป็นทางการ ได้แก่ บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนของรัฐ ของราชการส่วนภูมิภาค, บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนประชาชน และ บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

2. บทบาทที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง, บทบาทในการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง, บทบาทในการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มแข่งขัน, บทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง, บทบาทในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง, บทบาทในการแสวงหาวิธีหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง, บทบาทในการร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง และบทบาทในการชี้นำโครงการกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างแบบสัมภาษณ์

1. การรวบรวมข้อมูลและวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าถึงข้อมูลพื้นฐาน ความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ของนักปกครองท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จากเอกสารวิชาการ วารสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. การตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำไปทดสอบ (Pretest) กับนักปกครองท้องถิ่น ข้าราชการ อบต. ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย และ ข้าราชการอำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย จำนวน 4 คน อันเป็นกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริง เมื่อทดสอบแบบสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552

3.2 ข้อมูลจากเอกสาร เป็นต้นว่า ประวัติตำบลซึ่งผู้วิจัยรวบรวมด้วยตนเอง

3.3 ข้อมูลขั้นต้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

1.6 ผลการวิจัย

บทบาทของนักปกครองท้องถิ่น

1.6.1 บทบาทที่เป็นทางการ

1) บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้แทนของรัฐ และของราชการส่วนภูมิภาค

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่าต้องแสดงบทบาทในการช่วยบรรณรักษ์ประชาสัมพันธให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางออกกระจายข่าว ที่ประชุมหมู่บ้าน การประชุมประจำเดือน ชี้แจงถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเสียสิทธิเมื่อไม่ไปเลือกตั้ง ร่วมมือกับ อบต. เมื่อได้รับการประสานงาน สกัดกั้นการซื้อสิทธิ ขายเสียง ให้เลือกคนดีเข้ามาเป็นผู้แทนของตน ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหาใดๆ เป็นกลางทางการเมือง

กลุ่มข้าราชการอำเภอ นักปกครองท้องถิ่นในฐานะ ตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาค ช่วยช่วยบรรณรักษ์ประชาสัมพันธให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้มีการทุจริต ซื้อสิทธิขายเสียง ช่วยเหลือ ปลัด อบต. ในฐานะผู้อำนวยการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ อบต.เมืองบางขลัง ซึ่งมีหน้าที่จัดการเลือกตั้ง ตามที่ได้รับการร้องขอ เป็นกลางทางการเมือง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา

กลุ่มข้าราชการ อบต. มุมมองของข้าราชการ อบต. มีความเห็นเช่นเดียวกับทางฝ่ายข้าราชการอำเภอ คือในกรณีบทบาทที่เป็นทางการ นักปกครองท้องถิ่นในฐานะ ตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาค ช่วยบรรณรักษ์ประชาสัมพันธให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้มีการทุจริต ซื้อสิทธิขายเสียง ช่วยเหลือ อบต. จัดการเลือกตั้ง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา

กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มสมาชิก อบต. กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มนักปกครองท้องถิ่น มีมุมมองต่อบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นที่คล้ายคลึงกัน บทบาทที่เป็นทางการ ในฐานะตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาค ได้ช่วยบรรณรักษ์ประชาสัมพันธให้ชาวบ้านออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ช่วยควบคุมดูแลการหาเสียงไม่ให้มีการทุจริต ซื้อสิทธิขายเสียง ช่วยเหลือ อบต. จัดการเลือกตั้ง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา

2) บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะตัวแทนประชาชน

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ในฐานะตัวแทนประชาชน ค่อยสอดส่องการทุจริตในการหาเสียง ควบคุมการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความอิสระและเที่ยงธรรม คุ้มครองลูกบ้านไม่ให้ถูกข่มขู่ เมื่อได้รับข่าวในด้านไม่ดีได้เข้าไปสกัดกั้น ให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้

ชาวบ้าน นำข้อปัญหาของชาวบ้านมาสอบถาม อบต. แล้วกลับไปชี้แจง แก่ใจให้กับชาวบ้าน เป็นตัวแทนของชาวบ้านร่วมเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

กลุ่มข้าราชการอำเภอ ในฐานะตัวแทนประชาชน ต้องประพฤติ ปฏิบัติ เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ปรึกษาให้แก่ลูกบ้าน กรณีที่มีปัญหาต้องเข้าไปช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ยุติข้อพิพาท สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธ์ ยุติธรรม

กลุ่มข้าราชการ อบต. ในฐานะตัวแทนประชาชน ต้องประพฤติ ปฏิบัติ เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ปรึกษาให้แก่ลูกบ้าน กรณีที่มีปัญหาต้องเข้าไปช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ยุติข้อพิพาท สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มสมาชิก อบต. กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มนักปกครองท้องถิ่นมีมุมมองต่อบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นที่คล้ายคลึงกัน ในฐานะตัวแทนประชาชน ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง สอดส่องดูแลการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธ์ ยุติธรรม

3) บทบาทในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

จากการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมของผู้วิจัย พบว่า บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี แต่ละหน่วยเลือกตั้งไม่มีปัญหาอันใด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีเรื่องร้องเรียน ไม่ว่าจะด้วยวาจา หรือร้องเรียนเป็นหนังสือ ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้ง

1.6.2 บทบาทที่ไม่เป็นทางการ

1) บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. เพราะเป็นเครือญาติ พวกพ้อง และดูจากผลงานที่ผ่านมา การทำงานร่วมกันได้ดี

กลุ่มข้าราชการอำเภอ นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. แต่ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยมองว่านักปกครองท้องถิ่นที่ยังคงยึดติดกับอำนาจเดิม โดยส่งตัวแทนที่เป็นพวกพ้องเครือญาติ ลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเป็นบุคคลที่เข้ากันได้ดี สังการได้ถ้าพื้นที่ที่มีการเมืองใหญ่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ ผู้สมัครจะมีผลต่อฐานเสียงของการเมืองใหญ่

กลุ่มข้าราชการ อบต. นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. เพราะไม่มีคู่แข่งที่เหมาะสม แต่ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. เพราะต้องการให้ญาติพี่น้อง สมัครพรรคพวกของตน ตลอดจน

คนที่ตนสามารถควบคุมได้ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง

กลุ่มผู้นำชุมชน นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. เพราะเห็นว่าไม่มีบุคคลเหมาะสมที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งแข่งกับนายก อบต.คนเดิม จึงไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดผู้สมัคร ประกอบกับผู้สมัครนายก อบต.ซึ่งเป็นอดีต นายก อบต. มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ประชาชนส่วนใหญ่ยอมรับ ส่วนใหญ่ เห็นว่ามีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. เพราะผู้คิดที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ก็เป็นญาติ พี่น้อง คนรู้จักคุ้นเคยในหมู่บ้าน

กลุ่มสมาชิก อบต. นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดเห็นว่าไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. เพราะนายก อบต. คนเก่ามีผลงานเป็นที่ยอมรับ ประกอบกับไม่มีบุคคลใดมีคุณสมบัติเหมาะสมจะลงสมัครแข่งขัน ส่วนใหญ่เห็นว่ามีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครสมาชิก อบต. ถึงแม้ว่าจะไม่ชัดเจน แต่ก็เห็นได้ว่ายังคงมีการกำหนดตัวผู้สมัครอยู่บ้างในบางหมู่บ้าน เพราะจะได้ทำงานด้วยกันได้ง่าย เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) บทบาทในการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต.และสมาชิก อบต. ปล่อยให้ตามอิสระแล้วแต่ว่าใครจะลงสมัคร มีเพียงส่วนน้อยที่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายก และสมาชิก อบต.โดยการขอร้องไม่ให้ลงสมัคร เพราะเกรงว่าจะไปตัดคะแนนคนที่สนับสนุนบางคนใช้อิทธิพลเรียกมาเจรจาต่อรอง

กลุ่มข้าราชการอำเภอ เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. มีส่วนน้อย สกัดกั้นการลงสมัครนายก อบต. ใช้การเจรจาต่อรอง เพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขัน ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยใช้ข้อเสนอ ข้อแลกเปลี่ยน ขอร้องไม่ให้ลงสมัครเกรงว่าจะตัดคะแนนกัน

กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. แต่นักปกครองท้องถิ่นที่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยมีการเจรจาต่อรอง แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ตลอดจนกดดัน และอาจถึงขั้นข่มขู่ไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพราะเกรงว่าจะไปตัดคะแนนคนที่ตนสนับสนุน กลัวคนที่สนับสนุนแพ้การเลือกตั้ง

กลุ่มผู้นำชุมชน นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนใหญ่ไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ปล่อยให้ลงสมัครอย่างอิสระ ส่วนน้อยเห็นว่ามีมีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต.

โดยวิธีการขอร้อง การต่อรอง แลกเปลี่ยนตำแหน่ง การสัญญาว่าจะให้

กลุ่มสมาชิก อบต. นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนใหญ่ไม่สกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ส่วนน้อยที่สกัดกั้นการสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิก อบต. ด้วยการขอร้องไม่ให้ลงสมัคร เพราะเกรงว่าจะไปตัดคะแนนกันเอง บางส่วนสัญญาว่าจะสนับสนุนในสมัยต่อไป การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ คิดว่าไม่มีการข่มขู่เพราะหมดสมัยแล้ว ไม่มีใครกลัวใครจะมีเพียงแต่ความเกรงใจกันบ้างเท่านั้น

3) บทบาทในการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มคู่แข่ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของนายก อบต. ส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่ไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิก อบต. มีเพียงส่วนน้อย สกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มคู่แข่งผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยใช้กลยุทธ์ในทางลับ การโจมตีคู่แข่ง

กลุ่มข้าราชการอำเภอ เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่สกัดกั้นการหาเสียงของใครเพราะไม่เป็นผลดีต่อตัวเองและต่อตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

กลุ่มข้าราชการ อบต. เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของทั้งผู้สมัครนายก อบต. และผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งสมาชิก อบต.

กลุ่มผู้นำชุมชน ไม่มีนักปกครองท้องถิ่นคนใด สกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มคู่แข่งที่สมัครสมาชิก อบต. มีเพียงส่วนน้อย เห็นว่ามีการสกัดกั้นการหาเสียงของกลุ่มคู่แข่งผู้สมัครสมาชิก อบต. โดยใช้วิธีการเรียกมาเจรจาดกตกลงกัน

กลุ่มสมาชิก อบต. นักปกครองท้องถิ่นไม่มีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครคนใดและในทุกแห่ง เพราะไม่ได้มีความขัดแย้งกันถึงขั้นแบ่งแยก เอาชนะกันให้ได้ถึงขนาดนั้น และอาจจะทำให้เกิดกระแสตีกลับ ทำให้ลูกบ้านเกลียดชัง มีความรู้สึกว่าคุณมดมือชก จนทะเลาะแค้นให้คู่แข่ง

4) บทบาทในการช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ส่วนใหญ่ ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง เพราะเห็นว่าผู้สมัคร นายก อบต.คนเดียว ไม่มีคู่แข่ง อยากรู้ก็ได้รับการเลือกตั้ง ส่วนน้อย ช่วยเหลือในการหาเสียง รณรงค์ให้ไปเลือกนายก อบต. เพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับคะแนนเสียงตามที่กฎหมายกำหนด ส่วนใหญ่ให้การช่วยเหลือสนับสนุน ผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง มีเพียงไม่กี่คนที่ช่วยเหลือสนับสนุนเป็นวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณในการหาเสียง และส่วนน้อย ไม่ให้การช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต.คนใด

กลุ่มข้าราชการอำเภอ มองว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ให้ความช่วยเหลือผู้สมัครนายก อบต. นักปกครองท้องถิ่นที่ทั้งหมดให้ความช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนงบประมาณ มีการช่วยเหลือในลักษณะระบบอุปถัมภ์ หรือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตั้งแต่อดีต ความไว้วางใจ และยังมี การสนับสนุนตัวของตนเอง การเมืองเป็นเรื่องของผลประโยชน์ มีการเลือกสนับสนุนผู้ที่จะให้ประโยชน์ต่อตนเอง การพยายามที่จะรักษาอำนาจตลอดจนการขยายอำนาจไปสู่ อบต. ที่มีงบประมาณมากกว่าฝ่ายท้องถิ่นที่สนับสนุนพวกพ้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนในทางลับ เพื่องบประมาณ โครงการลงพื้นที่ของตน จะมีการต่อรอง การเอื้อประโยชน์ต่อกัน

กลุ่มข้าราชการ อบต. เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ไม่มีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครนายก อบต. เพราะมีผู้สมัครเพียงคนเดียว ได้รับการเลือกตั้งอย่างแน่นอน และทั้งหมดให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิก อบต. ในการหาเสียง อาจจะมีบ้างที่ช่วยเหลือในด้านของงบประมาณ

กลุ่มผู้นำชุมชน เห็นว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้ช่วยเหลือ สนับสนุนนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่ช่วยเหลือ สนับสนุนในการหาเสียงเลือกตั้ง สมาชิก อบต. บางคนสนับสนุนป้ายในการหาเสียง บัตรแนะนำตัว บางคนสนับสนุนงบประมาณในการหาเสียง

กลุ่มสมาชิก อบต. เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่ได้ให้การช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง แต่ทั้งหมดให้การช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัคร สมาชิก อบต. ในการหาเสียงเลือกตั้ง บางคนให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในการหาเสียง ป้ายหาเสียง บัตรแนะนำตัว งบประมาณในการหาเสียง

5) บทบาทในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น กลุ่มนักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. มีส่วนน้อยที่แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง แต่เป็นการต่อรองเพื่อให้ผู้สมัคร นายก อบต. ช่วยเหลือ สนับสนุนคนของตนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต.

กลุ่มข้าราชการอำเภอ เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการจับคู่ แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. โดยเป็นการต่อรอง ฝากเนื้อ ฝากตัว ให้ผู้สมัครนายก อบต. ช่วยเหลือ สนับสนุนคนของตนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. และนักปกครองท้องถิ่นที่จะบอกผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่ตนสนับสนุนพร้อมเครือข่าย ให้ลงคะแนนเสียงเลือก นายก อบต. เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต.

กลุ่มข้าราชการ อบต. เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้ง นายก อบต. แต่ทั้งหมดว่ามีการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ การต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดดเดี่ยวผู้สมัครบางคน

กลุ่มผู้นำชุมชน เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการแสวงหาพันธมิตรต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนใหญ่ไม่มีการแสวงหาพันธมิตร การจับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. มีเพียงส่วนน้อยที่มีการแสวงหาพันธมิตร จับคู่ ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ไม่หาเสียงโจมตีกัน แลกเปลี่ยนคะแนนซึ่งกันและกัน

กลุ่มสมาชิก อบต. นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดไม่มีการแสวงหาพันธมิตรต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่มีการแสวงหาพันธมิตร จับคู่เพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิก อบต.

6) บทบาทในการแสวงหาวิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ส่วนใหญ่ไม่มีวิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งนายก อบต. ส่วนน้อยใช้วิธีการณรงค์ให้ไปสิทธิ์เลือกตั้งนายก อบต. เพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับคะแนนเสียงตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนใหญ่ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ด้วยการเดินสาย เคาะประตู ระดมญาติ พี่น้อง คนสนิทสนมคุ้นเคยให้ช่วยเลือกพูดคุย ขอร้องให้ช่วยเลือกคนที่ตนสนับสนุนตามวงเหล้า ตามโอกาสต่างๆ การเลี้ยงเหล้า พูดถึงข้อดีของผู้สมัครที่ตนสนับสนุน และพูดถึงข้อเสียของคู่แข่ง บางคนใช้วิธีการโจมตีคู่แข่ง

กลุ่มข้าราชการอำเภอ นักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งของนายก อบต. ด้วยการรณรงค์เชิญชวนให้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ส่วนน้อยเห็นว่าไม่ช่วยก็ได้เลือกเพราะไม่มีคู่แข่ง ทั้งหมดช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. ด้วยการพบปะ พูดคุย ขอร้องให้ช่วย บอกญาติ พี่น้อง คนคุ้นเคยให้ช่วยเลือกคนที่ตนสนับสนุน ระดมญาติ พี่น้อง พรรคพวก ซึ่งให้เห็นข้อดีของผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ข้อเสียของคู่แข่ง ตลอดจนในรูปแบบจัดเลี้ยงบ้างเล็กน้อยตามจุด

กลุ่มข้าราชการ อบต. นักปกครองท้องถิ่นที่ครั้งหนึ่งไม่มีวิธีการช่วยหาเสียง อีกครั้งหนึ่งช่วยรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิ์เลือกนายก อบต. ส่วนใหญ่ช่วยผู้สมัครสมาชิก อบต. หาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง ด้วยวิธีการขอร้อง พูดคุย ระดมญาติ พี่น้อง คนคุ้นเคย ส่วนน้อยใช้วิธีอื่นๆ เช่นการสนับสนุนเงินซื้อเสียง การช่วยซื้อเสียง สัญญาว่าจะให้ ใช้วิธีการในทางลับที่ไม่สามารถเปิดเผยได้

กลุ่มผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่ไม่มีวิธีการหาเสียงช่วยผู้สมัครนายก อบต. มีส่วนน้อยใช้วิธีการรณรงค์ให้ไปใช้เลือกตั้ง ส่วนใหญ่ช่วยสมาชิก อบต. หาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง ใช้วิธีการสนับสนุนผู้ใดก็จะรวบรวมสมัครพรรคพวกให้ช่วยเหลือเลือกคนที่ตนสนับสนุน

สัญญาว่าจะให้หากบุคคลที่สนับสนุนที่สนับสนุนได้รับเลือกตั้ง ให้ข้อมูลกับชาวบ้านเกี่ยวกับฝ่ายคู่แข่งในทางลับและวิธีที่ไม่อาจเปิดเผยได้ ซึ่งให้เห็นข้อดีของผู้ที่ตนสนับสนุนว่าสามารถช่วยแก้ไขความเดือดร้อนได้ ซึ่งให้เห็นถึงข้อเสียของกลุ่ม บางคนช่วยหาเสียงในทางลับ เช่น ช่มชู้ ข้อเสีย ส่วนน้อยเห็นว่าไม่มีวิธีการช่วยเหลือหาเสียงเพื่อชนะการเลือกตั้ง

กลุ่มสมาชิก อบต. นักปกครองท้องถิ่นที่ไม่มีวิธีการหาเสียงช่วยผู้สมัครนายก อบต. ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งสมาชิก อบต. โดยการเดินสายพบปะพูดคุยระดมสมัครพรรคพวก ญาติพี่น้อง ขอร้องให้ช่วยหาเสียงอีกทอดหนึ่ง มีเพียงส่วนน้อยช่วยหาเสียงในทางลับ เช่น ช่มชู้ ข้อเสีย

7) บทบาทในการร่วมกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ทั้งหมดไม่มีส่วนร่วมกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง และส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง

กลุ่มข้าราชการอำเภอ เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง ทั้งหมดมีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง โดยการเลือกพวกพ้องที่ได้รับเลือกตั้งมาพบปะพูดคุยนอกรอบก่อนเสนอชื่อ มีการต่อรองให้ดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี เพื่อให้พวกของตนเข้าสู่ตำแหน่ง การเป็นคนละทีมกับนายก อบต. จะมีผลต่อการต่อรองตำแหน่งเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตนเองสูง เป็นการรักษาอำนาจตลอดจนสืบทอดอำนาจเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง พรรคพวก และหมู่บ้านของตน เพื่อประโยชน์ที่เกื้อกูลกัน และตนสามารถควบคุมได้

กลุ่มข้าราชการ อบต. เห็นว่าทั้งหมดไม่ได้ร่วมมือกับนายก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใหญ่ร่วมมือกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่ง

กลุ่มผู้นำชุมชน เห็นว่าทั้งหมดไม่ได้ร่วมมือกับนายก อบต. กำหนดตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใหญ่ร่วมมือกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง

กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมดไม่ได้ร่วมมือกับนายก อบต. ในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง เพราะไม่เห็นความสำคัญ และเห็นว่าเป็นเรื่องของนายก อบต. ที่จะดำเนินการเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ไม่อยากขัดกับนายก อบต. เกรงว่าจะไม่ได้รับความช่วยเหลือเมื่อร้องขอ ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมกับสมาชิก อบต. ในการกำหนดตำแหน่ง บางคนไม่มีบารมี มีเพียงส่วนน้อย มีส่วนร่วมกำหนดตำแหน่ง จะมีเข้ามาอยู่ก็เฉพาะผู้ใหญ่บ้านบางหมู่บ้านเท่านั้น โดยบอกสมาชิก อบต. คนที่คุ้นเคยให้เลือกคนที่ตนสนับสนุน

8) บทบาทในการชี้นำโครงการ กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ทั้งหมด ไม่มีส่วนชี้นำโครงการผ่านนายก อบต. แต่ส่วนใหญ่มีการชี้นำ สั่งการ กัดดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ให้ไปเสนอต่อสภา อบต. ตลอดจน

ชี้แนะผ่านที่ประชุมหมู่บ้านแล้วให้สมาชิก อบต.ดำเนินการต่อไป การผลักดันโครงการให้บรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบล

กลุ่มข้าราชการอำเภอ นักปกครองท้องถิ่นที่ครั้งหนึ่งชี้แนะผ่านนายก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ชี้แนะโครงการผ่านสมาชิก อบต. ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ ถ้ามีความขัดแย้งจะมีการชี้แนะน้อย ควบคุม สิ่งการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านของตน หรือสมาชิก อบต. หมู่อื่นที่เป็นญาติ พี่น้อง

กลุ่มข้าราชการ อบต. เห็นว่าส่วนใหญ่ไม่ชี้แนะโครงการผ่านนายก อบต. ส่วนน้อยชี้แนะขอความช่วยเหลือผ่านนายก อบต. โดยตรง ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่ชี้แนะโครงการผลักดันโครงการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านของตน

กลุ่มผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่ไม่มีการชี้แนะผ่านนายก อบต. แต่ทั้งหมดชี้แนะ สิ่งการผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน ผ่านประชาคมหมู่บ้านแล้วให้สมาชิก อบต. ในหมู่บ้านไปผลักดันต่อนายก อบต. และสภา อบต. ต่อไป

กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมดไม่ชี้แนะผ่านนายก อบต. แต่ชี้แนะ ผ่านสมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน และผ่านที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน บางคนเลือกโครงการเอง

1.6.3 รูปแบบความสัมพันธ์

1) รูปแบบความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุน

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ส่วนใหญ่ ไม่เป็นเครือญาติ พี่น้อง รู้จัก แต่ไม่สนิทสนมคุ้นเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นเครือญาติ สนิมสนม คุ้นเคยเพราะเคยทำงานร่วมกันมาหนึ่งสมัย หรือสี่ปี ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนเป็นญาติ พี่น้อง คนรู้จักสนิทสนม เป็นเพื่อนบ้าน คุ้นเคยเพราะเคยทำงานร่วมกันมาก่อน ส่วนผู้สมัครคู่แข่ง รู้จัก เป็นคนในหมู่บ้านแต่สนิทน้อยกว่า อาจเป็นญาติแต่เป็นญาติที่ห่างกว่าผู้ที่สนับสนุน หรือเป็นญาติที่มีเรื่องทะเลาะกัน มีเพียงส่วนน้อยที่ผู้สมัครที่สนับสนุนเป็นคนรู้จักหรือเป็นเพียงลูกบ้านเท่านั้น

กลุ่มข้าราชการอำเภอ เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่รู้จัก แต่ไม่สนิทสนม คุ้นเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. มีส่วนน้อยที่เป็นญาติ พี่น้อง หรือมีความสนิทสนม คุ้นเคยเพราะเคยทำงานร่วมกันมาก่อนแล้ว ทั้งหมดเห็นว่ามีความสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นญาติ พี่น้อง คนใกล้ชิด สนิมสนม คุ้นเคย เป็นระบบอุปถัมภ์ ส่วนคู่แข่งมองว่าเป็นคนละพวกไม่ค่อยให้ความช่วยเหลือ

กลุ่มข้าราชการ อบต. เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมด รู้จักแต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คุ้นเคยกับผู้สมัคร นายก อบต. ทั้งหมดเห็นว่ามีสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนจะเป็นเครือญาติ คนใกล้ชิด สนิมสนม คุ้นเคย

กลุ่มผู้นำชุมชน เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครนายก อบต. อาจจะมีที่เป็นญาติบ้าง แต่ส่วนใหญ่รู้จัก คู่้นเคยเพราะทำงานร่วมกันมาสี่ปีแล้ว บางส่วนรู้จัก แต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม คู่้นเคย แต่ผู้นำชุมชนทั้งหมดเห็นว่าผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุนเป็นญาติ พี่น้อง คนสนิทสนม คู่้นเคย เคยร่วมงานกันมาก่อน

กลุ่มสมาชิก อบต. มองว่านักปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัคร นายก อบต. ในลักษณะเป็นเครือญาติ มีความสนิทสนม คู่้นเคยกันมาก่อน เคยร่วมงานกันมาก่อน ส่วนน้อยเห็นว่าถึงจะเคยร่วมงานกันแต่ไม่ถึงขั้นสนิทสนม นักปกครองท้องถิ่นทั้งหมดเห็นว่าความสัมพันธ์กับผู้สมัครสมาชิก อบต. ที่สนับสนุน เป็นเครือญาติ คนสนิทสนม คู่้นเคยมากกว่า คำนึงถึงญาติห่างๆ ญาติที่ไม่ถูกต้องกัน หรือความรู้ ความสามารถ

2) รูปแบบความสัมพันธ์กับคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้ง

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ทั้งหมดยอมรับผลการเลือกตั้ง ให้โอกาสนายก อบต. ในการทำงาน เกือบทั้งหมด ยอมรับผลการเลือกตั้ง ให้โอกาสคู่แข่งที่ได้รับการเลือกตั้งสมาชิก อบต. ในการทำงาน ไม่มีปฏิกริยาต่อต้าน บางคนให้เวลาในช่วงแรก หากไม่ถูกต้องจะมีการร้องเรียนให้ตรวจสอบ กดดัน ต่อต้าน หรือหากไม่มีผลงานในหนึ่งสมัยจะบอกลูกบ้านไม่ให้เลือกในครั้งต่อไป เกือบทั้งหมดไม่มีความคิดโค่นล้มเพราะรุนแรงเกินไป ส่วนน้อย มีอคติด้านลบกับสมาชิก อบต. โดยคิดว่าไม่ใช่พวกเดียวกัน คิดโค่นล้มโดยวิธีการโจมตีการทำงาน รวมทั้งต่อต้านไม่ให้ความร่วมมือ การสร้างพรรคพวกร่วมต่อต้าน

กลุ่มข้าราชการอำเภอ ทั้งหมดเห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่ยอมรับและให้โอกาสนายก อบต. และสมาชิก อบต. ทำงาน ความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับคู่แข่งที่ชนะการเลือกตั้ง นักปกครองท้องถิ่น จะเกิดความขัดแย้งถ้ากรณีการลงทุนในลักษณะของการนำเงินไปซื้อเสียง และเป็นคนละข้างกัน แต่กรณีของผู้นำที่เป็นฝ่ายเดียวกับคนใหม่จะแสดงความยินดี เพราะไม่ลงรอยกันนายกคนเดิม การเป็นคนละหน่อ คือท้องถิ่นที่กับท้องถิ่น มีงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้นำกลัวจะเสียบทบาท จึงต้องสร้างความมั่นคงทางตำแหน่งให้ตนเองสูงขึ้น ผู้นำใหม่ อำนาจใหม่พยายามสร้างบารมีให้กับตนเองในลักษณะ อบต. ข้าใครอย่าแตะซึ่งจะเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะทางด้านบวกและด้านลบ นักปกครองท้องถิ่นในกรณีของเมืองบางขลัง ไม่น่าจะมีแนวคิดในการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง อาจจะไม่พอใจอยู่บ้าง แสดงออกด้วยการไม่ไปเข้าร่วมกิจกรรม และไม่ให้ความร่วมมือ มีการโจมตีคู่ต่อสู้ มีการเก็งงาน โยนลูกให้กัน มีส่วนน้อยไม่ให้ความร่วมมือกับสมาชิก อบต. ในหมู่ของตน เพื่อให้สมาชิก อบต. เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญ ยังมีความรู้สึกแบ่งแยก

กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต. และสมาชิก อบต. ทำงาน จากการสัมผัสยังเห็นการทำงานร่วมกันได้ดี จะมีการต่อต้านหรือมีปฏิกริยาบ้างเล็กน้อยหลังทราบผลการเลือกตั้ง เพราะยังทำใจไม่ได้ ผ่านไปสัก

ระยะก็สามารถทำงานร่วมกันได้ ไม่รุนแรงถึงขั้นคิดโค่นล้ม

กลุ่มผู้นำชุมชน ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต.และสมาชิก อบต.ทำงาน มีบ้างที่ยังทำใจไม่ได้ในตอนแรกๆ ค่อยให้ข้อมูลในทางลบ กล่าวหาทำให้ชาวบ้านเข้าใจผิด ทำให้เสียหายบ้าง ไม่รวมมือเท่าที่ควร อาจเป็นการช่วงชิงการนำ ผู้นำบางคนผู้ที่ตนสนับสนุนได้รับการเลือกตั้งทั้งสองคนถือว่าเข้าเป้า

กลุ่มสมาชิก อบต. ทั้งหมดเห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นที่ยอมรับผลการเลือกตั้ง และให้โอกาสนายก อบต.และสมาชิก อบต.ทำงาน มีบ้างที่ติรวน ไม่ให้ความร่วมมือ หรือลองของกันบ้างในตอนแรก ในขณะที่สามารถทำงานร่วมกันได้แล้ว แต่บางหมู่ผู้ที่สนับสนุนได้รับเลือกตามต้องการ

3) รูปแบบความสัมพันธ์กับองค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มนักปกครองท้องถิ่น ส่วนใหญ่ ร่วมกิจกรรม โครงการของ อบต.เป็นบางครั้ง ตามที่ร้องขอ หรือได้รับหนังสือแจ้ง รองลงมาเข้าร่วมสม่ำเสมอหรือร่วมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีนักปกครองท้องถิ่นใดเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ลักษณะการเข้าร่วม เช่น เข้าร่วมประชุม ร่วมกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ อบต.ให้ประชาชนทราบ นำประชาชนเข้าร่วมตลอดจนกำหนดบุคคลเข้าร่วม เป็นคณะกรรมการตรวจเปิดซองสอปรราคา คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ร่วมจัดสถานที่

กลุ่มข้าราชการอำเภอ ทั้งหมด เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นที่จะไม่ค่อยมาร่วมทำกิจกรรม มาร่วมทำกิจกรรมในบางครั้ง ยังให้ความร่วมมือไม่เต็มที่ ยังมีความรู้สึกแบ่งแยกเป็นฝ่ายปกครองท้องถิ่นและฝ่ายปกครองท้องถิ่น ไม่ผสมกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน

กลุ่มข้าราชการ อบต. ทั้งหมดเห็นว่า ร่วมกิจกรรมในบางครั้ง ยังมีการแบ่งแยกว่าเป็นโครงการของฝ่ายท้องถิ่นและท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมในบางครั้งหากคนได้รับผลประโยชน์

กลุ่มผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่ เห็นว่าร่วมงานในบางครั้ง ยังมีการแบ่งแยกระหว่างกิจกรรมของฝ่ายท้องถิ่นและท้องถิ่น ทำให้บางครั้งเกี่ยวกันทำงาน หรือผลลัการให้ฝ่ายท้องถิ่นฝ่ายเดียว หากคนได้รับประโยชน์จะเข้าร่วม ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบ มีเพียงส่วนน้อยเห็นว่าร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มสมาชิก อบต. ส่วนใหญ่เห็นว่าร่วมกิจกรรมบ้างเป็นบางครั้ง โดยนำลูกบ้านเข้าร่วม ช่วยประชาสัมพันธ์ ให้ความร่วมมือดีกว่าแต่ก่อน ยังไม่กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน มีการแบ่งแยกกันบ้างในลักษณะงานกู งานมึง โดยเฉพาะฝ่ายปกครองท้องถิ่นมักจะแบ่งพรรคแบ่งพวก มีส่วนน้อย เห็นว่าร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ

โดยสรุป จากการศึกษาบทบาทของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัด

สุโขทัยทำให้เห็นว่า นักปกครองท้องถิ่นยังคงมีบทบาทอย่างยิ่งทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีบทบาทในการให้ได้มาซึ่งอำนาจ การรักษาอำนาจ การขยายอำนาจด้วยการส่งคนของตนลงสมัครรับเลือกตั้ง สนับสนุน ช่วยเหลือเพื่อให้เกิดการพึ่งพิง อันจะนำมาสู่การตอบแทนในโอกาสต่อไป

ส่วนรูปแบบความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปในลักษณะการช่วยเหลือสนับสนุน เครือญาติพรรคพวก คนสนิท การอุปถัมภ์ค้ำชู การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ถึงแม้ว่าคู่แข่งได้รับการเลือกตั้งความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันก็ยังอยู่ในรูปแบบที่เอื้ออาทร ให้โอกาสในการทำงาน แต่สำหรับความสัมพันธ์ในภาพรวมระหว่างการทำงานร่วมกับระหว่างนักปกครองท้องถิ่นที่กับ อบต. ถึงแม้จะร่วมงานกันได้ด้วยดี แต่ก็ยังคงมีการแบ่งแยกเป็นฝ่ายท้องถิ่นและท้องถิ่น

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา “บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552” มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 บทบาทที่เป็นทางการ

ในกรณีบทบาทที่เป็นทางการ ได้แก่บทบาทนักปกครองท้องถิ่นซึ่งดำรงตนในฐานะตัวแทนของรัฐหรือตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาค ในฐานะตัวแทนของประชาชน และในฐานะคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ซึ่งเป็นบทบาทที่ถูกกำหนดโดยผลของกฎหมายและความคาดหวังของสังคม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม เห็นว่านักปกครองท้องถิ่นได้ปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทที่เป็นทางการได้เป็นอย่างดี ช่วยบรรเทา กระจายผลประโยชน์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางหอกระจายข่าว ที่ประชุมหมู่บ้าน การประชุมประจำเดือน ชี้แจงถึงขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเสียสิทธิ ประสานงานร่วมมือกับ อบต. ได้เป็นอย่างดี สกัดกั้นการซื้อสิทธิ ขายเสียง ควบคุมการหาเสียงไม่ให้เกิดปัญหา เป็นกลางทางการเมือง ค่อยสอดส่องการทุจริตในการหาเสียง ควบคุมการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม คุ้มครองลูกบ้านไม่ให้ถูกข่มขู่ เมื่อได้รับข่าวในด้านไม่ดีได้เข้าไปสกัดกั้น ซึ่งผลการปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวทำให้การเลือกตั้งดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยทั้งก่อนเลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้ง เพราะไม่มีเรื่องของการทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย ไม่มีการประท้วง ไม่มีการร้องเรียนไปยังหน่วยงานใด

สอดคล้องกับแนวความคิดการปกครองส่วนภูมิภาค (เสนห์ จุ้ยโต 2546: 8-13) ที่ว่า ราชการส่วนภูมิภาคมีความสำคัญในฐานะกลไกทางการเมือง ที่นำนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติให้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และในฐานะกลไกการบริหารราชการ ที่ ดำเนินการเพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของชาติหรือผลประโยชน์ของส่วนรวม สอดคล้องกับ แนวคิดการปกครองท้องถิ่น ที่ระดมเอาผู้นำท้องถิ่นตามธรรมชาติมาเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อ ประสานงานกับรัฐ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นตัวแทนของรัฐในการพัฒนาท้องถิ่น บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ราษฎรในพื้นที่

สอดคล้องกับทฤษฎีบทบาท (ชาติชาย ณ เชียงใหม่ 2533: 215-217) ที่เสนอว่า สังคมหนึ่งๆ ประกอบขึ้นด้วยข่ายของตำแหน่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน โดยบุคคลผู้อยู่ในตำแหน่ง เหล่านั้นจะมีบทบาทแตกต่างกัน ข่ายสังคมของบุคคลประกอบไปด้วยบทบาทต่างๆ ที่จะต้อง กระทำซึ่งขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ของบุคคลแต่ละคน รวมทั้งกฎ ระเบียบสังคม และวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมได้กำหนดไว้

สอดคล้องกับบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นที่บงการการบริหารส่วนตำบล ตาม ความเห็นของประมวล รุจนเสรี (2541: 19) ที่ว่า นักปกครองท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติงานร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลในการวางแผนพัฒนาตำบล เป็นกลไกที่สำคัญของการปกครองส่วน ภูมิภาค ติดตาม สอดส่อง ดูแลประชาชน ส่งเสริม สนับสนุน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ ชุมชน บทบาททางการเมืองในการเชิญชวนให้ราษฎรในหมู่บ้านมาใช้สิทธิเลือกตั้ง บทบาทในการ ชี้นำทางการเมือง และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง เรียกร้องความยุติธรรม ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

สอดคล้องกับงานวิจัยของซัชชัย จันทรกระจ่าง (2546) ศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอปอพลอย จังหวัด กาญจนบุรี พบว่า การดำเนินงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่วยให้ชาวบ้านติดต่อราชการกับองค์การ บริหารส่วนตำบลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำชาวบ้านให้ร่วมกันพัฒนาตำบลได้ เป็นอย่างดี ชักชวนชาวบ้านให้ประชุมประชาคมได้อย่างพร้อมเพรียง วางแผนพัฒนาตำบลเพื่อ แก้ปัญหาของชาวบ้านได้อย่างตรงจุด เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ ชาวบ้านทราบอย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอ

2.2 บทบาทที่ไม่เป็นทางการ

จะเห็นได้ว่า บทบาททางการเมืองของนักปกครองท้องถิ่นในการกำหนดผู้สมัครรับ เลือกตั้ง การช่วยเหลือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแสวงหาพันธมิตรเพื่อผลการเลือกตั้ง การ สกัดกั้นคู่แข่งไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งยังคงมีอยู่ทั้งในทางลับและเปิดเผย นั้นแสดงให้เห็นว่า นัก ปกครองท้องถิ่นที่ต่างพยายามรักษาอำนาจ การขยายอำนาจ มีต่อการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ใน ขณะเดียวกันก็มีผลต่อการสนับสนุนอำนาจของนักปกครองท้องถิ่น

สอดคล้องกับทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (บลู อ้างถึงใน ดวงลักสน์ พันธุ์ลาโย 2539: 25-27) ได้บอกไว้ว่า บุคคลกระทำการใดก็ตามย่อมมุ่งหวังกำไรหรือรางวัลตอบแทนจากความสัมพันธ์กับผู้อื่น การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์จึงเป็นกลไกอันหนึ่งที่ทำให้สายสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดำรงอยู่ได้ และช่วยให้ชายของความสัมพันธ์ขยายกว้างขึ้น เมื่อบุคคลหนึ่งมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กับอีกบุคคลหนึ่งมากขึ้น เขาย่อมรู้สึกผูกพันที่จะต้องตอบแทนผลประโยชน์มากขึ้นและมีสายสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การแลกเปลี่ยนและตอบแทนผลประโยชน์เป็นการลงทุนทางสังคมอย่างหนึ่งที่เรียกว่า การพึ่งพาอาศัยใจให้ไว้วางใจ ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน (Commitment) และความผูกพันนี้กลับมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดความเชื่อถือและข้อผูกมัดทางใจที่มีต่อกันให้มากขึ้น เมื่อบุคคลมีความผูกพันหนึ่งๆ มากเท่าใดเขาก็จะอุทิศเวลาและกำลังกายมาปกป้องรักษาสายสัมพันธ์มากขึ้นเท่านั้น หากมีผู้ละเมิดบรรทัดฐานของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ บุคคลนั้นก็จะถูกลงโทษ (Sanction) ความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนนำมาสู่สายสัมพันธ์แบบอำนาจ ในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งสามารถให้ประโยชน์ได้มาก แต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีสิ่งใดตอบแทนหรือตอบแทนน้อยกว่าฝ่ายที่ตอบแทนได้น้อยกว่าจะใช้การขอมอบอยู่ใต้อำนาจเป็นการแลกเปลี่ยน

สอดคล้องกับแนวคิดระบบอุปถัมภ์ (ธีรยุทธ บุญมี 2532: 194-217) ที่ว่า เป็นการจัดระเบียบทางสังคมที่กำหนดลักษณะความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ระหว่างคนสองฝ่ายซึ่งมีฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยผู้อุปถัมภ์ให้ความคุ้มครองช่วยเหลือและผู้ใ้อุปถัมภ์ให้ความจงรักภักดี การบริการตอบแทน

การกระจายอำนาจในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาท อำนาจ หน้าที่ ในการพัฒนาท้องถิ่นมากมายตั้งแก่นท้องจนถึงเชิงตะกอน ทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ก้าวขึ้นมาเป็นตัวแทนหรือเป็นผู้นำหมู่บ้าน ตำบล เคียงคู่กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการที่มีงบประมาณในการบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดปมเด่นที่เหนือกว่านักปกครองท้องถิ่น ทำให้มีความสำคัญ มีบทบาทคับคั่งบทบาท หน้าที่ของนักปกครองท้องถิ่น ในสายตาของประชาชนความสำคัญนักปกครองท้องถิ่นน้อยลง ทำให้นักปกครองท้องถิ่นต่างพยายามเข้ามาส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการ ในการบันดลผลการเลือกตั้งให้เป็นไปดังที่ตนต้องการ แสดงให้เห็นถึงวิธีการให้ได้มาซึ่งอำนาจ การรักษาอำนาจ การขยายอำนาจของนักปกครองท้องถิ่น

วิธีการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้งถูกนำมาใช้ในหลายรูปแบบ ทั้งที่เปิดเผยได้ และปิดเผยไม่ได้ ด้วยความเจริญของเทคโนโลยีการสื่อสาร รวมถึงการศึกษาทำให้คนในท้องถิ่นรับทราบถึงกระบวนการ ขั้นตอน และข้อกฎหมายมากขึ้น ทำให้ไม่พึงพอใจในการถูกบังคับ การถูกปิดหู ปิดตาทำให้นักปกครองท้องถิ่นต้องลดบทบาทในทางข่มขู่ หรือแสดงความเป็นนักเลงลง ไม่มีวิธีการสกัดกั้นการหาเสียงของผู้ใดหันมาใช้วิธีการที่นุ่มนวลยิ่งขึ้น จากการศึกษาไม่พบถึงการ

ข่มขู่ หรือคุกคามเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนน กล่าวว่าจะเสาะตีกลับ ชาวบ้านหันไปทะเลาะเนนเลือก ฝ่ายตรงข้ามแทน

ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ การอุปถัมภ์ค้ำชู การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ยังคงอยู่ในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบทไทย ความสัมพันธ์เหล่านี้ยังคงมีความเข้มข้น และถูกใช้ให้แปรเปลี่ยนเป็นคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง ถูกใช้ไปเพื่อการผูกขาดอำนาจไว้ในกลุ่มตนเองรวมไปถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งทางการเมือง เพื่อการผูกขาดอำนาจ ขยายอำนาจ

สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ธนผลผดุงกุล (2548) ศึกษาบทบาททางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น : ศึกษากรณีอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีภูมิหลังทางการเมืองมีญาติพี่น้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง รองลงมาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสนใจทางการเมือง โดยติดตามผลการเลือกตั้งและการพบปะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในท้องถิ่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่เคยช่วยผู้สมัครหรือพรรคการเมืองหาเสียง ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของฉลอง พูลพุด (2548) ทำการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เห็นว่าเป็นคนดี เคยช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาก่อน มีความสามารถเหมาะสม เลือกลงนโยบายที่เป็นจุดเด่นของผู้สมัคร และเป็นผู้สมัครที่มีพรรคการเมืองสนับสนุน พฤติกรรมจงใจประชาชนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีหลายวิธี เช่น แจกเงิน แจกสิ่งของ ก่อสร้างสาธารณประโยชน์ บริจาคให้การกุศล และวิธีการอื่นๆ ที่ไม่สามารถระบุได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ ยุพาพิน (2548) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกเสียงเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมความสัมพันธ์แบบเครือญาติ มีอิทธิพลต่อการออกเสียงเลือกตั้ง

การขึ้นนำผลักดันโครงการ เป็นการแสดงอำนาจผ่านเครือข่าย ผ่านคนที่ตนสนับสนุน เพื่อเป็นการขยายอำนาจอีกวิธีหนึ่ง ความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้ชนะการเลือกตั้งได้ ไม่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรง แสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ นั้นมีจุดประสงค์เพื่อเรียกร้องความสนใจ ให้ผู้รับเลือกตั้งคนใหม่ และพวกที่สนับสนุนทราบถึงความสำคัญของตน ในขณะเดียวกัน ไม่คิดโค่นล้มคู่แข่งที่ได้รับเลือกตั้ง เป็นเทคนิคในการแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง หรือเปลี่ยนจากฝ่ายตรงข้ามด้วยโดยการใช้วิธีให้โอกาสทำงาน เป็นการดึงเข้ามาเป็นพวก และการขยายอำนาจอีกรูปแบบหนึ่ง

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างนักปกครองท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น นักปกครองท้องถิ่นที่ไม้อาจทานกระแสของการกระจายอำนาจ และไม่สามารถกระทำการใดๆ กับองค์การบริหารส่วนตำบลได้ จึงจำเป็นต้องให้ความร่วมมือเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ เมื่อท้องถิ่นช่วยท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องมีความผูกพันที่จะต้องช่วยกิจกรรม โครงการของฝ่ายท้องถิ่น

สอดคล้องงานวิจัยของลภิวัดน์ สมาลี (2546) ศึกษาทัศนคติของผู้นำท้องถิ่นและนักการเมืองท้องถิ่นต่อการปฏิรูปการกระจายอำนาจสู่ชนบท กรณีศึกษา: จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นจะสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และจะทำให้การปฏิรูปการกระจายอำนาจสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน และปัญหาที่สำคัญในการกระจายอำนาจคือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งยังมีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำ งบประมาณมีน้อย ในท้องถิ่นบางแห่งยังมีความขัดแย้งระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะยังแยกไม่ออกระหว่างการพัฒนาท้องถิ่นและการเมืองท้องถิ่น ประกอบกับได้รับเลือกตั้งเข้ามาเช่นเดียวกันกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่กลับไม่มีสิทธิในการบริหารงบประมาณท้องถิ่น

3. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาลักษณะการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า นักปกครองท้องถิ่นตำบลเมืองบางขลังต่างแสดงบทบาทที่ไม่เป็นทางการในการเลือกตั้งนายก อบต.และสมาชิก อบต. เพื่อการรักษาอำนาจ การขยายอำนาจ การได้มาซึ่งอำนาจ การผูกขาดอำนาจ และรูปแบบความสัมพันธ์ของนักปกครองท้องถิ่นกับผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้สมัครสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่สนับสนุนส่วนใหญ่เป็นญาติ พี่น้อง เพื่อน คนสนิทสนมคุ้นเคย ส่วนใหญ่ยอมรับผลการเลือกตั้ง ให้โอกาสในการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับคู่แข่งที่ได้รับเลือกตั้งได้ยังมีการแบ่งแยกระหว่างฝ่ายท้องถิ่นและฝ่ายท้องถิ่นทั้งตัวบุคคลและกิจกรรม ในโอกาสต่อไปผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 นักปกครองท้องถิ่นยังคงมีความสำคัญในกระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทอย่างเป็นทางการ ทั้งในบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นและบทบาทคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ดังนั้นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขอความร่วมมือนักปกครองท้องถิ่นในการแสดงบทบาทที่เป็นทางการ ในการรณรงค์

ประชาสัมพันธุ์ ช่วยเหลือในด้านต่างๆ รวมทั้งแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น

3.1.2 บทบาทของนักปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งท้องถิ่นในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการก็ยังคงอยู่ และส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ต่อทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องหาวิธีป้องกันบทบาทนี้ให้เหลือน้อยที่สุด โดยข้าราชการฝ่ายอำเภอ ซึ่งเป็นต้นสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งการของนักปกครองท้องถิ่น ต้องตอกย้ำถึงบทบาทที่เป็นทางการให้มากที่สุด มีการรณรงค์ส่งเสริม การให้รางวัล การเชิดชูเกียรติ ก่อให้เกิดการแข่งขันเพื่อรับรางวัล ตลอดจนเอาจริง เอาจังและตั้งข้อรังเกียจต่อบทบาทที่ไม่เป็นทางการ คณะกรรมการเลือกตั้งประจำท้องถิ่น (กกต.ท้องถิ่น) หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่น ควรแต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่สำรวจเป็นอนุกรรมการสืบสวน สอบสวน ที่มีงบประมาณสนับสนุน มีอำนาจ หน้าที่ควบคุม ดูแล ป้องปราม ตลอดจนจับกุมให้เป็นคดีตัวอย่าง

3.1.3 เราไม่อาจปฏิเสธความสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ของนักปกครองท้องถิ่น ต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในฐานะญาติ พี่น้อง เพื่อน การอุปถัมภ์ค้ำชูได้ แต่ต้องหาวิธีลดความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้ให้คงบทบาทน้อยที่สุด โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด (กกต.จังหวัด) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คณะครู อาจารย์ นักเรียน ผู้นำชุมชน กลุ่มพลังมวลชนต่างๆ ในท้องถิ่น ตลอดจนพระภิกษุสามารถนำหลักธรรมมาร่วมต่อต้าน รณรงค์ ประชาสัมพันธุ์ให้เลือกคนดี คนเก่ง คนมีความรู้ ความสามารถ มีความเสียสละ เป็นตัวแทนมาพัฒนาท้องถิ่น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสุโขทัย หรือในจังหวัดอื่น

3.2.2 ควรศึกษาบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล

3.2.3 ควรศึกษาบทบาทของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง (2543) *คู่มือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนบริหารงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน*
กรุงเทพมหานคร สำนักบริหารการปกครองท้องที่
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2547) *พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล*
พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 ปี พ.ศ.2546 ฉะเชิงเทรา โรงพิมพ์ประสานมิตร
- งามพิศ สัตย์สงวน (2553) อ้างถึงใน สุวรรณ ทริพย์ศิริกาญจนา หน้า 6 “บทบาทขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์ : กรณีศึกษาองค์การ
บริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย” การศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเองหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย
สาธารณะ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- คณา มั่นคง (2547) “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น : ศึกษา
กรณีการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัด
กาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ฉลวย พ่วงพลับ (2548) “บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษากรณีอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัด
สงขลา” ปัญหาพิเศษหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นโยบายสาธารณะ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ฉลอง พูลพุด (2548) “ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
พิษณุโลก” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชนิดา อาคมวัฒนะ (2541) “ผลกระทบของการกระจายอำนาจที่มีต่อโครงสร้างอำนาจท้องถิ่น :
ศึกษาเปรียบเทียบองค์การบริหารส่วนตำบล” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชัยชัย จันทรกระจ่าง (2546) “บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการทำงานร่วมกับองค์การ
บริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533) “การเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับพฤติกรรมทางการเมืองของชาวนา
ไทยในภาคเหนือ” อนุสัญญา ภูซังคกุล บรรณาธิการ *หมู่บ้านกับรัฐในไทยศึกษา* หน้า
204 - 250 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ชำนาญ ยุวบูรณ์ (2546) อ้างถึงในเสน่ห์ จุ้ยโต หน้า 5 “แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารราชการ
ส่วนภูมิภาค” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค* หน่วยที่ 1
หน้า 1-25 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- หุมพล ทองแถม (2548) “บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านภายใต้นโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น : ศึกษากรณีอำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชวงค์ ฉายะบุตร (2539) *การปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ ๕ เซ็นเตอร์ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518) *การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ชาติยา สุวรรณะชญ (2530) *พัฒนาการ : ความคาดหวังบทบาทพัฒนากรรมการหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ระดับตำบล* กรุงเทพมหานคร ส่วนท้องถิ่น
- ณรงค์ พ่วงพิศ (2533) *ประวัติศาสตร์ไทย 3 : ประวัติศาสตร์การปกครองและการเมืองไทย* กรุงเทพมหานคร แสงรุ่งการพิมพ์
- ครุณี กุลวงศ์ (2549) “การเป็นฐานคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรี : ศึกษากรณีในชุมชนเขตเทศบาลนครอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ดวงลักษณ์ พันธุ์ลำไย (2539) “กลุ่มการเมืองกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท” วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คำริ คำภักดิ์ (2550) “บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ตระกูล มีชัย (2548) *การเมืองท้องถิ่น : การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล* วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ศาลาแดง
- ชนสวรรค์ เจริญเมือง (2550) *100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ.2440-2540* กรุงเทพมหานคร โครงการจัดพิมพ์คบไฟ
- ธีรยุทธ บุญมี (2532) “ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย” ใน *เอกสารการสอนชุดสังคมและวัฒนธรรมไทย* หน่วยที่ 5 หน้า 194-217 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นริศ จำนุรักษ์ (2538) “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาชนบทของสภาตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู” ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- บลู (2539) อ้างถึงใน ดวงลักษณ์ พันธุ์ลำไย หน้า 25-27 “กลุ่มการเมืองกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท” วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปรพล พุทธะกุล (2548) “บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในการจัดการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2525) *ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น* เอกสารการศึกษาศาสารัฐศาสตร์ สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์
- ประมวล รุจนเสรี (2541) *นายอำเภอในฝัน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ประหยัด หงษ์ทองคำ (2519) *การพัฒนาการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร นำอักษรการพิมพ์
- ประหยัด หงษ์ทองคำ (2547) *การเมืองการปกครอง* สาขาวิชารัฐศาสตร์ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ผกาพรรณ ดันสอน (2549) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ราตรี แสงจิต (2548) “คุณลักษณะผู้ใหญ่บ้านในความคาดหวังของประชาชน : ศึกษากรณีชุมชนในเขตตำบลบ้านปึก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ปัญหาพิเศษหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา
- ราชบัณฑิตยสถาน (2542) *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ลภวิวัฒน์ สมาลี (2546) “ทัศนะของผู้นำท้องถิ่นและนักการเมืองท้องถิ่นต่อการปฏิรูปการกระจายอำนาจสู่ชนบท : ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิทยา เกษรพรหม (2543) “ระบบอุปถัมภ์ในสังคมชนบทไทย : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วิทยา เกษรพรหม (2547) “การประเมินการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี” ภาคนิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วิรัตน์ ไชยสิทธิ์ (2547) “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และกฎหมายอื่นที่กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดนครนายก” ปัญหาพิเศษหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- สงวนศรี วิรัชชัย (2527) *จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ศึกษาพร
- สนิท สมักรการ (2533) “สถาบันครอบครัว เครือญาติ และระบบอุปถัมภ์” ใน *เอกสารการสอนชุดสังคมไทย* หน่วยที่ 5 หน้า 1-42 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- สมเกียรติ ยูพาพิน (2548) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน
ตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สรศักดิ์ จิระธรรมประดับ (2546) “บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีอำเภอองครักษ์ จังหวัด
นครนายก” ปัญหาพิเศษหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นโยบายสาธารณะ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- สุพัตรา สุภาพ (2522) *สังคมวิทยา* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุพัตรา สุภาพ (2536) *สังคมวิทยา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุภัทร์ จงใจ (2543) “ปัจจัยจูงใจในการเข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล :
กรณีศึกษาการเลือกตั้งของอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 18 กรกฎาคม 2542”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุเมธ มุลคำบิน (2548) “รูปแบบการปกครองไทยระดับตำบลในอนาคต : กรณีศึกษาดำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุวรรณ ทวีพีศิริกาญจน (2553) “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์และ
พัฒนาเมืองประวัติศาสตร์ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอ
สวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- เสน่ห์ จุ้ยโต (2546) “แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนภูมิภาค” ใน *เอกสารการสอน
ชุดวิชาการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค* หน้าที่ 1 หน้า 1-25 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อมรา พงศาพิชญ์และปรีชา คุวินทร์พันธ์ บรรณาธิการ (2545) *ระบบอุปถัมภ์* (พิมพ์ครั้งที่ 3)
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรุโณชา จันท์เกตุวงษ์ (2547) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในการดำรงตำแหน่ง
กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านของจังหวัดสุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อัลพอร์ต (2549) อ้างถึงใน ดร.ณิ กุลวงศ์ หน้า 40-41 “การเป็นฐานคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรี :
ศึกษากรณีในชุมชนเขตเทศบาลนครอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เอกชัย ธนผลผดุงกุล (2548) “บทบาททางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น : ศึกษากรณีอำเภอเมืองชุมพร
จังหวัดชุมพร” ปัญหาพิเศษหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ประวัติศาสตร์เมืองบางขลัง

ประวัติและข้อมูลทั่วไปตำบลเมืองบางขลัง

นายวิทยา เกษรพรหม

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง / เรียบเรียง

1. ความสำคัญของเมืองบางขลัง

เมื่อเอ่ยชื่อถึง “สุโขทัยธานี” อาณาจักรอันยิ่งใหญ่ระบือนาม *น้อยคนนักที่จะไม่รู้จัก* เพราะประวัติศาสตร์ชาติไทยได้นำเสนอถึงความรุ่งโรจน์ ความเรืองรองแห่งยุคสมัยภายใต้กษัตริย์ที่เก่งกล้าสามารถ อันจะร่วมไปถึงเมืองศรีสัชนาลัย ทำให้ชนชาติไทยตระหนักและรับทราบถึงเมืองเหล่านี้และเมืองอื่นๆ ตามลำดับ

เมื่อก้าวถึง “เมืองบางขลัง” ตำบลเล็กๆ ตำบลหนึ่งที่ซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย *น้อยคนนักที่จะรู้จัก* รู้ถึงประวัติความเป็นมาของเมืองโบราณแห่งนี้ เมืองที่ถือกำเนิดขึ้นมาร่วมสมัยกับเมืองเก่าสุโขทัย เมืองเก่าศรีสัชนาลัย เมืองที่ปรากฏอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์อย่างกระต่อนกระแต้ที่ทรงไว้ซึ่งความสำคัญ เนื่องด้วยว่า (รศ.ดร.มังกร ทองสุคดี, บางขลัง บางหลง บางขลัง (บทสรุปกรณีเมืองบางขลัง), กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์เนชั่นที่ดั่งเซ็นเตอร์จำกัด.)

“เมืองบางขลัง” เป็นจุดกำเนิดแห่งความเป็นอิสระเสรีภาพของชาวไทยที่หลุดพ้นจากอำนาจและอิทธิพลของขอม จากหลักฐานศิลาจารึกหลักที่ 2 วัดศรีชุม ด้านที่ 1 ตั้งแต่บรรทัดที่ 24 สรุปได้ว่า การที่พ่อขุนบางกลางท่าวและพ่อขุนผาเมืองยกประชุมพลหรือรวมพลกันที่เมืองบางขลังนั้นทำให้ขอมสขาดโกลดงต้องถอยทัพจากการยึดครองกรุงสุโขทัย และเป็นเหตุให้มีการสถาปนาพ่อขุนบางกลางท่าวเป็นพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วงของกรุงสุโขทัย

“เมืองบางขลัง” เป็นศูนย์กลางความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัย และอาณาจักรล้านนาในด้านวัฒนธรรมและพุทธศาสนาโดยพระสุมนเถระ ภิกษุมณฑลเสถียรนำพระธาตุที่ฝังได้กอดอกเข้มนเมืองบางขลังไปถวายพระเจ้ากือนา เมื่อ พ.ศ.1913 พระธาตุส่วนหนึ่งคงบรรจุอยู่ที่วัดพระธาตุคอกสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่

“เมืองบางขลัง” มีความสำคัญและคุณค่าทางประวัติศาสตร์โบราณคดี กล่าวคือ สมเด็จพระศรีศรัทธาธรรมาธิบดีฯ พระราชนัดดาของพ่อขุนผาเมือง สมภพที่เมืองสรวงหลวง-สองแคว เสด็จออกบวชแล้วจาริกแสวงบุญไปยังปูชนียสถานต่างๆ โดยเริ่มจากกรุงสุโขทัยผ่านเมืองบางขลังจนถึงเมืองศรีสัชนาลัย บนเส้นทางที่โบราณเชื่อกันว่าเป็น “ถนนพระร่วง” หรือ “ท่อปู่พญาร่วง”

“เมืองบางขลัง” เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2450 รัชกาลที่ 6 ได้เสด็จประพาสเมืองบางขลังตามเส้นทางถนนพระร่วง มีรายละเอียดปรากฏอยู่ในหนังสือที่ทรงพระราชนิพนธ์ “เที่ยวเมืองพระร่วง” ซึ่งถือว่าเป็นวรรณกรรมของการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบเล่มแรกของชาวไทย

“เมืองบางขลัง” เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2540 สมเด็จพระพี่นางฯ เสด็จพระราชดำเนิน

“เมืองบางขลัง” เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2550 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนิน

ณ ที่โบราณสถานเมืองบางขลังแห่งนี้ ได้จัดให้มีการเสวนาประวัติศาสตร์ขึ้น 4 ครั้ง
ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 2-3 เมษายน 2539 บริษัทการบินกรุงเทพ จำกัดและบริษัทมติชน จำกัด ได้ร่วมกันจัดทอดกฐินสามัคคี โดยมี ประจวบ คำบุญรัตน์ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รศ.ดร.มังกร ทองสุขดี ประธานชมรมเรารักเมืองพระร่วง/ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัยและภาคเหนือ ได้จัดงานเสวนาประวัติศาสตร์ขึ้นเป็นครั้งที่แรก ณ วัดใหญ่ชัยมงคล

ครั้งที่ 2 วันที่ 27-28 ตุลาคม 2549 บริษัทการบินกรุงเทพ จำกัดและบริษัทมติชน จำกัด ได้ร่วมกันจัดทอดกฐินสามัคคี โดยมี นายสุวิทย์ ทองสงค์ นายก อบต.เมืองบางขลัง นายประจวบ คำบุญรัตน์ รศ.ดร.มังกร ทองสุขดี ได้จัดงานเสวนาประวัติศาสตร์ใ้บาตรบวชพระสามัคคีขึ้นเป็นครั้งที่สอง ณ วัดโบสถ์ ตำบลเมืองบางขลัง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย ในการนี้ได้รับเกียรติจากหม่อมเจ้าหญิงอุทัยกัลยา ภาณุพันธุ์ นายแพทย์ปราเสริฐ อาจารย์วัลลี ปราสาททองโอสถ

ครั้งที่ 3 วันที่ 1-2 เมษายน 2550 บริษัทการบินกรุงเทพ จำกัดและบริษัทมติชน จำกัด

ได้ร่วมกันจัดทอดผ้าป่าสามัคคี โดยมี นายสุวิทย์ ทองสงค์ นายก อบต.เมืองบางขลัง นายประจวบ คำบุญรัตน์ รศ.ดร.มังกร ทองสุคติ นายวิระชัย ภู่เพียงใจ นายอำเภอสวรรคโลก ได้จัดพิธีถวาย พระพรพระบาทสมเด็จพระพรรัตนราชสุดาและเสวนาประวัติศาสตร์ใสบาตรบวชพระสามัคคีขึ้น เป็นครั้งที่สาม ณ วัดโบสถ์ ต.เมืองบางขลัง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย ในการนี้ได้รับเกียรติจาก หม่อมเจ้าหญิงอุทัยกัลยา ภาณุพันธุ์ อ.วัลลิ ปราสาททองโอสถ คุณปราไพ ปราสาททองโอสถ

ครั้งที่ 4 วันที่ 2 เมษายน 2553 วันอนุรักษ์มรดกไทย ณ โบราณสถานวัดโบสถ์ ตำบลเมืองบางขลัง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย ผู้ร่วมเสวนา ได้แก่ รศ.ดร.มังกร ทองสุคติ ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย คุณสมชาย เดือนเพ็ญ นักประวัติศาสตร์ ดร.ลาวัลย์ ทองมนต์ ผู้ประสานงานภาคของ สกว. อ.ปัญญาสิทธิ์ โพธิ์พงษ์กิตติโชติ โรงเรียนชัยมงคลพิทยาคม อ.สุพรรณิ เกลี่อนกลาด ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร นายสิงห์ วุฒิมพุง ปราชญ์ชาวบ้านตำบลวังหาด ต.วังหาด อ.บ้านด่านลานหอย อ.อัญชลี ศิริสนธิ ข้าราชการบำนาญ (บุตร ผู้ว่าเชื่อม ศิริสนธิ)

จากการเสวนาประวัติศาสตร์ทั้งสี่ครั้งสรุปได้ว่า

ไม่มีเมืองบางขลัง ไม่มีพระราชธาตุโดยสุเทพ
ไม่มีเมืองบางขลัง ไม่มีกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงรัตนโกสินทร์
และ ไม่มีเมืองบางขลัง ไม่มีประเทศไทย

คุณจรรัชชัย บุนปาน เจ้าของหนังสือพิมพ์มติชนได้มาเยือนเมืองบางขลังและได้เขียนถึงเมืองบางขลังในมติชนสุดสัปดาห์ ประจำวันที่ 24-30 พฤศจิกายน 2549 ฉบับที่ 1371 ไว้ว่า “... จะบูรณะปฏิรูป ปฏิสังขรณ์สุโขทัย ศรีสัชนาลัยให้คืนพื้นมาแค่ไหน เมืองบางขลังก็ควรติดตามมาด้วย ให้เหมือนต้นคอโค่นจุมูกหายใจคนนั่นที่แท้จริงควรแก่การณ...เมืองบางขลังได้ชื่อว่าความเป็นไทยบนแผ่นดินไทยครั้งแรกที่ไม่ต้องประกาศ...วันนี้ที่เหลือของเมืองบางขลังในรูปนามที่ปรากฏคือ วัดโบสถ์ วัดใหญ่ ห่อมเจดีย์เรียงราย ถนนพระร่วง และผู้คนท้องถิ่นที่น่าเคารพรัก...ถนนพระร่วง 150 กิโลเมตรจากกำแพงเพชร-สุโขทัย-บางขลัง-ศรีสัชนาลัย พื้นผิวไหล่ทางกว้าง 45 เมตร จะเป็นถนนสายดาวดึงส์สุดฮิตเป็นแห่งแรกในโลกถ้าได้รับการบูรณะและยินยอมพร้อมใจจากประชาชนขึ้นมา...”

เมืองบางขลังก็เช่นเดียวกับเมืองโบราณทั่วไป คือ เป็นเมืองร้าง ผู้คนทิ้งถิ่นฐานหลบหนีไป คงเหลือไว้แต่เพียงซากปรักหักพังของโบราณสถานที่กระจัดกระจายอยู่เป็นหย่อมๆ ถูกปกคลุมด้วยป่าดิบชื้น นักแสวงโชคต่างสนใจเข้าไปขุดกรุสมบัติโดยเฉพาะพระเครื่องและพระพุทธรูป จนเป็นที่เลื่องลือกันว่า พระร่วงกรุงบางขลังเป็นพระเครื่องที่ขลังและศักดิ์สิทธิ์ เช่นเดียวกับชื่อ

การสืบค้นคุณค่า ความหมายและความคงอยู่แห่งชุมชนลุ่มน้ำฝากระดานถิ่นนี้ เป็นหน้าที่ร่วมกันของคนไทยทุกคน การเชื่อมโยงเศษเสี้ยวแห่งองค์ความรู้ที่แต่ละคนมี ที่แต่ละคนได้

ค้นพบนั้นเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่ายิ่งต่อการเติมเต็มในส่วนที่ขาดหายไปจากหน้าประวัติศาสตร์และจากการใส่ใจของผู้คน เป็นการฟื้นชีวิตคืนจิตวิญญาณให้แก่ชุมชนลุ่มน้ำฝางกระดาน ให้ออกมาโลดแล่นอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ชนชาติไทยสืบไป ถึงแม้ว่าจะไม่มีใครมาสนใจ ใฝ่ใจหรือกล่าวขานถึงเมืองบางขลัง เมืองที่ถูกหลงลืมแห่งนี้มานานักแต่ทว่าเมืองบางขลังยังคงยืนตระหง่านอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ คงอยู่ภายใต้ข้อเท็จจริงที่รอการกล่าวขานถึงในวันพรุ่งนี้และวันต่อๆ ไปภายใต้บริบทของสังคม เนื่องด้วยว่าชีวิตต้องดำเนินต่อไป กอปรกับประวัติศาสตร์ไม่มีวันหมดอายุ ไม่มีการสิ้นสุดถึงเราจะทราบจุดเริ่มต้นหรือจุดกำเนิดก็ตาม

2. ประวัติศาสตร์เมืองบางขลัง

โบราณสถานวัดโบสถ์ ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

โบราณสถานวัดใหญ่ชัยมงคล (วัดบางขลัง) ต.บ้านใหม่ชัยมงคล อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

เมืองบางขลังเป็นชุมชนเก่าแก่ร่วมสมัยกับเมืองเก่าสุโขทัย เมืองเก่าศรีสัชนาลัย และทวารวดีตอนปลาย มีอายุระหว่าง 700 ปี ถึง 1,000 ปีขึ้นไป ตั้งอยู่ริมลุ่มน้ำฝางกระดานซึ่งมีต้น

กำเนิดลำนํ้ามาจากตำบลเวียงมอก อำเภอ เถิน จังหวัดลำปาง ดังปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ อยู่ในศิลาจารึกสุโขทัย หลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม “...เมื่อก่อนพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นไปเมืองบางยางให้สิริจัดพ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด พาพ่อขุนผาเมืองผดากันแลกัน พ่อขุนบางกลางหาวได้เมืองศรีเสขนาไล...พ่อขุนผาเมืองเจ้าเมืองราดเอาพลมาตบกันที่บางขลง ได้เวนบางขลงแก่พ่อขุนผาเมืองแล้วพ่อขุนผาเมืองเอาเมืองราด เมืองสากอไค...” แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเมืองบางขลงซึ่งเป็นสถานที่รวมพลเพื่อเข้ายึดเมืองสุโขทัยจากขอมสภาคโกลญลํ้าพง

นอกจากนี้ศิลาจารึกสุโขทัย หลักที่ 2 วัดศรีชุม ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 8 บรรยายว่า สมเด็จพระศรีศรัทธาราชจุฬามณี เสด็จออกบวชแล้วจาริกแสวงบุญไปยังปูชนียสถานต่าง ๆ โดยเริ่มต้นจากเมืองสุโขทัย ไปเมืองบางขลง แล้วถึงเมืองศรีสัชนาลัย (จารึกสุโขทัย หน้า 72) “...คงจงเตรหาพระศรีรัตนมหาธาตุ ประารณนาเพื่อจักหากุศลแก่สัพพัญญุตญาณอิงใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ จึงแสวงหาเพื่อปลูก...นครสุโขทัย บางขลง ศรีสัชนาลัย ใคร่ใจจักให้เป็นธรรมบุชชาลงแห่ง...” แสดงให้เห็นว่า เมืองโบราณอยู่ริมถนนพระร่วงระหว่างสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัยจะเป็นเมืองอื่นใดมิได้ นอกจากเมืองบางขลง

ชื่อเมืองบางขลงได้ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกหลักที่ 3 (จารึกนครชุม) บรรยายว่า หลังจากสมัยพ่อขุนรามคำแหงแล้ว เจ้าเมืองต่าง ๆ ตั้งตนเป็นอิสระ รวมทั้งเมืองบางขลงด้วย โดยมีข้อความว่า “...เมืองคนที พระบาง หาเป็นขุนหนึ่ง...เมืองเชียงทอง หาเป็นขุนหนึ่ง เมือง...หาเป็นขุนหนึ่ง เมืองบางพานหาเป็นขุนหนึ่ง เมือง...เมืองบางขลงหาเป็นขุนหนึ่ง...”

จากหลักฐานที่ปรากฏในศิลาจารึก จึงสันนิษฐานได้ว่า เมืองบางขลงน่าจะเป็นชุมชนที่ร่วมสมัยกับเมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ล้านนาประกอบไปด้วยหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ ตำนานมูลศาสนา ตำนานวัดพระธาตุคุดอยสุเทพ ตำนานวัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) และพงสาวดารโยนกต่างบันทึกถึงประวัติการค้นพบพระธาตุใต้กอดอกเข็มบริเวณเมืองโบราณ ที่อยู่ระหว่างเมืองศรีสัชนาลัยกับเมืองสุโขทัย

นายประเสริฐ นุตาลัย เสนอความเห็นว่ คำว่า บางขลงหรือบางขล่ง ในจารึกสุโขทัยนั้น ชาวล้านนาจะออกเสียง บาง-จะ-หลัง เสียงอักษร ช.ข้าง จะออกเสียงเป็น จ.จาง เสมอ ฉะนั้น บางขล่ง ชาวเชียงใหม่คงจะออกเสียงเป็น บาง-จะ-หลัง ภายหลังคัดลอกตกหล่นเหลือเพียง บางจา เป็นการอธิบายที่น่ารับฟังอย่างมาก ขอฝากไว้ให้นักนิรุกติศาสตร์วิเคราะห์ต่อไปด้วย

การที่พระมหาสุมนเถร ภิกษุชาวมลฑลเขลียง นำพระธาตุจากเมืองบางขลงไปถวายพระเจ้ากือนา กษัตริย์แห่งมณฑลล้านนา เมื่อปี พ.ศ. 1913 พระมหาสุมนเถรสั่งให้จารึกประวัติการขึ้นไปเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้ล้านนาประเทศลงในแผ่นศิลาปักไว้ที่วัดพระยืนเมืองหริภุญไชย จังหวัดลำพูน และได้ขอให้พระเจ้ากือนาแต่งตั้งให้หลานชายของพระมหาสุมนเถร ได้รับพระราชทานตำแหน่งเป็นเจ้าเมืองตาก พระมหาสุมนเถรได้ปฏิบัติภารกิจประวัติศาสตร์ของชาว

มณฑลเขลียงไว้ได้ดีเป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะสร้างจารึกภาษาไทยอักษรสุโขทัยไว้ในมณฑลล้านนา เมื่อ 622 ปีแล้ว นับจาก พ.ศ. 1913 ถึง พ.ศ. 2535 ยังปรากฏเจดีย์ทรงดอกบัวตูมอันเป็นเอกลักษณ์ของศิลปมณฑลเขลียงอยู่ในวัดบุปผาราม (สวนดอก) ที่พระเจ้ากือนา อุทิศป่าต้นดอกพยอมถวายเป็นพุทธบูชา ตลอดทั้งถวายสมณศักดิ์ให้พระมหาสุมนเถระดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสเป็นรูปแรกอีกด้วย พระมหาสุมนเถระได้แบ่งพระธาตุ ที่พบ ณ เมืองบางขลังส่วนหนึ่งบรรจุไว้ที่วัดสวนดอก อีกส่วนหนึ่งพระเจ้ากือนาทรงสร้างสถูปบรรจุไว้ไว้บนยอดคอคอยสุเทพ ปัจจุบันคือวัดพระธาตุคอคอยสุเทพ น่าเสียดายที่เจดีย์ทรงดอกบัวตูมวัดสวนดอกเหลืออยู่แต่ในรูปภาพเท่านั้นเพราะราว ๆ พ.ศ.2470 ครูบาศรีวิชัยได้บูรณะวัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่ แล้วรื้อสถูปเปลี่ยนรูปทรงเจดีย์ดอกบัวตูมจนสูญสลาย หลักฐานทางประวัติศาสตร์ศิลปะของมณฑลเขลียงไป เหลือเพียงเจดีย์ทรงดอกบัวตูมของวัดธาตุกลางวัดร้างบริเวณทิศใต้ของ กำแพงเมืองเชียงใหม่เพียงองค์เดียว ที่ปัจจุบันนี้ยังคงหลงเหลือเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า ศิลปมณฑลเขลียงแพร่ขึ้นไปถึงใจกลางเมืองหลวงของมณฑลล้านนา

ตลอดสมัยอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรกล่าวถึงเมืองบางขลัง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าเมืองบางขลังคงจะลดความสำคัญลง เป็นเพียงชุมชนเล็กๆ แห่งหนึ่งในหัวเมืองเหนือ แต่สันนิษฐานว่าต้องมีชุมชนเมืองบางขลัง เพราะปรากฏหลักฐานในเสภาขุนช้างขุนแผน กล่าวถึง “นายบุญ” มีตำแหน่งเป็นขุนไกร นายด่านบ้านท่าเกวียน แขวงเมืองสวรรคโลก ได้ส่งใบบอกทำรบจากพระเจ้าเชียงใหม่เข้าไปให้ พญาเกษตรสงครามรามราชแสนยาธิบดีศรีสัตนาลัยอภัยพิริยพรากรมพาหุ พญาสวรรคโลก ดังข้อความที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนใจความว่า

“ครานั้นเจ้าพระยาจักรี	ได้ที่กระนมกัมเกศา
กราบทูลขึ้นพลันมิทันช้า	อันชีวาอยู่ได้บาทหงส์
บัดนี้ทางเชียงใหม่มีราชสาร	มอบให้นายด่านท่าเกวียนส่ง
พระยาเกษตรสงครามรามณรงค์	ให้พันมนโณจางนั้นถือมา”
“ขุนไกรได้สารขึ้นม้าไช้	สะบัดอย่างวางใหญ่เข้าในป่า
ข้ามทุ่งชะเลียมเร่งตะเบงมา	บ่ายหน้าม้าลงตรงธานี
ถึงสังคะโลกพลันทันใด	ลงจูงม้าคลาไคลไปเร็วรี่”

ด่านบ้านท่าเกวียนนั้นน่าจะได้แก่บริเวณหอรบ หมู่ที่ 6 บ้านแม่บ่อทอง ตำบลกลางดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม ปัจจุบันบ้านท่าเกวียนเป็นชื่อหมู่บ้านสุดท้ายของมณฑลล้านนาอยู่ในความปกครองของตำบลเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยมีหอรบเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดสุโขทัยกับจังหวัดลำปาง เขตเมืองบางขลังน่าจะครอบคลุมถึงทุ่งชะเลียมหรือทุ่งเสลี่ยมด้วย โดยมีขุนไกรเป็นขุนด่าน

เมืองบางขลังสมัยรัตนโกสินทร์

เมื่อเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก (ทองด้วง)ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์ราชวงศ์จักรี ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เจ้าเมืองต่างๆ ในมณฑลเสฉียง สำหรับเมืองสวรรคโลกโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศขุนด่านให้เลื่อนขึ้นเป็นพระสวรรคโลก ซึ่งเป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์เมืองสวรรคโลกที่มีตำแหน่งเจ้าเมืองเป็นพระ ยศสูงกว่าขุนต่ำกว่า พญา ในสมัยนั้นเชื่อว่า ตำแหน่งพลหรือตำแหน่งหน้าที่กลาโหมประจำเมืองสวรรคโลก ต้องมีความสำคัญมากดั่งการข่าวเรื่องทำรบในเสภาขุนช้างขุนแผน ขุนด่านเมืองสวรรคโลก เป็นบุคคลแรกที่รู้ราชสาส์นการทำรบจากพระเจ้าเชียงใหม่ แล้วรีบส่งข่าวให้พญาสวรรคโลก ๆ ทูลเกล้าฯ ถวายการศึกแก่พระมหากษัตริย์กรุงศรีอยุธยาทันที ดังปรากฏว่าพ้ามโนราช และ ไพร่ผีพายรีบออกเรือจากเมืองสวรรคโลกเก่าล่องตามลำแม่น้ำยมไปรุ่งเช้าที่บ้านท่าเกษม ตำบลเมืองบางยม ผ่านบ้านกรู ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง วัดใหม่ ซึ่งเดิมเรียกชื่อ วัดใหม่ไพร่ประชุมพล ก่อนที่จะเปลี่ยนชื่อเป็นวัดไทยชุมพล หมู่บ้านบางแก้ว ตำบลธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ดังเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนที่ 27 พลายงามอาสา

สมชาย เดือนเพ็ญ สันนิษฐานว่า บิดาของเจ้าพญารัตนาพิพิธ (สน) สมุหนายกสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกคงจะได้ดำรงตำแหน่งนายด่านสำคัญนี้ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายดัง ก.ศ.ร.กุหลาบ เขียนประวัติไว้ว่า นายกำแหง(สุน) เป็นตำแหน่งขุนพลกรมการด้านเมืองสวรรคโลกครั้งกรุงเก่า (การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี หน้า 211) คงเป็นด้วยเหตุดังนี้ จึงมีการสืบทอดอำนาจและตีแปลงขยายอิทธิพลจากขุนด่านชายขอบเมืองสวรรคโลกขึ้นมาเป็นพระสวรรคโลกเมื่อครั้งตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ ขุนด่านผู้ดำรงตำแหน่งพระสวรรคโลกผู้นี้ ถ้ามิได้เป็นพ่อของสมุหนายกก็คงเป็นเครือญาติของสมุหนายกที่ได้ดำรงตำแหน่งขุนด่าน เป็นมรดกสืบทอดต่อกันมาในวงศาความญาติ

ตำแหน่งของพระสวรรคโลกน่าจะได้มีการสืบทอดต่อกันมาในฐานะเครือญาติ และเนื่องด้วยฐานอำนาจเดิมของพระสวรรคโลก ผู้มีตำแหน่งเดิมเป็นขุนด่านอยู่บริเวณเมืองบางขลังและอำเภอทุ่งเสลี่ยมปัจจุบันนี้ เมื่อได้เป็นพระสวรรคโลกเจ้าเมืองสวรรคโลกคนแรกสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ คงตั้งจวนเจ้าเมืองอยู่บริเวณบ้านท่าชัย ซึ่งตั้งอยู่ใต้เมืองสวรรคโลกเก่าลงมาอีกคั้งน้ำหนึ่ง บริเวณวัดเชิงคีรี-วัดดลิ่งชัน ทำให้ไพร่พลของเจ้าพญาพิชัยราชา เจ้าเมืองสวรรคโลกสมัยธนบุรีแตกสลายหามูลนายเข้าสังกัดเดิมมิได้ ต้องอพยพลงมาอยู่เมืองสวรรคโลกใหม่ ณ หมู่บ้านท่าชัยเมืองสวรรคโลกเก่า จึงเริ่มมีประชากรเบาบางและถูกทิ้งร้างไปในที่สุด

เอกสารตัวเขียนซึ่งเป็นเอกสารติดต่อราชการ ระหว่างกรุงเทพมหานครกับเมืองสวรรคโลกขาดช่วงหายไปตั้งแต่ พ.ศ.2324 จนถึง 2374 จึงปรากฏจดหมายเหตุ ร.3 เลขที่ 24 สมุดไทยดำ จ.ศ.1193 พ.ศ.2374 มีเนื้อความว่า กรุงเทพมหานครต้องการไม้สักซ่อมแซมวัดและพระนคร จึงเกณฑ์ไม้สักช่วยมณฑลเสฉียง ดังนี้

“เมืองสวรรคโลก มีเมืองทุ่งยั้ง เมืองบางขลัง เป็นเมืองขึ้นอยู่ในความปกครอง”

จารึกวัดเชตุพนมังกคลาราม จารึกไว้ว่า

ประชุมศิลาจารึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม 2506 หน้า 204 ได้คัดลอกศิลาจารึกชื่อเมือง ในความปกครองของสมุหนายกไว้ว่า มีเมืองบางขลังและเมืองโคกถูก อยู่ในความปกครองของเมืองสวรรคโลกปัจจุบัน ไม่ทราบว่าป็นชุมชนแห่งใด ถ้าจะให้เดาโดยมีหลักฐานเพียงเท่านี้ คาดว่าคงเป็นชุมชนตำบลหนองกลับ อำเภอสวรรคโลกเวลานี้เพราะปรากฏชื่อเมืองโคกถูกเพียงครั้งเดียวแล้วไม่ปรากฏชื่อเมืองนี้ในจดหมายเหตุอื่น ๆ อีกเลย

บทบาทและหน้าที่ของชุมชนเมืองบางขลัง ส่วนใหญ่เป็นการส่งส่วยไม้ขนสั๊กเข้าไปส่งให้เจ้าเมืองสวรรคโลก ๆ บอกส่งจำนวนไม้ขนสั๊กเข้ากรุงเทพฯ อีกทอดหนึ่ง

พ.ศ. 2404 พระบางขลัง เจ้าเมืองบางขลัง ลงไปรับสัญญาบัตรและเครื่องยศสำหรับเจ้าเมืองบางขลัง จากลับถ่อเรือขึ้นมาถึงบ้านยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เจ้าเมืองบางขลังป่วยถึงแก่กรรมที่วัดบ้านยางตาล (จดหมายเหตุ ร.4 ใบบอกเมืองนครสวรรค์ เรื่อง ส่งเครื่องยศพระบางขลังซึ่งถึงแก่กรรม เลขที่ 14 กระจายเฟลา จ.ศ.1223)

ในสมัยรัชกาลที่ 3 ปรากฏในร่างสารตราเจ้าจักรีถึงหัวเมืองฝ่ายเหนือ เกณฑ์ไม้สักปฏิสังขรณ์วัดและซ่อมแซมพระนคร จ.ศ.1193 สมุดไทยคำ เลขที่ 24 พ.ศ.2374 ความว่า “เมืองสวรรคโลกมีเมืองทุ่งยั้ง เมืองบางขลังเป็นเมืองขึ้นอยู่ในความปกครอง”

ในปี พ.ศ. 2388 เกิดคดียอดชูเข้ามาค้าขายที่เมืองบางขลังแวะพักสินค้าที่ศาลาวัดวังหมัน ขกระบัตร์เมืองบางขลังชักยอกสินค้าตองชู เผอิญตองชูเป็นคนในบังคับอังกฤษจึงเกิดเรื่องราวฟ้องร้องข้ามประเทศกันขึ้น(จดหมายเหตุ ร.๓ เลขที่ 50 จ.ศ.1207)

ในสมัยรัชกาลที่ 4 ปรากฏชื่อเมืองบางขลังอยู่ในจดหมายเหตุ ร.4 ใบบอกนครสวรรค์ เรื่องส่งเครื่องยศพระบางขลังซึ่งถึงแก่กรรม จ.ศ.1223 เลขที่ 14 พ.ศ.2404 มีเนื้อความว่า พ.ศ.2404 พระบางขลัง เจ้าเมืองบางขลังลงไปรับสัญญาบัตรและเครื่องยศสำหรับตำแหน่งเจ้าเมืองบางขลัง จากลับถ่อเรือขึ้นมาถึงบ้านยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เจ้าเมืองบางขลังป่วยถึงแก่กรรมที่วัดบ้านยางตาล

พ.ศ.2411 เจ้าเมืองสวรรคโลกพระราชทานให้นายมั่งบุตรพระยาสวรรคโลก (ด้วงวิชิตนาค) ได้เป็นหลวงภักดีภูเบศร์ ผู้ช่วยศักดินา 1,000 ไร่ (จดหมายเหตุ ร.5 เล่มที่ 1 ลำดับที่ 181 จ.ศ.1230)

เจ้าเมืองสวรรคโลกขอพระราชทานให้ขุนเมืองลูกชายพระบางขลังที่ถึงแก่กรรมขึ้นดำรงตำแหน่งพระบางขลัง ศักดินา 1,000 ไร่ สำเนาตราตั้งฉบับนี้ไม่พระราชทานสัปทน เครื่องยศเป็นเพียงโลหะเงิน พร้อมสั่งมาว่าราษฎรเมืองบางขลังเบาบางร่วงโรย คงจะเนื่องด้วยเหตุนี้จึงมีการชักชวนราษฎรเมืองเถิน เมืองลำปางให้ข้ามหอบด่านท่าเกวียนเข้ามาอยู่ในเขตแดนเมืองสวรรคโลกกันมากขึ้น และมีพัฒนาการให้เป็นชุมชนอำเภอทุ่งเสลี่ยมในปัจจุบัน (จดหมายเหตุ ร.5 ม.2.12 ก/7 ใบบอกเมืองสวรรคโลก เลขที่ 7 จ.ศ.1247)

พ.ศ.2428 กรุงเทพฯ ต้องการทราบเขตป่าไม้แขวงเมืองสวรรคโลก เจ้าเมืองสวรรคโลกรายงานดังนี้ ป่าฝากระดานตั้งแต่บางขลังถึงด่านท่าเกวียน เขตเมืองเงินป่าหนึ่ง ด้านตะวันตก ห้วยฝากระดานตั้งแต่บางขลังถึงมะขามแดนซึ่งเป็นจุดเชื่อมต่อกันระหว่างเมืองสวรรคโลก เมืองสุโขทัย เมืองเงินต่อกันป่าหนึ่ง ด่านท่าเกวียนถึงป่าขวางยางพรมแดนเมืองสวรรคโลกต่อเมืองลำปางป่าหนึ่ง ด้านตะวันออกแม่น้ำยม มีป่าไม้ 3 ตำบล ดังนี้

ป่าเขากา เขาเขน ฝัดละล่อม คลองเชิง ถึงด่านแม่ลำมัน ต่อเขตเมืองพิชัยได้สูง ป่านี้ชักลากออกคลองละมุง เมืองพิชัยป่าหนึ่ง ป่าเมืองตั้ง จรดลำห้วยแม่สิน ขุนห้วยแม่เงินแม่สูง จรดป่าขวางยาง ป่าหนึ่ง สำหรับแผนที่เมืองสวรรคโลกต่อเขตเมืองสวรรคโลก ต่อเขตเมืองพิชัยสุโขทัยและเงิน ลำปางนั้น เจ้าเมืองสวรรคโลกถวายไว้กับพระเจ้านั่งยาเชอกรมหลวงพิชิตปรีชากรแล้ว (หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ร.5 ม.2 12ก/7 จ.ศ.1247 แผ่นที่ 51-53)

วันที่ 19 มกราคม พ.ศ.2433 พระศรีพนมมาศ เจ้าเมืองบางขลังป่วยเป็นโรค ชราถึงแก่กรรม ที่พระบางขลังว่างลง เจ้าเมืองสวรรคโลกสั่งให้กรรมการเมืองบางขลังที่ได้ราชการรับตำแหน่งเป็นผู้รักษาการเมืองจนกว่าจะหาผู้เหมาะสมขึ้นดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองบางขลัง (หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ร.5 ม.2.12 ก/7 ใบบอกเมืองสวรรคโลก แผ่นที่ 420)

เกี่ยวกับการใช้ราชทินนาม พระศรีพนมมาศนั้น สมชาย เดือนเพ็ญได้แสดงความเห็นไว้ว่า การใช้ราชทินนามพระศรีพนมมาศ เจ้าเมืองบางขลังเป็นครั้งแรกในจดหมายเหตุเมืองสวรรคโลก ทำให้เกิดปัญหาว่า ทำไมจึงนำมาใช้กับเจ้าเมืองบางขลัง เพราะประเพณีการใช้ราชทินนามพระศรีพนมมาศนั้นเป็นตำแหน่งเจ้าเมืองทุ่งยั้ง โดยมีเขาทองสถานที่ประดิษฐานพระแท่นศิลาอาสน์เป็นมงคลนาม ดังจะดูได้จากคำบอกเมืองอุดรดิศต์เรื่องขอหีบศิลาหน้าเพลิงไปพระราชทานเพลิงศพพระศรีพนมมาศ เจ้าเมืองทุ่งยั้ง กับถวายพระราชกุศลการปฏิสังขรณ์เจดีย์วัดทุ่งยั้ง เลขที่ 9 จ.ศ.1225 พ.ศ.2406 เก็บอยู่ในงานบริการภาษาโบราณหอสมุดแห่งชาติ แสดงว่า เมืองทุ่งยั้งถูกสับเปลี่ยนย้ายสังกัดมาอยู่ในการปกครองของเมืองพิชัยสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังไม่พบหลักฐานว่าเป็นปีใด แต่อยู่ระหว่างปี 2395-2406 เรื่องถูกตัดพื้นที่เมืองทุ่งยั้งออกจากการปกครองของเมืองสวรรคโลกคงจะทำให้เกิดความคับแค้นใจต่อเมืองสวรรคโลกเป็นอย่างนัก ดังจะเห็นได้ว่าเมืองสวรรคโลกพยายามแสดงสิทธิธรรมในราชทินนามพระศรีพนมมาศอยู่ตลอดมา ดังจะเห็นได้ว่าปี พ.ศ. 2433 นั้น เมืองพิชัยขอพระราชทานเพลิงศพพระศรีพนมมาศ เจ้าเมืองทุ่งยั้ง (ที่มา : รล.- มท. เอกสารเย็บเล่ม กระทรวงมหาดไทย เล่มที่ 41 ลำดับที่ 59 หน้าที่ 197 จ.ศ.1252) แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ในปี 2433 นั้น ยังมีการช่วงชิงใช้ราชทินนามซ้ำกันทั้งเมืองพิชัยและเมืองสวรรคโลกที่ต่างแย่งกันปกครองเมืองทุ่งยั้ง เมืองสวรรคโลกยังแสดงออกถึงนัยนี้อีกครั้งโดยการนำราชทินนามไปตั้งชื่อเมืองในความปกครองแต่เมื่อมาถึง พ.ศ.2535 ไม่ทราบว่าเมืองศรีพนมมาศคือบริเวณใด ดูทำเนียบหัวเมือง รหัส ป.739 เก็บอยู่หอสมุดดำรงราชานุภาพหน้า 4 ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ว่าเมืองสวรรคโลกเป็นเมืองชั้นโท มีเมืองในความปกครอง 6 เมือง คือ เมืองตั้ง

เมืองวิเศษชัยศักดิ์ เมืองบางยม เมืองศรีพนมมาศ เมืองพิรามรง เมืองบางขลัง ฉะนั้นเมืองศรีพนมมาศก่อน พ.ศ. 2435 หรือ 100 ปี ที่ผ่านมามีใช้เมืองทุ่งยั้งและเมืองบางขลัง

พ.ศ.2437 ได้มีการปรับปรุงการปกครอง เริ่มตั้งอำนาจท้องถิ่นเข้าสู่ส่วนกลางที่เรียกว่าระบบเทศาภิบาล กระทรวงมหาดไทยได้รวมเมืองพิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย สวรรคโลก เข้าด้วยกันรวมเรียกว่า “มณฑลพิษณุโลก”

พ.ศ.2450 รัชกาลที่ 6 เมื่อครั้งดำรงพระยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาจักรีบรมราชกุมาร เสด็จประพาสเมืองบางขลังตามเส้นทางถนนพระร่วง เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2450 ดังพระราชนิพนธ์ “เที่ยวเมืองพระร่วง” ไว้ว่า

“...วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ซึ่งห่างออกจากตำบลหนองยาวเวลาประมาณ 4 โมงเช้า เดินเข้าไปในป่าประมาณ 68 เส้น ผ่านวัดร้างวัดหนึ่งราษฎรเรียกชื่อว่า วัดป่าแดงใต้ โบสถ์ตั้งอยู่ริมทางที่ไปเป็นโบสถ์ย่อม ๆ ก่อด้วยอิฐมีเสาแดง แต่เห็นไม่เป็นที่สำคัญจึงมิได้แวะเข้าไปดู ต่อไป เดินทางไปได้ประมาณ 110 เส้น ข้ามเข้าแดนเมืองสวรรคโลก เวลาเที่ยงถึงวัดร้างเรียกตามชาวบ้านว่า วัดโบสถ์ ถนนพระร่วงจากหนองยาวมาจนถึงวัดโบสถ์นี้เกือบจะไม่แลเห็นเลย แต่ยังมีทิวไม้มาพอสันนิษฐานเป็นเค้าได้ และเห็นว่าที่ถนนนั้นยังรู้สึกได้ว่าแน่นกว่าที่ข้าง ๆ ถนน

ตัววัด โบสถ์เองนั้นก็เป็นที่น่าดูยิ่ง ยังมีสิ่งที่เป็นหินควรดูเหลืออยู่ชิ้นหนึ่งคือ มณฑป มีกำแพงล้อมรอบ มณฑปนั้นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านละ 5 วา ในนั้นพิจารณาดูเห็นท่าทางจะมีพระพุทธรูปนั่ง มีพระเจดีย์เล็ก ๆ ก่อไว้ในลานรอบมณฑป กำแพงแก้วที่ล้อมรอบลานนั้นทำด้วยแดงเป็นก้อนกลม หรือแปดเหลี่ยมปักชิดกัน ทำนองรั้วพเนียด แล้วมีแสงแท่งยาว ๆ พาดเป็นพนักพนักทำเป็นรูปหลังเจียดตัดยอด ค่ะแนวสูงประมาณ 2 สูง แต่เดี๋ยวนี้ดินสูงขึ้นมาเสียมากแล้วที่สังเกตได้ว่ากำแพงแก้วเคยสูงกว่าเดี๋ยวนี้คือ คูประตู่ ซึ่งมีอยู่สองประตู่ ทางด้านหน้าวิหารกับด้านหลัง ด้านหน้าพังเสียแล้ว แต่ด้านหลังศิลาทับกรอบบนประตู่ยังวางอยู่ตามที่ ประตู่ด้านหลังนี้เวลานี้คนธรรมดาจะลอดต้องก้มจึงต้องเข้าใจว่าแต่เดิมต้องสูงกว่านี้ ศิลาแดงก้อนที่ทับบนกรอบประตู่ที่ใหญ่พอใช้เป็นรูป

หลังเจียดตัดเหมือนที่พาดบนกำแพงแก้ว วัดคู ได้ความว่าศิลาก่อนนั้นยาว 6 สอกคือ 10 นิ้ว กว้าง 2 สอก 6 นิ้ว หนาแต่ล่างที่พาดอยู่กับเสาจนถึงยอดสอกคือ หลังเจียดข้าง ๆ กว้างข้างละ 1 สอก บนสันที่ตัดกว้าง 1 สอก เสาที่รับแท่งศิลาใหญ่วัดนี้โดยรอบ 6 สอก ทางสูงวัดได้ไม่แน่นอนเพราะไม่รู้ว่าดินพูนขึ้นมาเสียเท่าไร ศิลาเสาทั้งสองคู่นั้นเป็นแดงทั้งแท่งไม่ใช่ตัดต่อกัน เพราะฉะนั้นก็ต้องนับว่าแท่งใหญ่อยู่บนลานภายในร่วมกำแพงแก้วนั้น ประมาณ 13 วา สี่เหลี่ยมจัตุรัสมณฑปตั้งอยู่ตรงกลาง ข้างหน้ามณฑปนอกกำแพงแก้วออกไปมีสระเล็กและเขื่องอยู่ มีน้ำจืด พิจารณาาก็เห็นว่าวัดนี้ไม่ใช่วัดเล็ก จึงทำให้เป็นที่พิศวงว่าเหตุใดในวัดที่ทำด้วยฝีมือดีและซึ่งเข้าใจว่าต้องใช้กำลังคนมากเช่นนี้ จึงมาตั้งอยู่ในกลางป่า สืบดูก็ได้ความว่า ทางทิศตะวันออก

ของวัดนี้ ที่รินน้ำฝากระดานมีตำบลหนึ่ง เรียกว่า เมืองบางขลังห่างจากวัดโบสถ์ระยะประมาณ 70 เส้น แต่ไม่มีคูมีเทินอะไรเหลืออยู่...”

ในระหว่าง พ.ศ.2440-2475 เป็นระยะเวลาที่มีการตั้งตำแหน่งกำนันเป็นขุนผู้ใหญ่บ้านเป็นหมื่น ตำบลเมืองบางขลัง มีขุนอภิบาลบางขลัง ต้นตระกูลพลธีระ บ้านหนองกลับ เป็นกำนัน มีหมื่นเปรมใจชนากการ บ้านคลองแห้งและหมื่นแก้วนภัยพาลย้ายขอนแก่นเป็นผู้ใหญ่บ้าน

สภาตำบลเมืองบางขลังยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลังเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2539

คำขวัญประจำตำบล

จุดกำเนิดประเทศไทย

ลำคลองใหญ่ฝากระดาน

พุทธาหวานสินค้ำนำ

หัตถกรรมไม้กวาด

ประวัติศาสตร์กรุงพระเครื่อง

รุ่งเรืองเมืองบางขลัง

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สกลนคร

แบบสัมภาษณ์

บทบาทที่เป็นทางการในการเลือกตั้ง 6 กันยายน 2552

1. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่นที่ปฏิบัติตัวอย่างใดในฐานะผู้แทนของรัฐ ของราชการส่วนภูมิภาค
2. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่นที่ปฏิบัติตัวอย่างใดในฐานะผู้แทนประชาชน

บทบาทที่ไม่เป็นทางการในการเลือกตั้ง 6 กันยายน 2552

3. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้สมัครนายก อบต. และสมาชิก อบต. หรือไม่
4. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น ได้มีการสกัดกั้นคู่แข่งเพื่อไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่อย่างไร
5. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น ใช้วิธีการใดในการสกัดกั้นการหาเสียงของคู่แข่ง
6. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก อบต. และสมาชิก อบต. หรือไม่ อย่างไร (เช่น ช่วยหาเสียง, ช่วยเงิน, ช่วยวัสดุ อุปกรณ์)
7. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น แสวงหาพันธมิตร ต่อรองเพื่อผลการเลือกตั้งนายก อบต. และสมาชิก อบต. หรือไม่ อย่างไร
8. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น ใช้วิธีการใดในการหาเสียงเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง
9. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติหรือความเกี่ยวข้องกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุนและคู่แข่งอย่างไร
10. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ต่อรองกำหนดตำแหน่งทางการเมือง (ตำแหน่งประธานสภาฯ, รองประธานสภาฯ, เลขานุการสภาฯ, รองนายกฯ, เลขานุการนายกฯ) หรือไม่ อย่างไร
11. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น มีแนวคิด วิธีการ ตลอดจนมีบทบาทอย่างไรในการโค่นล้มผู้ได้รับการเลือกตั้ง (ตรวจสอบ, กลั่นแกล้ง, แทรกแซง, โจมตี)
12. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น มีส่วนชี้นำหรือผลักดันโครงการ การของงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
13. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น ความสัมพันธ์ในการทำงานกับคู่แข่งที่ชนะการเลือกตั้งอย่างไร (ต่อต้าน, ไม่ให้ความร่วมมือ, ขอมรับ, ให้ความร่วมมือ)
14. ท่าน/นักปกครองท้องถิ่น มีส่วนร่วมกับกิจกรรม โครงการของ อบต..อย่างไร

ภาคผนวก ค
ผลการเลือกตั้ง

**ผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง
อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย**

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ประกอบไปด้วยหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน สามารถเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้หมู่บ้านละ 2 คน รวมเป็น 18 คน และสามารถเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ 1 คน

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง ได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งตามมติของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุโขทัย โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 6 กันยายน 2552 ระยะเวลาสมัครรับเลือกตั้ง ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2552 ถึงวันที่ 7 สิงหาคม 2552 เวลา 08.30 น. ถึงเวลา 16.30 น. สถานที่รับสมัคร ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 9 เขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้ถือเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลังเป็นเขตเลือกตั้ง

หลังเสร็จสิ้นการรับสมัคร มีผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายสุวิทย์ ทองสงค์ ผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

หมู่ที่ 1 เขตเลือกตั้งที่ 1 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 5 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายสมนึก เหล็กพรหม เบอร์ 2 นายหน่อ ประดิษฐ์ เบอร์ 3 นายสนม เริ่มหาสุข เบอร์ 4 นายนง ผอบนาค เบอร์ 5 นางสาวประครอง ทับแก้ว

หมู่ที่ 2 เขตเลือกตั้งที่ 2 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายประโลม ขุมเพชร เบอร์ 2 นายประทวน ขุมเพชร เบอร์ 3 นายกระแสนินทร์ รอดภู

หมู่ที่ 3 เขตเลือกตั้งที่ 3 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายสะอิ่ง เกิดนุช เบอร์ 2 นางกอน พลธีระ เบอร์ 3 นายบุญมา พลทรัพย์

หมู่ที่ 4 เขตเลือกตั้งที่ 4 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายชันยา พุฒฤทธิ์ เบอร์ 2 นายมาเชื่อน โพธิ์ทอง เบอร์ 3 นายนิคม ชูพงษ์

หมู่ที่ 5 เขตเลือกตั้งที่ 5 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 5 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายฉลวย อจรอด เบอร์ 2 นายทองสุข ผอบนาค เบอร์ 3 นายประนอม แมลงภู เบอร์ 4 นายสุนทร เฉพาะตรง เบอร์ 5 นายจรัญ หลวงนุช

หมู่ที่ 6 เขตเลือกตั้งที่ 6 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 4 คน ถูกตัดสิทธิ์เพราะไม่มาเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด 1 คน คือ วันชัย คุ่มสา ดังนั้นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ได้แก่ เบอร์ 1 นาง

นุชจรี เทือกศิริ เบอร์ 2 นายวันเพ็ญ พลธีระ เบอร์ 3 นางกลอย ผาคำ

หมู่ที่ 7 เขตเลือกตั้งที่ 7 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ถูกตัดสิทธิ์เพราะไม่มาเลือกตั้ง สมาชิกสภาจังหวัด 1 คน คือ นายพานทอง พูลเลิศ ดังนั้นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ได้แก่ เบอร์ 1 นายเล็ก แอบอุ่น เบอร์ 2 นายสมเด็จ หลวงนุช

หมู่ที่ 8 เขตเลือกตั้งที่ 8 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นาธารา ขุมเพชรเบอร์ 2 นายสุชน บุญมาก เบอร์ 3 นายดิเรก พลธีระ

หมู่ที่ 9 เขตเลือกตั้งที่ 9 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายนูน จันทร์สิงห์เบอร์ 2 นายเกตุ จันทร์สิงห์

ผลการเลือกตั้งวันที่ 6 กันยายน 2552 มีดังนี้

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,813 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 2,662 คน คิดเป็นร้อยละ 69.81 จำนวนบัตรเลือกตั้งที่เป็นคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 2,189 ใบ บัตรเสีย 345 ใบ คิดเป็นร้อยละ 12.96 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน 128 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.80

การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 3,812 คนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง 2,661 คน คิดเป็นร้อยละ 69.80 บัตรเสีย 90 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.38 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 20 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.75

หมู่ที่ 1 เขตเลือกตั้งที่ 1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 745 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 506 คน คิดเป็นร้อยละ 67.91 บัตรเสีย 19 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.75 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 5 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.98 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 5 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายสมนึก เหล็กพรม ได้ 222 คะแนน เบอร์ 2 นายหน่อ ประดิษฐ์ ได้ 74 คะแนน เบอร์ 3 นายสนม เริ่มหาสุข ได้ 189 คะแนน เบอร์ 4 นายนง ผอบนาค ได้ 202 คะแนน เบอร์ 5 นางสาวประครอง ทับแก้ว ได้ 109 คะแนน

หมู่ที่ 2 เขตเลือกตั้งที่ 2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 290 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 221 คน คิดเป็นร้อยละ 76.20 บัตรเสีย 10 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.52 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 0 ใบ มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายประโลม ขุมเพชร ได้ 115 คะแนน เบอร์ 2 นายประทวน ขุมเพชร ได้ 129 คะแนน เบอร์ 3 นายกระแสนินธ์ รอดภู ได้ 100 คะแนน

หมู่ที่ 3 เขตเลือกตั้งที่ 3 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 491 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 327 คน คิดเป็นร้อยละ 66.59 บัตรเสีย 8 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.44 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.30 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายสะอิ่ง เกิดนุช ได้ 231 ใบ เบอร์ 2 นางกอน พลธีระ ได้ 170 คะแนน เบอร์ 3 นายบุญมา พลทรัพย์ ได้ 159 คะแนน

หมู่ที่ 4 เขตเลือกตั้งที่ 4 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 507 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 359 คน คิดเป็นร้อยละ 70.80 บัตรเสีย 11 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.06 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 4 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.11 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายธัญญา พุฒฤทธิ์ ได้ 209 คะแนน เบอร์ 2 นายมาเยือน โพธิ์ทอง ได้ 243 คะแนน เบอร์ 3 นายนิคม ชูพงษ์ ได้ 126 คะแนน

หมู่ที่ 5 เขตเลือกตั้งที่ 5 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 533 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 369 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 บัตรเสีย 10 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.71 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.27 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 5 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายฉลอย อารอด ได้ 113 คะแนน เบอร์ 2 นายทองสุข ผอบนาค ได้ 110 คะแนน เบอร์ 3 นายประนอม แมลงภู ได้ 170 คะแนน เบอร์ 4 นายสุนทร เฉพาะตรง ได้ 59 คะแนน เบอร์ 5 นายจรัญ หลวงนุช ได้ 138 คะแนน

หมู่ที่ 6 เขตเลือกตั้งที่ 6 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 424 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 323 คน คิดเป็นร้อยละ 76.17 บัตรเสีย 12 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.71 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.92 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นางนุชจรี เทือกศิริ ได้ 195 คะแนน เบอร์ 2 นายวันเพ็ญ พลธีระ ได้ 166 คะแนน เบอร์ 3 นางกลอย ผาคำ ได้ 125 คะแนน

หมู่ที่ 7 เขตเลือกตั้งที่ 7 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 373 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 257 คน คิดเป็นร้อยละ 68.90 บัตรเสีย 9 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.50 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.16 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายเล็ก แอบอุ่น ได้ 168 คะแนน เบอร์ 2 นายสมเด็จ หลวงนุช ได้ 193 คะแนน

หมู่ที่ 8 เขตเลือกตั้งที่ 8 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 143 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 116 คน คิดเป็นร้อยละ 81.11 บัตรเสีย 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.58 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 0 ใบ มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นารารา ขุมเพชร ได้ 38 คะแนน เบอร์ 2 นายสุชน บุญมาก ได้ 66 คะแนน เบอร์ 3 นายดิเรก พลธีระ ได้ 48 คะแนน

หมู่ที่ 9 เขตเลือกตั้งที่ 9 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 306 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 183 คน คิดเป็นร้อยละ 59.80 บัตรเสีย 8 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.37 บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน จำนวน 3 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.63 มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 คน ได้แก่ เบอร์ 1 นายบุญ จันทร์สิงห์ ได้ 136 คะแนน เบอร์ 2 นายเกตุ จันทร์สิงห์ ได้ 120 คะแนน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายวิทยา เกษรพรหม
วัน เดือน ปีเกิด	28 ตุลาคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย
ประวัติการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.2536 ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ.2537 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2543 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ พ.ศ.2547
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย 64110
ตำแหน่ง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 7

